Videnskabelige Meddelelser

fra

den naturhistoriske Forening i Kjöbenhavn,

for

Aaret 1853.

Udgivne af Selskabets Bestyrelse.

Kjöbenhavn.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1854.

Oversigt

over

de videnskabelige Möder

i

den naturhistoriske Forening

i Aaret 1853.

---

d. 20de Januar. Hr. *Vaupell* meddeelte Oplysninger om de ved Falsterboe i Sverrig forekommende fossile *Coniferer;* de henhöre deels til den ved sin Structur meget kjendelige *Taxites*, der overalt findes sammen med Ravet; deels höre de til en ny Art af denne Slægt; deels endelig fandtes der Stykker, der udmærke sig ved talrige Saftgange og ved Vedcellernes fuldstændige Mangel paa Porer. — Fremdeles henledte Samme Opmærksomheden paa den i det sydlige Skaane forekommende Kalktuf med incrusterede Blade. Det omtales oftere (f. Ex. af Frisch og Unger), at der i Kalken ved Bennestad findes Bögeblade; dette er imidlertid ikke Tilfældet; det er derimod Fyrre-, Pile-, Birke-, Ege- og Ahornblade der forekomme; saaledes stemme de Resultater, som der med Hensyn ti den tidligere Vegetation kan udledes af denne Kalktuf med dem, som Skovmoserne have givet.

d. 4de Februar. Hr. *Didrichsen* meddeelte en Beskrivelse af Rubiaceeslægten *Mostuea,* (see S. 86). Han viste dernæst, at *Strychnos scandens Thon. & Schum.* er en *Landolphia. Psychotria triflora Thon. & Schum.* beskreves som *Cremaspora F. Didr.; Psychotria umbellata Thon. & Schum.*, de samme Forfatteres *Psychotria Kolly* og deres hidtil meget tvivlsomme *Benzonia corymbosa* beskreves som nye Arter af Slægten *Canthium*, og *Psychotria obvallata Schum.* som en ny *Geophila. Otomeria guineensis* blev foreviist som samlet af Chr. Smith i Congo, og endeligen bleve tvende af Dr. P. W. Lund i Brasilien fundne Planter beskrevne som *Zenkeria polyphylla* og *Cnemidostachys ditassoïdes Fr. Didr.* (see S. 88). — Dernæst gav

Professor *Steenstrup* et Tillæg til sin tidligere Meddelelse om Knoklerne i Urindvaanernes Möddinger. Med Hensyn til de afbidte Fugleknokler iblandt dem var allerede tidligere den Mening fremsat, at de vare saaledes afbidte af et Rovdyr i tæmmet Tilstand; Hr. Inspecteur Olrik i Nordgrönland havde nu fra Grönlændernes Kjökkenmöddinger nedsendt en Deel af deres Hunde afgnavede Knokler, der ganske ligne dem i Urindvaanernes Möddinger, hvorved denne Mening stadfæstes. Slutteligen bemærkede Professoren, at den stigende Cultur hos Grönlænderne havde bevirket, at de nu sjeldnere spalte de Been, hvis Marv de ville fortære, men som oftest sauge dem i Stykker.

d. 18de Februar. Hr. *Reinhardt* meddeelte et Par Iagttagelser om phosphorisk Lysning hos en Fisk og en Insektlarve (see Side 59); og Professor *Steenstrup* foreviste derpaa Skindet og Skelettet af en „Sildetust" eller „Sildekonge", der i et mutileret Exemplar af 12 Fods Længde var opdreven paa Færöerne og nedsendt til Universitetets zoologiske Museum af Hr. Sysselmand Müller i Thorshavn. Steenstrup var tilböielig til at ansee den for nærmest at være *Gymnetrus Grillii Lindroth*, forudsat nemlig, at man turde antage, at Lindroth ved sit ufuldstændige Exemplars Tilstand var bleven ledt til at tælle Rygfinnens afbrækkede Straaler paa en urigtig Maade, thi paa det færöiske Exemplar kunde der kun tælles 268 Straaler i denne Finne. Forövrigt vare Brystfinnerne umiskjendeligen ulige udviklede, men mindre tydeligt var det, om der gjennem hele Kroppen gik den Mangel paa Symmetrie, som Hr. Professor Nilsson har paaviist hos Vaagmæren.

d. 4de Marts. Mag. *Örsted* meddeelte en Oversigt over Centralamerikas *Passifloreae* og *Samydeae*, og knyttede hertil nogle Bemærkninger om disse Familiers Systematik, samt opstillede adskillige nye Slægter.

d. 18de Marts. Mag. *Örsted* gav en Oversigt over de *Bixaceer*, som han havde indsamlet paa sine Reiser i Vestindien og Centralamerika, og knyttede dertil nogle Bemærkninger om denne Families Slægtskab med Samydeerne. — Dernæst meddeelte Hr. *Vaupell* en Notits om Cambialcellernes Stilling til Karbundterne, og viste, at den i Botanikken ellers almindelig antagne Regel, at Cambialcellerne ligge indenfor Karrene i Karbundterne, har sine Undtagelser navnlig hos visse Rodstokke, i hvilke de enkelte Kar ikke danne en Ring, men ligge i Midten; det samme er Tilfældet med Piperaceerne og hos spirende Dicotyledoner. Endelig gjorde Vaupell opmærksom paa, at Schacht's Mening, at Saftopstigningen hos de Eenfröbladede fornemlig skete gjennem vasa propria eller Cambialceller, neppe var holdbar, da hans egne Forsög nærmest viste, at Veien gik gjennem Parenchymet, saaledes hos Tradescantia Arter, Ricardia o. s. v.

d. 8de April. Hr. *F. Didrichsen* foreviste flere mærkelige Planter af *Chr. Smith's* Herbarium fra Congo, navnlig en ny Slægt af Legnotideae og en ny Slægt af Rubiaceae, *Withusenia guineensis F. Didr.*, der synes at være synonym med *Randia (Genipantha) coriacea Benth;* endvidere nogle *Acanthaceer* og en *Cissampelos.* Dernæst beskrev han den primære Rod hos *Cuscuta chilensis* og *C. Epilinum* og viste, hvorledes Rhizotrichiernes Fremkomst umiddelbart paa Rodens Spidse afskjærer enhver videre Udvikling, og betinger dens tidlige Bortdöen. Slutteligen gjorde han opmærksom paa, at de hos Leguminoserne saa hyppigt forekommenee Rodknoller af Clos urigtigt ere betegnede som *tubercula lenticellaria;* thi de staae (hos *Lupinus perennis*) ikke i Forbindelse med Forekomsten af *pori epidermidis;* Barken indgaaer i sin hele Tykkelse i Dannelsen, og Karbundter ere tilstede i stort Antal.

d. 11te November. Mag. *Örsted* gav en Oversigt over de til *Malphigiaceernes, Gentianeernes, Scrophularineernes* og *Labiaternes* Familier henhörende Planter, som han havde samlet paa sin Reise i Centralamerika, og ved hvis Bestemmelse og Beskrivelse han havde havt Assistance af Dhrr. G. Bentham og A. Grisebach (see Side 43, 53, 20, 32).

d. 30te November. Mag. *Örsted* meddeelte nogle Uddrag af den Bearbeidelse af hans i Centralamerika samlede Leguminoser, som han havde paabegyndt i Forening med Hr. G. Bentham (see Side 1) og dvælede navnligen ved fölgende centralamerikanske Leguminoser:

1. Slægten *Disphysa*, der nu tæller 4 Species, da han havde medbragt 2 nye Arter, og G. Bentham havde erholdt en ny Art fra Mexico.
2. Slægten *Brya*, hvoraf der tidligere ligeledes kun kjendtes een Art.
3. Slægten *Theophrosia* og
4. en ny Art af *Myrospermum*, peruviansk Balsamtræ, som Ö. dog kun kjendte af Frugten, idet Træet selv voxer i en Deel af Centralamerika, hvor han ikke har været.

Til Slutning foreviste *Örsted* Frugten af *Ophryocarya paradoxa*, först beskreven af R. Schomburgk fra Britisk Guiana.

d. 21de December. Hr. *J. Reinhardt* meddeelte nogle Notitser til Grönlands Fuglefauna (see Side 69), og Professor *Steenstrup* gav Underretning om Fundet af et Uroxeskelet i Omegnen af Soröe (s. Side 65).

Indhold.

Videnskabelige Meddelelser

fra

den naturhistoriske Forening i Kjöbenhavn.

1853. Udgivne af Selskabets Bestyrelse. Nr. 1—2.

Leguminosæ Centroamericanæ.

Ved

G. Bentham og *A. Örsted.*

Ordo Papilionaceæ.

Tribus Loteæ.

Subtribus Genisteæ.

Lupinus Tournef.

1. Lupinus Aschenbornii S. Schauer, Linnæa 20. 739, annuus, caule erecto folioso, basi ramoso, ramis adscendentibus et petiolis tomentosis v. piloso-hirsutis; foliolis octonis anguste lanceolatis basi attenuatis mucronato-acuminatis complicatis, utrinque subhirsuto-sericeis, petiolo duplo brevioribus; racemo terminali brevi pedunculato laxo, floribus sparsis breviter pedicellatis, bracteis subulato-lanceolatis; calycis ebracteolati labiis longe acutatis, superoque bifido, infero integro duplo breviore, leguminibus 6—8spermis sericeo-hirsutis.

Paa Vulkanen Irasu i Costa-Rica danner denne Plante i Forening med flere Arter Alchemilla i en Höide af c. 10,000 Fod, hvor Egeskoven pludseligen hörer op, et livligt broget Tæppe. Voxer ogsaa i Mexico.

2. Lupinus Clarkei Örd. sp. n.,*) annuus?, caule rigido ramoso

*) Benævnt efter Dr. Clark, amerikansk Consul i Costa-Rica, som med paaskjönnelsesværdig Forekommenhed stræbte at befordre mine Undersögelser i dette Land.

tomentoso-pubescente, stipulis breviter lanceolato-setaceis sublibcris, foliolis 5—7 petiolo brevioribus cuneato-oblongis obtusis supra glabriusculis subtus adpresse pubescentibus, racemo elongato laxiusculo, floribus sparsis mediocribus, bracteis lanceolato-setaceis brevibus caducis, calycis vix minute bracteolati labiis obtusiusculis integris v. minute dentatis, corollis coerulescentibus glabris, legumine pilosissimo 6—8 spermo. Affinis L. arvensi Benth. (Pl. Hartw. p. 128 i Bogota). Folia obtusiora vix minute mucronulata. Flores raro obscure verticillati. Pedicelli vix lineam longi. Calyces dense tomentosi, postice saccati. Flores 5 lin. longi.

Paa Vulkanen Irasu i Costa-Rica fandt jeg denne Plante i en Höide af 8—9000 Fod.

Crotalaria Linn.

3. *Crotalaria ovalis* Pursh. DC. Prod. 2. 124. — C. rotundifolia Poir. — C. Hookeriana A. DC. Not. Pl. Rar. Gen. p. 23. — C. sagittalis var. Schlecht.

Paa Vulkanen Irasu i Costa-Rica (5—6000′). Har en stor Udbredning, da den forekommer i Carolina og Georgien og ligeledes i Mexico.

4. *Crotalaria sagittalis* (Linn. spec. 1003 var. *α*.) var. hirsutissima. DC. Prod. 2. 124.

Paa Vulkanen Masaya i Nicaragua i Savannerne. Har samme Udbredning som den foregaaende.

5. *Crotalaria longirostrata* Hook. et Arn. Bot. Beech. p. 285 et 414. Benth. Bot. Sulph. p. 79.

Paa Vestkysten af Mexico og Centralamerika; ved Fonseca.

6. *Crotalaria guatemalensis* Benth. sp. n., fruticosa, ramulis minute adpresse puberulis, stipulis minutis setaceis, foliolis ovato-v. oblongo-ellipticis utrinque acutis supra glabris subtus puberulis; racemis densifloris plerisque folio demum longioribus, brac-

teis setaceis pedicello subbrevioribus, calycis laciniis longe setaceo-acuminatis, carinæ rostro incurvo, legumine adpresse puberulo.

Affinis C. anagyroidi H. B. K. (C. Brownei Bert. in DC. Prod. 2. 130) differt ramis divaricatis, bracteis brevibus, floribus minoribus, legumine cum stipite vix pollicari.

Denne Art er indskrænket til Centralamerika, men her synes den at have en stor Udbredning. Jeg fandt den i de törre Kratskove fornemmelig bestaaende af Acacier, som beklædte den smalle sandede Landtunge, der skyder ud fra Vestkysten af Costa-Rica i Nicayo-Bugt i Nærheden af Puntarenas, og ved Haciendaen Santa Rosa i Provindsen Guanacaste; af Friedrichsthal er den funden i Guatemala og af Seeman ved Panama.

Subtribus Trifolieæ.

Trifolium Tournef.

7. *Trifolium amabile* H. B. K. nov. gen. am. 6. p. 503 t. 593. DC. Prod. v. p. 199.

Almindelig i Costa-Ricas Höiland (San José, Cartago, Naranjo, 4—6000′), hvor denne Klöverart udgjör en væsentlig Bestanddeel af Fodervæxterne paa de naturlige Enge, fortrinligen skikkede til Qvægfedning, som i Centralamerika kun findes i denne Höide.

Subtribus Galegeæ.

Dalea Linn.

8. *Dalea elegans* Hook. et Arn. Dalea nigra Mart. et Gal

I Nærheden af Pacaca i Costa-Rica.

9. *Dalea alopecuroides* Nutt. gen. am. 2 p. 101. DC. Prod 2. p. 244. Psoralea Dalea Linn. hort. Cliff. t. 22. Dalea Linnæi Michx. fl. bor. am. 2. p. 57. t. 38.

Jeg fandt denne Plante, der har samme store Udbredning som Crotalaria ovalis, i de törre sandede Bredder ved Floden

Reventazon i Nærheden af Ujaras i Costa-Rica med Blomst og Frugt i Februar.

10. *Dalea vulneraria* Örd. sp. n., fruticosa, ramis foliisque scabro-hirtis, foliolis 9—13 ovali-oblongis obtusis retusisque subtus pallidis nigropunctatis, spicis ovato-globosis axillaribus sessilibus v. summis breviter pedunculatis, bracteis ovato-lanceolatis, calycis laciniis setaceis pilosis tubo longioribus.

Ramuli teretes, pilis paucis hirti. Stipulæ parvæ rigidæ setaceæ. Folia pleraque 1—2 pollicaria. Foliola opposita v. in foliis vegetioribus alterna, 3—6 lin. longa, circa 2 lin. lata, brevissime petiolulata, utrinque pilis brevibus rigidulis scabriuscula, punctis nigris paginæ inferioris subpellucidis. Spicæ fere omnes ad axillas foliorum arcte sessiles, multifloræ, folio tamen multo breviores. Bracteæ acutæ vel breviter acuminatæ, tubum calycis paullo superantes, glandulis paucis onustæ, plus minus pilosæ, cito deciduæ. Calyces sessiles; tubus in var. *α* et *β* vix lineam longus, in var. *γ* $1\frac{1}{2}$ lin. longus, campanulatus, 10-costatus, glandulis inter costas 1—2, extus plus minus pilosus, intus glaber, ore ciliatus; dentes hirsuti v. plumosi, infimis longioribus. Petala longiuscule unguiculata. Vexillum reniforme reflexum, alas subæquans, carina dimidio fere brevius. Alæ basi oblique truncatæ. Carina 2 lin. longa, obtusa, falcato-oblonga. Stamina omnia connata; vagina supra fissa. Antheræ ovatæ apice dorso glanduliferæ. Legumen subrhombeum, apice pilosum et parce glanduliferum, monospermum. Formæ tres adsunt:

11. *α*) *brevidens*, dentibus calycinis vix calycis tubo longioribus.

12. *β*) *typica*, calyce parce piloso, ore dense ciliato, cum dentibus plumosis 2 lin. longo (dente infimo tubo fere duplo longiore).

13. *γ*) *barbatà*, calyce villosiore cum dentibus plumosis fere 4 lin. longo.

Jeg har betegnet disse 3 Former med Nummere, da de ere

saa forskjellige i Habitus, at de rimeligviis ved nærmere Undersögelse af de levende Planter ville vise sig at være særskilte Arter. De forekomme hyppigen i Provindsen Segovias Höiland imellem Matagalpa og Chinotega i en Höide af 3—4000 Fod, tildeels i Fyrretræernes Region, som her naaer meget lavt ned. Hele Planten anvendes under Navn af „licalite" enten som Decoct eller som Pulver som et fortrinligt Lægemiddel mod de der saa hyppigen forekommende, ved Paksadlernes Gnavning frembragte Saar hos Heste og Muldyr.

14. Dalea diffusa Moric. Mém. de Génève 6. 533. Walp. Rep. 1. 652. D. gracilis Hook. et Arn. D. ramosissima Mart. et Gal.

Glabra, ramosissima, ramulis filiformibus diffusis, floribus sparsis, pedunculis 1—3 floris capillaribus, foliis 6—8 jugis, foliolis minutis oblongis obtusis impunctatis.

Voxer i Fyrreskovene imellem Chinotega og Matagalpa i Provindsen Segovia, hvor jeg samlede den med Frugt i Januar; ogsaa i Mexico.

Indigofera Linn.

15. Indigofera lespedegioides H. B. K. nov. gen. amer. 6. 457. DC. Prod. 2. 226. Benth. Bot. Sulph. 80.

Paa den vestlige Side af Centralamerica (Realejo) og Mexico (Jorullo).

16. Indigofera pascuorum Benth. Ann. af nat. hist. 3. 431. Walp. Repert. 1. 670.

Paa Marker ved Granada i Nicaragua; ogsaa i Guiana.

17. Indigofera mucronata Spreng. in herb. Balb. DC. Prod. 2. 227.

Paa Marker ved Granada i Nicaragua og paa Bjerget Aguacate i Costa-Rica; ligeledes paa de vestindiske Öer.

18. Indigofera costaricensis Benth. sp. n., fruticosa, ramulis angulatis glabriusculis, stipulis setaceis, foliolis 9—15 ob-

longo-ellipticis obtusis mucronatis supra glabris subtus parce strigosis, racemis multifloris folio brevioribus, bracteis setaceis caducissimis, calycibus breviter dentatis vexilloque extus ferrugineo-sericeis, petalis calyce quadruplo longioribus, leguminibus reflexis elongatis glabriusculis breviter mucronatis. Species ab J. tinctoria et J. Anil facile distinguitur floribus ($3\frac{1}{2}$ lin.) duplo majoribus; præterea glabrior est et viridior; ramuli petioli et pedunculi evidentius angulati, stipulæ longiores. Ab Indigofera excelsa Mart. et Gal. distincta videtur glabritie, foliolis paucioribus latioribus, racemis brevibus; an ejus varietas ulterius inquirendum. I. densiflora Mart. et Gal., huic etiam affinis differt (si specimina mea rite cum Galeottianis comparata) inprimis legumine abbreviato foliolis numerosis.

Jeg fandt denne Plante paa Marker i Nærheden af San José i Costa-Rica.

19. Indigofera Anil Linn. mant. 292. DC. Prod. 2. 225.

Indigoplanten voxer almindelig vildt overalt i Centralamerika til en Höide af 3000′, men er desuden en af dette Lands *vigtigste Culturplanter*. Det er fornemmelig Nicaragua, Salvador og Guatemala, som producere den störste Mængde Indigo. Det aarlige Udbytte kan anslaaes til 200,000 Pund.

Thephrosia Pers.

20. Tephrosia (Brissonia) nicaraguensis Örd. sp. n., suffruticosa, ramis adscendentibus dense villosis, foliolis 15—21 oblongis apice basique obtusis utrinque villosis subtus subsericeis, racemis brevibus terminalibus, pedicellis subfasciculatis calyce vix brevioribus, calycis laciniis summis brevissimis, infima acuminata tubo æquilonga, vexillo sericeo-villoso, legumine ferrugineo-villoso intus continuo.

Rami e trunco lignoso herbacei, duri, angulati, parce ramosi, dense velutino-villosi, 1—$1\frac{1}{2}$ pedales. Stipulæ subulatæ, villosæ, 3—5 lin. longæ, basi vix dilatatæ. Petioli communes 4—5 pollicares, velutino-villosi. Stipellæ inconspicuæ. Foliola

pollicaria vel summa longiora, inferiora breviora, crassiuscula, utrinque dense vestita, pilis adpressis in pagina inferiore longioribus subsericeis; costa media venæque primariæ utrinque 12—15 parallelæ in pagina inferiore prominentes. Racemi terminales interrupti, villosi, foliolo ultimo subbreviores. Bracteæ setaceæ caducæ. Pedicelli erecti villosi, florentes ½ lin. fructiferi 2 lin. longi. Calycis tubus linea paululo longior, villosus; laciniæ lanceolatæ acuminatæ, 2 summæ brevissimæ, laterales intermediæ, infima lineam longa. Vexillum 6 lin. longum, ungue brevissimo, basi intus leviter bigibbum, coeterum nudum. Alæ vexillo subæquilongæ, oblongæ, carinæ adhærentes et paulo longiores, breviter unguiculatæ insigniter transverse-plicato-rugosæ. Carina late obovato-incurva, obtusa, glabra. Stamen vexillare basi liberum, medio cum coeteris in tubum completum connatum. Discus vaginans annularis. Legumen (immaturum) rectum, 1½ poll. longum, 2 lin. latum, intus substantia cellulosa destitutum.

Voxer i Savannerne i Nicaragua imellem Byerne Granada og Masaya.

21. *Tephrosia* (*Brissonia*) *toxicaria* Pers. ench. 2. 328. Plum. t. 135. DC. Prod. 2. 249.

Paa Bjerget Aguacate i Costa-Rica.

22. *Tephrosia* (*Reineria*) *decumbens* Benth. sp. n., (T. oroboides Benth. Bot. Sulph. p. 81 non H. B. K.*) herbacea v. suffruticosa, diffusa, villosa, stipulis lanceolato-setaceis, foliolis petiolo brevi 5—11 cuneatis obtusis reflexo-mucronatis supra parce subtus dense sericeo-villosis, racemis paucifloris subfoliatis, calycis laciniis tubo cyathiformi 3—4plo longioribus setaceis, corollæ (4½ linearis) vexillo dense tomentoso-villoso.

Species certe T. diffusæ W. et Arn. (ex India orientali) valde affinis, differt imprimis floribus dimidio majoribus. Rami robu-

*) T. oroboides H. B. K. quam olim perperam huc duxi, mihi nondum obvia ex icone et descriptione a genere evidenter longe removenda erit. Annon forte Hosackiæ species?

stiores, elongati, stipulæ latiores, foliola rigidiora, corollæ villosiores. Caeterum habitus, inflorescentia et structura florum omnino T. diffusa.

Paa törre lerede Marker ved Granada i Nicaragua, ved Hacienda Santa Rosa i Guanacaste og ved Fonseca (Sinclair).

23. T. (Reineria) piscatoria Pers. ench. 2. 329. DC. Prod. 2. 252. Bot. Sulph. 80.

Paa Öen Cardon ved Realejo i Nærheden af Havet. Den forekommer ved alle Kyster, som beskylles af det store Ocean: Ostindien, Sydhavsöerne og Amerikas Vestkyst.

Cracca Benth.

Thephrosiæ sectio Craccoides DC. habitu, inflorescentia, staminum indole et disci perigyni cupuliformi absentia a Tephrosiis caeteris longe recedit et genus proprium constituit, quod nomine Craccæ salutavi in litteris ad amicissimum A. Gray, etsi characteribus levioris momenti a Coursetia distinguitur.

Calyx campanulatus laciniis 5 setaceo-acuminatis. Petala subæquilonga, unguiculata. Vexillum orbiculatum v. reniforme, lateribus reflexis, ecallosum, exauriculatum. Alæ obovato-oblongæ, liberæ, transverse rugulosæ. Carina lata acuta v. subrostrata. Stamen vexillare a basi liberum. Discus circa ovarium nullus. Ovarium sessile. Stylus subcartilagineus, versus apicem dorso longitudinaliter barbatus. Stigma capitatum. Legumen lineare, compressum inter semina intus isthmis cellulosis divisum, extus lineis transversis impressum, bivalvatum, dehiscens.

Herbæ perennes v. suffruticosæ. Stipulæ setaceæ. Folia impari-pinnata, foliolis oppositis stipellatis. Racemi axillares multiflori. Flores ad axillam bracteæ setaceæ caducæ solitarii, pedicellati, ebracteolati. Ovarium fere semper villosum. Legumen tandem sæpe glabratum.

Cracca glandulifera Benth. sp. n., molliter villosa, foliis

11—21 oblongo-ellipticis obtusis mucronatis, racemis villosis eglandulosis, laciniis calycinis tubo subduplo longioribus carina paulo brevioribus. Tephrosia glandulifera Benth. Pl. Hartw. p. 115 et Bot. Sulph. p. 81. Corolla 6 lin. longa. Prope Guayaquil, Hartweg, Sinclair.

24. *Cracca mollis* H. B. K., molliter canescenti-villoso, foliolis 7—13 ellipticis oblongis obtusis mucronatis, racemis villosis, laciniis calycinis tubo subduplo longioribus carina paullo brevioribus. Teophrosia mollis H. B. K. Nov. gen. et sp. v. 5. p. 463. Corolla 4½ lin. longa rosea.

Paa Vestsiden af Centralamerika, ved Foden af Vulkanen El Viejo og ved Fonseca (Sinclair). Humboldt og Bonpland fandt den i Ny-Andalusien.

Cracca glabrescens Benth. sp. n., glabriuscula, foliolis 5—9 obovatis oblongisve tenuiter membranaceis, racemis laxis eglandulosis, calycis laciniis carina multo brevioribus. Corolla fere 6 lin. longa. Tephrosia glabrescens Benth. Bot. Sulph. p. 81. In Columbia occidentali.

Cracca . . . . . ?, (species novo-mexicana a cl. Gray nuperrime edita sub nomine mihi ignota, in opere nondum in Europa accepto) appresse canescens v. demum glabrescens foliolis 9—11 obovatis oblongisve mucronatis membranaceis, racemis elongatis paucifloris, calycis laciniis tubo sublongioribus carinæ dimidium superantibus. Corolla vix 3 lineas superat.

25. *Cracca ochroleuca* Pers., molliter canescenti-villosa, foliolis 5—7 ovatis ellipticisve, racemis villosis eglandulosis, calycis laciniis carina multo brevioribus. Thephrosia ochroleuca Pers. ench. 2. p. 329. Lima Cuming, Peruvia Pavon etc., Panama Cuming.

Cracca caribæa Benth. glabra, foliolis 21—25 aristrato-mucronatis, racemis elongatis paucifloris. Species caribæa mihi ignota. Specimina quæ vidi sub hoc nomine imperfecta quidem

differunt foliolis sericeo-villosis et arista a Jaquinio depicta deficiente.

Coursetia DC.

In Coursetia petala et genitalia omnino Craccæ, calycis dentes latiores nec setaceo-acuminati, legumen crassius, intus continuum non linea transversa impressum. Frutices sunt Andini tomentosi v. villosi, foliola quam in Cracca numerosiora, minora, rigidiora, inflorescentia eadem. Species nobis notae sunt:

Coursetia tomentosa (DC. Prod. 2. 264) foliis inflorescentiaque tomentoso-villosis albidis, foliolis 21—25 parvis ovatis oblongisve, racemis brevibus paucifloris (2—5 floris), calycis laciniis lanceolatis tubo sublongioribus. In Peruvia Pavon etc.

Coursetia dubia (DC. l. c.) foliolis numerosis parvis supra virentibus subtus tomentoso-villosis, racemis folio longioribus laxifloris, calycis dentibus tubo brevioribus, carina acutiuscula. In Columbia Quitensi Jameson, Hartweg, Lobb.

Coursetia grandiflora Benth. sp. n., foliolis multijugis oblongis utrinque sericeo villosis, racemis folio longioribus, floribus majusculis numerosis, calycis dentibus tubo subbrevioribus, carina arcuato-subrostrata. — In Peruviæ provincia Chachapayas Mathews. — Foliola semipollicaria. Vexillum 9 lin. longum. Pedicellis in aliis speciminibus calycem vix æquantes, in aliis duplo fere longiores graciles. — Species inquirendæ: Coursetia virgata DC. et Tephrosia astragalina H. B. K.

Diphysa Jacq.

Char. ampliatum. Calyx turbinato-campanulatus disco staminifero fere ad tertiam partem adnatus, dentibus 2 supremis latis obtusis, infima lanceolata longiore lateralibus intermediis. Petala subæquilonga unguiculata. Vexillum orbiculatum arcte reflexum basi complicatum et intus longitudinaliter bicallosum v. bigibbum, exauriculatum. Alæ falcato-obovatæ, transverse rugosæ, ungue superne hinc auriculato v. calcarato. Carina valde

arcuata sæpius rostrata, petalorum lamina hinc basi angulata v. auriculata. Stamina diadelpha, stamine vexillari basi a coeteris distante mox intra tubum postice fissum incluso. Antheræ ovato-oblongæ subuniformes. Ovarium stipitatum pluriovulatum, stylo valde arcuato glaberrimo acuto stigmate punctiformi. Legumen stipitatum, endocarpio lineari compresso-subplano coriaceo, valvulis inter semina arcte appressis (an demum dehiscentibus?), pericarpio membranaceo virescente reticulato ad utramque faciem in vesiculam amplam v. compresso-carinatam inflato, suturis nudis v. carinato-subalatis. Semina transverse oblonga v. ovata, funiculo parvo, radicula incurva.

Frutices v. arbores Americæ centralis, inflorescentia sæpe plus minus glandulifera. Stipulæ parvæ caducæ. Folia alterna, impari-pinnata, foliolis alternis v. vix oppositis exstipellatis. Racemi axillares breves laxiflori. Pedicelli solitarii, sub calycem articulati, ibidem bracteolis 2 cadusissimis instructi. Calyces virentes superne subfoliacei. Flores (an in omnibus) lutei.

Genus quoad affinitatem adhuc dubium. Habitus, inflorescentia, indumentum dum adest et florum structura summam indicant affinitatem cum Ormocarpo aliisque generibus Hedysaroideis ei proximis, sed legumen haud articulatum, etsi more Hedysarearum reticulatum. Inter Galegeas ubi a Candolleo collocatum, affinitatem quandam cernere cum Robinia, Sabinæa etc., sed legumen indehiscens videtur, et hoc charactere genus inter Dalbergieas artificialiter militaret, a quibus tamen habitu aliisque notis longius recedit. Benth.

26. Diphysa robinioides Benth. sp. n., foliolis 11—15 ovali-ellipticis obtusis subretusisve, racemis abbreviatis 3—6 floris, pedicellis calyce vix longioribus, leguminis stipite calyce breviore, vesicis amplis ecostatis.

Arbor 12—15 pedalis. Specimina undique glabra eglandulosa, v. glandulæ pilique pauci in florescentiam. Stipulas bracteasque caducissimas haud vidi. Foliorum rachis 3—4 pollicaris. Foliola alterna pleraque pollicaria v. paullo majora basi rotun-

data v. acutiuscula et breviter petiolulata apice rotundata v. subretusa haud tamen emarginata, supra viridia, subtus pallida. Racemi axillares, pedunculo communi 2—6 lin.; pedicellis floridis 2—3 lin., fructiferis 8—10 lin. longis. Calyx 4½ lin. longus, dentes supremi late rotundati, laterales ovati obtusi, infimus late lanceolatus vix longior, omnes margine ciliolati eglandulosi v. rarius glandula una alterave ad marginem instructi. Vexillum late orbiculatum, intus basi bicallosum, ungue latiusculo complicato. Alæ obovatæ-falcatæ, auriculo obtuso supra medium ungvis. Carina lata, valde incurva vix obtusa rostrata. Ovarii stipes glabra partem disciferam calycis paullo excedens, ovarium ipsum glabrum v. pilis raris puberulum, ovulis circa 8. Legumen 2½ pollicare, viride, glabrum, stipite 2—2½ lin. longo; endocarpii valvulæ subplanæ, 2 lin. latæ; pericarpium reticulato-venosum utrinqne in vesicam ecostatam semipollicarem diametro inflatum; suturæ tenues. Semina transverse oblonga.

Ved Foden af Vulkanen Mombacho i Nicaragua ikke langt fra Granada. Skinner fandt den (var? floribunda) i Guatemala.

27. *Diphysa sennoides* Benth. sp. n., foliolis 11—25 oblongis v. ovali-ellipticis mucronulatis, racemis laxis 2—5 floris, pedicellis calyce vix longioribus, leguminis stipite calyce longiore, vesicis ecostatis.

Habitu et foliis Ormocarpo sennoidi similis. Foliola multo minora et angustiora quam in D. robinioide. Stipulæ et bracteæ subulatæ rigidæ. Legumen fere D. robinioidis sed multo longius stipitatum. Inflorescentia sæpe glanduloso-hirta v. fere echinata.

Den er funden af Coulter i Mexico i Nærheden af Zimapoa og af Linden og Galeotti ved Vera Cruz.

28. *Diphysa humilis* Örd. sp. n., foliolis 5 obovali-ellipticis v. late oblongis, racemis folio sublongioribus remotifloris, pedicellis calyce brevioribus; leguminis stipite calycem æquante, vesicis compresso-carinatis, suturis carinato-subalatis.

Fruticulus ½—1 pedalis, trunco lignoso horizontali. Ramuli

floridi breves, graciles cum inflorescentia plus minus glanduloso-puberuli. Stipulas non vidi, sed verosimiliter bracteis conformes. Foliorum rachis $1\frac{1}{2}$ pollicaris. Foliola vix semipollicaria, obtusissima. Pedunculus communis 1—2 pollicaris, pedicelli floridi circa 3 lin. longi. Bracteæ et bracteolæ parvæ, ovatæ, striatæ. Calyx 4 lin. longus; laciniæ 2 superiores ovatæ obtusæ; infima paullo longiore lanceolata obtusiuscula, laterales intermediæ, omnes virides, venosæ subpellucido-punctatæ, glandulis majusculis piliferis marginatæ. Vexilli unguis angusta, lamina arcte reflexa 4 lin. longa, complicata, basi intus bicallosa. Alæ versus apicem unguis hinc calcaratæ. Carina valde incurva, rostrata, petalis hinc supra unguem calcaratis. Ovarii stipes subglandulosus, calycis tubum æquans, ovarium ipsum puberulum, pauciovulatum. Legumina in speciminibus haud perfecte matura $1—1\frac{1}{2}$ pollicaria, longitudinaliter quasi quadrialata, vesicis valde carinato-compressis, et suturis late carinatis fere in alam expansis.

Jeg fandt den i Provindsen Guanacaste ved Foden af Vulnanen Rincon i Savannerne med Blomst og Frugt i Marts. Den förer her Navn af „*Naguapate*" og ansees som et fortrinligt Lægemiddel mod Syphilis.

29. Diphysa carthaginensis Jacq. amer. 208. t. 180 f. 51. DC. Prod. 2. 260.

Funden af Seemann ved Panama.

Species si nobis nota D. carthaginensis vera Jacquini, quem nonnisi inter plantas Seemannianas panamenses vidimus, distingiutur: foliolis 9—11 obovali-oblongis emarginatis, racemis 2—5 floris pedicellis gracillimis calyce plus duplo longioribus (leguminis vesicis ex icone Jaquiniano longitudinatiter angulato-costatis).

Tribus *Hedysareæ*. Legumen transversim in articulos monospermos secedens.

Brya P. Br.

30. Brya nicaraguensis Örd. sp. n., inermis, foliolis 11—21 ovali-oblongis, cymis multifloris, calycis dentibus obtusis, vexillo villoso, leguminis articulis semiorbiculatis.

Arbuscula ramosissima, habitu multo laxiore quam in B. Ebeno. Ramuli novelli pubescentes, mox glabrati. Stipulæ parvæ ovatæ. Aculei intrafoliacei Bryæ Ebeni hic omnino desunt. Petioli communes 1—2 pollicares, supra pilosuli. Folioli alterna brevissime petiolulata 6—9 lin. longa apice late obtusissima v. retusa, costa media in mucronulam excurrente, basi sæpius obliqua, glabra v. rarissime pilosula, reticulato-venosa. Cymæ in axillis supremis v. ad apices ramulorum circiter pollicares, ramosæ, puberulæ, ramulis ultimis 3—5 floris. Bracteæ parvæ, ovatæ, persistentes. Pedicelli lineam longi, pubescentes. Bracteolæ calyci adpressæ, eo dimidio breviores, ovatæ, striatæ. Calyx puberulus $\frac{1}{2}$ lin. longus, basi minus obtusus quam in B. Ebeno, dentibus omnibus obtusis, summis latissimis et minus profunde fissis, infimo sublongiore ovato. Corollæ fere 4 lin. longæ, petalis subæquilongis. Vexillum patens, orbiculatum, extus villosum, basi ecallosum exauriculatum ungue angusta. Alæ oblique ovato-oblongæ, glabræ, transverse rugosæ, basi hinc auriculatæ. Carina incurva, breviter rostrata, petalis basi supra unguem hinc auriculatis. Stamina monadelpha, tubo supra fisso. Ovarium longiuscule stipitatum, glabrum, biovulatum. Stylus ovario paullo longior, glaber, stigmate parvo capitato. Leguminis stipes filiformis $2\frac{1}{2}$ lin. longus, articuli semiorbiculares, puberuli, 6 lin. longi, 3 lin. lati, isthmis anguste separati.

Paa Vulkanen El Viejo i Nicaragua (2000′) og i Provindsen Segovia.

Stylosanthes Swartz.

31. *Stylosanthes humilis* H. B. K. nov. gen. am. 6. 506. t. 594. DC. Prod. 2. 318. Bot. Sulph. 82.

En smalbladet Form af samme ved Realejo.

32. *Stylosanthes scabra* Vog.

I Savannerne paa Vulkanen El Viejo (3000′) med Blomst i November.

33. *Stylosanthes viscosa* (Swartz act. holm. 1789 p. 296 t.

9. f. 2., flor. 3. p. 1285) var. acutifolia. Schomburgk flor. guian. 3. 1200. DC. Prod. 2. 317.

Paa samme Sted som den foregaaende. Guiana, Vestindien.

34. Stylosanthes guianensis Aubl. guian. p. 776. t. 309. (Trifolium guian.) Swarz. act. holm. l. c. H. B. K. nov. gen. am. 6. 508. DC. Prod. 2. 318. Schomburgk guian. p. 1200.

I den fugtige Skov, som beklæder Bjergene mellem Candelaria og Cartago i Costa-Rica (6000′) med Blomst i Januar. En meget mindre Form af samme i Savannerne paa Vulkanen Masaya (2000′); ogsaa i Guiana og Ny-Granada.

Arachis Linn.

35. Arachis hypogæa Linn. sp. 1040. DC. v. 2. 474.

Ved Ujaras i Costa-Rica; rimeligviis forvildet, da den ofte dyrkes i Haverne i Centralamerika.

Desmodium DC.

Sect. *Scorpiurus.* Legumen angustatum, elongatum, maturum vix compressum, æquilatum vel ad articulos levissime constrictum, articulis latitudine multo longioribus, æquilateris.

36. Desmodium (Scorpiurus) scorpiurus Desv. journ. bot. 3. p. 122. DC. Prod. 2. 333. Bot. Sulph. 82.

Almindelig i Centralamerika (Realejo, Cartago) som over den största Deel af det tropiske Amerika.

Sect. Chalarium. Legumen elongatum, compressum, inter articulos ad utramque suturam valde constrictum, articulis orbiculatis vel ovatis æquilateris vel parum inæquilateris.

37. Desmodium (Chalarium) linearifolium DC. Prod. 2. 327.

I Savannerne paa Vulkanen El Viejo (3000′).

38. Desmodium (Chalarium) tortusum DC. Prod. 2. 332. Sloan. hist. of Jam. 1. t. 116. f. g.

Ved Foden af Vulkanen El Viejo og paa Bjerget Aguacate; over den största Deel af det tropiske Amerika.

39. Desmodium (Chalarium) spirale DC.? Prod. 2. 333.
Ved Aguacaliente i Costa-Rica.

40. Desmodium (Chalarium) heterophyllum Hook. et Arn. Bot. Beech. p. 417. Bot. Sulph. p. 82.
Ved Realejo (Sinclair).

41. Desmodium (Chalarium) stipulaceum DC. Prod. 2. p. 330. Benth. Bot. Sulph. 82.
Mexico og Centralamerika (imellem Granada og Masaya i Savannerne); ligeledes en storbladet Form (var. macrophyllum, foliolis oblongis usque ad 9 poll. longis).

42. Desmodium (Chalarium) sericophyllum Schlecht.? Linnæa 12. 317. Walp. Rep. 1. 712.
Ved Chinotega i Provindsen Segovia.

43. Desmodium (Chalarium) nicaraguense Örd. sp. n., elatum (frutescens?), indumento canescente, stipulis lanceolato-subulatis æqvalibus, foliolis 3 oblongo-ellipticis obtusis supra velutenis, subtus subsericeo-villosis, paniculis ramosis, pedicellis calyci subæquilongis, leguminis stipitati articulis ovali-orbiculatis subplanis glabriusculis.

Habitus D. plicati, sed indumento non lanato, leguminibus glabriusculis primo intuitu distinguendum; a D. cajanæfolia differt imprimis legumine, cujus articuli dimidio minores et multo minus inæquilateri.

Ramuli angulati pube adpressa subsericea canescentes. Stipulæ 1—1½ lin. longæ, caducæ. Petiolus communis ½—1 pollicaris, canescenti-pubescens. Foliola maxima 2—3 pollicaria, demum fere rugosa, lateralia terminalibus minora, foliorum supremorum omnia minora, tactu mollia, subtus venis parallelis a costa divergentibus lineata et venulis subtransversis reticulata. Stipellæ setaceæ 1½—2 lin. longæ. Racemi graciles, 3—4 pollicares, subramosi, canescentes, pilis tamen subuncinatis brevibus plus minus intermixtis, in paniculam floribundam basi subfoliatam dispositi. Bracteæ lanceolatæ setaceæ,

parvæ, caducæ. Flores secus ramos paniculæ fasciculati. Pedicelli vix lineam longi. Calyx vix longior minute tomentellus, dentibus tubo subæquilongis, summo late obtusissimo integro vel minute bidentato, lateralibus ovatis obtusis, infimo paullo longiore acuto incurvo. Vexillum orbiculatum, subsessile, glabrum, 2½ lin. longum. Alæ et carina vexillo sublongiores, illæ oblique oblongæ, superne latiores et subincurvæ, basi hinc late auriculato-subcalcaratæ, ungve brevi. Carina apice incurva antice truncata, petalis basi in ungvem angustatis, a latere versus medium plica obliqua appendiculatis. Stamina more sectionis ad medium monadelpha. Ovarium stipitatum 6—8 ovulatum. Legumen parce minuteque pubescens v. glabrum, stipes calycem æquans v. vix longior; articuli 1½ lin. longi et parum angustiores, plano-convexiusculi, marginibus tenues, isthmis angustissimis parum excentricis.

Paa Vulkanen El Viejo i Savannerne (3000′).

Sect. Heteroloma. Legumen elongatum pluriarticulatum vel breve 1—2articulatum, valde compressum, sutura seminali continua, ad alteram suturam inter articulos valde constrictum, articulis semiorbicularibus hinc rectis illinc convexis.

44. *Desmodium (Heteroloma) incanum* DC. Prod. 2. p. 332. Plum. ed. Burm. t. 149. f. 1. D. ancistrocarpum DC. Prod. 2. p. 331. Desmodium diversifolium Schlecht. Linnæa 12. 313.

I Costa-Rica, Panama; over den største Deel af det tropiske Amerika.

45. *Desmodium (Heteroloma) lupulinum* Schlecht. Linnæa 22. 317. Walp. Rep. 1. 742.

Paa Bjerget Aguacate og ved San José i Costa-Rica.

46. *Desmodium (Heteroloma) albiflorum* Salzm.? ined. herb. e Bahia. — Desmodium affine Schlecht.?

Ved Realejo i Nicaragua.

Sect. Nephromeria. Legumen plano-compressum, sutura se-

minali subcontinua ad suturam alteram valde constrictum, articulis magnis reniformibus sæpius membranaceis, sutura seminali cujusve articuli intrusa altera valde convexa.

47. Desmodium (Nephromeria) molle DC. Prod. 2. 332. Hedysarum molle Vahl Symb. 2 p. 83. — Bot. Sulph. 83.

Centralamerika og de vestindiske Öer.

48. Desmodium (Nephromeria) Barclayi Benth., caule flexuoso hirtello, stipulis brevibus latis deciduis, foliolis ovato-rhombeis acutiusculis utrinque præsertim subtus puberulis, racemis paniculatis, leguminis stipitati demum glabri articulis 1—2 orbiculato-reniformibus submembranaceis glabris, margine seminali intrusa, isthmis angustissimis.

Paa Vestkysten af Centralamerika (Barclay, Bot. Sulph. 83).

Sect. Nicolsonia Benth. cfr. Plantas Junghuhnianas p. 221.

49. Desmodium (Nicolsonia) barbatum Bent. Hedysarum barbatum Linn. Nicolsonia barbata DC. Prod. 2. 325.

Denne ved sin stærke Haarbeklædning iöinefaldende Plante er almindelig udbredt i Nicaragua- og Costa-Rica i Bjergregionerne fra 1500′—7000′. Jeg fandt den saaledes paa Vulkanen Irasu (7000′), paa Vulk. Viejo (3000′), paa Vulkanen Masaya (2000) og paa Aguacate (1500′). Den forekommer ogsaa paa Antillerne.

Zornia Gmel.

50. Zornia reticulata Smith. in Rees cycl. n. 2. Hedysarum diphyllum β Linn. Schomburgk Guian. 1200.

Henhörer til de almindeligste Planter i Savannerne fra 1500 til 5000 Fod (Masaya, El Viejo, Cartago, Candelaria, Segovia). Den forekommer i en Mængde Varieteter, med glatte eller duunhaarede Blade, med Bælgene nögne eller besatte med Hagebörster.

Poiretia Vent.

51. Poiretia scandens Vent. choix. t. 42. — P. multiflora Mart.

et Gal. Turpinia punctata Pers. Glycine punctata Willd. DC. Prod. 2. 315 H. B. K. nov. gen. am. 6. 510.

Ved Pacaca i Costa-Rica, Mexico, Vestindien, Caracas.

Aeschynomene Linn.

52. Aeschynomene americana Lnin. sp. 1016. Sloane Jam. 1. t. 118. f. 3. Schomburgk Guian. 3. 854. DC. Prod. 2. 330.

Som Ukrudspante paa Marker og Veie (El Viejo, Segovia) Centralamerika, Vestindien, Guiana.

53. Aeschynomene glandulosa Poir. suppl. 4. 76. an americanæ varietas? DC. Prod. 2. 321.

Paa fugtige Enge i Centralamerika, Vestindien.

54. Aeschynomene Hystrix Poir.? suppl. 4 p. 79. DC. Prod. 2. 321. Schomburgk Guiana. 3.

Faa og ufuldstændige Exemplarer fra Savannerne paa Vulkanen Viejo (3000′).

(Fortsættes.)

Scrophularineæ centroamericanæ.

Ved

G. Bentham og *A. Örsted.*

Subordo I. Salpiglossideæ.

Browallia Linn.

1. *Browallia demissa* (Linn. spec. p. 879). Bot. mag. t. 1136. Chois. mem. soc. phys. genev. 6. t. 3. f. 4. DC. Prod. 10. 197.

I Udkanten af Kratskove; ved San José og paa Bjerget Aguacate. Columbien, Guiana, Brasilien.

Subordo 2. Antirrhinideæ.

Russelia Jacq.

2. *Russelia sarmentosa* (Jacq. Amer. p. 178. t. 113.) Russelia multiflora Curt. bot. mag. t. 1528. Scrophularia coccinea Linn. R. ternifolia Humb. B. et Knuth. R. syringæfolia Cham. et Schlecht.

Hörer til de almindeligste Planter i Savanner og Kratskove paa hele Vestsiden af Nicaragua og Costa-Rica fra Havets Niveau til 3000 Fod. Granada, Aguacate, Segovia, Vulkanen Viejo. Acapulco, Panama. De af mig fra mange forskjellige Localiteter indsamlede Exemplarer vise en ikke ringe Forskjellighed i Beklædning, Bladenes og Blomsterstandens Form o. s. v., saa at jeg formoder, at nöiagtige Undersögelser af de levende Planter ville vise, at de henhöre til forskjellige Arter; men mit Materiale af törrede Exemplarer er ikke tilstrækkeligt til at jeg derpaa anseer det for rigtigt at begrunde en saadan Adskillelse.

Escopedia Ruiz et Pavon.

3. *Escobedia linearis* (Schlecht. in Linnæa 8. 246). DC. Prod. 10. 337. E. lævis Cham. et Schlecht. E. stricta Zuccar.

Ved Bredderne af Floden Sapoa i Provindsen Guanacaste. Mexico.

Stemodia Linn.

Sectio. Diamoste Cham. et Schecht. § 1. Petiolatæ.

4. *Stemodia glabra* Örd. (non Sprengl.) sp. n., fruticosa, erecta, glabra, ramis teretibus cinereis nitidis, foliis ternis petiolatis lanceolatis v. lanceolato-ellipticis longe acuminatis grosse serratis glabris, floribus breviter pedicellatis axillaribus, corolla tubuloso-campanulata calyce subtriplo longiore intus villosa, stigmate horizontali late bilamellato, ovario annulo cincto.

Frutex 3—4 pedalis; rami curvati teretes cinerei glabri nitidi; internodia bipollicaria. Folia terna, breviter petiolata, lanceolato-elliptica, longe acuminata, grosse serrata, basi angustata integerrima, primum puberula dein glabra, 2—2½ pol. longa, 8—9 lin. lata; petioli 2 lin. longi puberuli. Flores axillares, 3—5ni, breviter pedicellati. Pedunculi 2 lin. longi tomentosuli. Calycis laciniæ lineares 2½ lin. longæ, subæquales, sparce tomentosæ vel subglabræ. Corolla tubuloso-campanulata, extus subglabra, intus villosa, 6 lin. longa; labium posticum retusum, anticum trilobum, lobis rotundatis æqualibus. Stamina quatuor didynama; duo postica paulo infra medium inserta, filamentis vix tertiam corollæ partem longitudine æquantibus, antheris verticalibus, parum remotis, oblongis insertione sub-æqualibus; duo antica paullo supra basin corollæ inserta, filamentis subtriplo longioribus quam stam. post., antheris horizontalibus oblongis junctis insertione subinæqualibus. Ovarium oblongum glabrum basi annulo cinctum. Stylus filiformis, erectus, glaber, stamina postica paullo superans; stigma apice dilatatum, late bilamellatum, curvatum. Capsula mihi ignota.

Affinis Stemodiæ peduncuları. Differt glabritie, foliorum forma,

pedicellis brevioribus, floribus paulo minoribus, calycis laciniis angustioribus, corolla intus villosiore.

I den frodige Skov, som beklæder Bjergkjæden, der ligger imellem Muimui og Esquipulas i Provindsen Segovia, samlede jeg denne Art med Blomst i Januar.

5. *Stemodia parviflora* (Ait. hort. Kew. ed. 2. v. 4. p. 52). S. arenaria Humb. B. et Kunth nov. gen. 2. 357. t. 175. Capraria humilis Soland. Conobea pumila Sprengl.

Syd for Aguacaliente i Costa-Rica. Mexico, Brasilien, Antillerne.

6. *Stemodia angulata* Örd. sp. n., humilis, procumbens, ramosa, pubescens v. pubescenti-villosa, cauli ramisque 4 angulatis, foliis petiolatis membranaceis ovatis crenato-serratis, basi cuneatis, floribus axillaribus longe pedicellatis, staminum 2 postic. filamentis brevissimis, antheris majoribus, 2 antic. filamentis longis antheris minoribus, capsula oblongo-ovata.

Herba 6—9 pollicaris procumbens, pubescens, caulis ramique 4 angulati, apicem versus villosuli. Folia opposita, longe petiolata, ovata, obtusiuscula, crenato-serrata, basi cuneata, integerrima, supra vix puberula subtus minutissime punctata, vix pollicem longa, 7—8 lin. lata. Petioli longitudine fere folii, pubescentes. Flores axillares, solitarii aut gemini longe pedunculati. Pedunculi 3—4 lin. longi, pubescentes. Calycis laciniæ lineares ciliatæ, subinæquales (in primis una ceteris majore et apice obtusa) $2\frac{1}{2}$ lin. longæ. Corolla calyce subduplo longior, inferne dilute rosea, medio flavescens, superne alba, tubulosa; limbo bilabiato; lobis superiore bi-, inferiore trifido, lobis rotundatis subæqualibus. Stamina quatuor didynama; stamin. postic. filamentis brevissimis medio corollæ insertis, antheris magnis parum disjunctis; stam. antic. filamentis longis $\frac{1}{3}$ corollæ longitudinis a basi insertis, antheris minoribus valde disjunctis. Ovarium ovatum glabrum. Stylus glaber longitudine filamenta antica æquans apice in stigma curvatum vix bilobum dilatatus.

Capsula ovato-oblonga, primum stylo coronata, glabra, bilocularis, septicido-bivalvis; valvulis bifidis; placenta centrali demum libera. Semina minuta, numerosa, oblonga, fuscescentia. Habitus S. parvifloræ, sed floribus pedicellatis paullo majoribus primo intuitu distinguenda; coeterum staminum indole et capsulæ forma diversissima.

I Nærheden af Cartago i Costa-Rica. A. Fendler fandt den ved Chagres.

§ 2. Axillares.

7. *Stemodia durantifolia* (Sw. obs. 2. 40). Capraria durantifolia Linn. Stemodia verticillaris Link, Reichb. Icon. exot. 2. p. 20. t. 149. DC. Prod. 10. 383.

I törre Kratskove ved Santa Rosa i Provindsen Guanacaste og mellem Granada og Nicaragua. I hele den tropiske Deel af Amerikas Fastland og paa Antillerne.

Schistophragma Benth.

8. *Schistophragma pusilla* Benth. DC. Prod. 10. 392.

Denne lille zirlige ved sin lange skulpagtige Kapsel udmærkede Plante har jeg samlet med Blomst og Frugt i November i Udkanten af Skoven i Nærheden af Realejo i Nicaragua. Fra Tehuantepec til St'a Martha.

Herpestis Gært.

Sectio. Mecardonia.

9. *Herpestis chamædryoides* (Humb. B. et Kunth. nov. gen. et sp. 2. p. 369). Lindernia dianthera Sw. Microcarpæa americana Spreng. Mecardonia ovata Ruiz et Pav. Herp. cubensis Poep. Herp. colubrina Humb. B. et Kunth. Herp. chrysantha Cham. DC. Prod. 10. 393.

Almindelig paa fugtige Marker i Centralamerika fra Kysten til 4,500 Fod. Aguacaliente, San José, Granada. Gjennem hele

den tropiske Deel af Amerika fra Mexico til Brasilien og paa Antillerne.

Sectio. Euherpestis. § 3. Multinerves.

10. Herpestis Salzmanni? (Benth. in comp. bot. mag. 2. 58). DC. Prod. 10. 397.

Ved et lille Kjær i Nærheden af Pitajaya i Costa-Rica. Brasilien. Er vistnok forskjellig fra H. Saltzmanni, som den dog kommer meget nær, men mine Exemplarer ere ikke tilstrækkelige til at begrunde en egen Art.

Sectio. Bramia.

11. Herpestis Monniera (Humb. B. et Kunth. nov. gen. et sp. 2. 366) Gratiola Monniera Linn. Limosella calycina Forsk. Calytriplex obovata Ruiz et Pav. Bramia indica Lam. Monniera cuneifolia Michx. M. Brownei Pers. Herpestis cuneifolia Pursh. H. Monarensis H. B. K. H. crenata Beauv. H. procumbens Spreng. H. spathulata Blume. DC. Prod. 10. 400. Bot. mag. t. 2. 557.

Almindelig i Centralamerika ved stillestaaende Vande. I hele Amerika fra Carolina til Buenos Ayres og over hele Jorden i den tropiske Zone.

Ilysanthes Rafin.

12. Ilysanthes gratioloides (Benth. DC. Prod. 10. 419). Capraria gratioloides Linn. Lindernia pyxidaria Pursh. Gratiola anagalidea Michx. Herpestis calitrichoides H. B. K.

Paa fugtige Enge ved Pitajaya og San José i Costa-Rica. Fra Canada til Guiana.

Vandellia Linn.

Sectio. Ellobum.

13. Vandellia diffusa (Linn. mant. 89). Gratiola origanifolia Vahl. Bonaya origanifolia Spreng. DC. Prod. 10. 416.

Paa Marker ved San José og Cartago, hvilket er den nord-

ligste Forekomst for denne Plante paa Amerikas Fastland, hvor den derimod gaaer langt mod Syd, nemlig til Mato grosso i Brasilien. Ogsaa paa Antillerne.

Capraria Linn.

14. *Capraria biflora* (Linn. spec. 875). Jacq. pl. Am. t. 150. DC. Prod. 10. 429.

Ved Realejo og Granada i Nicaragua. Almindelig fra Mexico til Brasilien.

Scoparia Linn.

15. *Scoparia dulcis* (Linn. spec. 168). DC. Prod. 10. 431.

Henhörer til de almindelige Ukrudsplanter ved Veie, paa Marker og i Kratskove fra Kysten til 5000′. Realejo, Granada, Cartago. Fra Florida til Brasilien og i den tropiske Zone i alle Verdensdele.

Buddleia Linn.

Sectio. Lozada. § 1. Paniculatæ.

16. *Buddleia americana* (Linn. sp. p. 162) Ruiz et Pav. fl. per. 53. t. 82. f. b. B. calicarpoides Humb. B. et Kunth. B. decurrens Cham. et Schlecht. B. rufescens Willd.

Almindelig i Centralamerika fra Havets Niveau til 5000 Fod. Aguacate, syd for Aguacaliente, i Provindsen Segovia (var. foliis supra evidentius tomentosis). Mexico, Caraccas, de större Antiller.

17. *Buddleia* sp.

Fra Bjergene syd for Cartago har jeg Exemplarer af en Buddleia, som synes at være ubeskreven; men Blomsterne ere altfor lidet udviklede, til at den med Sikkerhed kan bestemmes eller beskrives.

18. *Buddleia alpina* Örd. sp. n., tomento rufescente, ramis ramulisque 4gonis, foliis longiuscule petiolatis oblongo-lanceolatis integerrimis basi subinæquilateris supra reticulatis glabris

(raro nitidis) subtus rufescenti-tomentosis, panicula subfastigiata floribunda, calycis dentibus obtusis.

Arbor 12—15pedalis; rami ramulique tetragoni rufescenti-tomentosi. Folia opposita, longiuscule petiolata, oblongo-lanceolata, acuminata, integerrima, basi subinæquilatera, supra glabra, reticulata (raro nitida), subtus rufescenti-tomentosa, 3—4 pol. longa, ½—1 pol. lata. Petiolus tomentosus, compressus, supra canaliculatus, subtus carinatus, 7—10 lin. longus. Panicula terminalis, subfastigiata, 2—3pollicaris, glomeruli longiuscule pedunculati, 5—10flori, bracteolati. Bracteæ bracteolæque parvæ, subulatæ, tomentosæ, illæ pedunculo communi, hæ calyci appressæ eoque breviores. Florum sessilium calyx campanulatus, 4dentatus, tomentosus, lineam longus, dentibus obtusiusculis. Corolla tubulosa, calyce duplo longior, extus tomentosa inferne nuda, ad faucem villosa, laciniis obtusis. Stamina 4 sessilia, ad faucem inserta, inclusa. Antheræ minutæ oblongæ. Ovarium subglobosum. Stylus apice clavatus, curvatus, faucem vix attingens. Capsula calyce persistente tecta, ovato-oblonga, acuminata, 2½ lin. longa, tomentosa demum nuda, valvis apice bifidis.

Valde affinis B. nitidæ, a quo differt in primis ramulis 4gonis, foliis supra reticulatis vix nitidis, calycis dentibus obtusioribus.

Paa Vulkanen Irasu i Costa-Rica paa Grændsen af Egeregionen og den alpine Region (10,000′); med Blomst og Frugt i Januar.

Tribus Buchnereæ.

Buchnera Linn.

19. *Buchnera lithospermifolia* (Kunth. in Humb. et Bonpl. nov. gen. et sp. am. 2. 341. DC. Prod. 10. 497. B. pilosa Benth. bot. Sulph. p. 144.)

Almindelig i Centalamerika fra Havets Niveau til 4000 Fod (El Viejo, Pitajaya, San José, Realejo). Ny-Granada, Mexico.

20. *Buchnera elongata* (Sw. fl. ind. occid. 2. 1061) DC. Prod. 410. 98.

Over den störste Deel af Amerikas Fastland fra Georgien til Montevideo.

21. *Buchnera rosea* (Humb. B. et Kunth. nov. gen. et sp. 2. 342). DC. Prod. 10. 498. B. lavandulacea Cham. et Schlecht. in Linnæa 2. 589. Bot. Sulph. 144.

Ved Panama (Cuning, Sinclair), Caracas, Brasilien.

22. *Buchnera tinctoria* (Bertol. flor. Guatimal. 26). DC. Prod. 10. 499.

I Guatimala.

Tribus Euphracieæ.

Castilleja Linn.

Sectio. Euchroma.

23. *Castilleja communis* (Benth. DC. Prod. 10. 529).

I Savannerne paa Vulkanen Masaya. Almindelig udbredt over hele den tropiske Deel af Amerika, fra Mexico til den sydlige Deel af Brasilien.

Sectio. Hemichroma.

24. *Castilleja irasuensis* Örd. sp. n., suffruticosa glabra, foliis linearibus apice trifidis, lacinia intermedia subtrifida, racemo elongato laxo, calyce elongato hinc fisso postice bilobo, lobis retusis, corollæ galea tubo suo subdublo longiore, labii lobis brevissimis acuminatis.

Suffrutex erectus, ramosus, 1—2 pedalis. Caulis ramique teretes, glabri, nitiduli. Folia alterna, sessilia, amplexicaulia, linearia, supra medium trifida, glabra 8—4 lin. longa, lobis linearibus obtusiusculis, intermedio majore sub3—4fido. Folio floralia indivisa, cuneata, apice obtusa, 8 lin. longa, trinervia, rubicunda, glabra. Flores pedicellati, 15 lin. longi. Pedicelli 2 lin. longi, villosiusculi demum glabriusculi. Calyx elongatus, tubulosus, compressus, tomentosus, fuscus margine flavescente, hinc fissus inde bilobus, 6—7 lin. longus; lobis rotundatis vel

retusis. Corolla bilabiata subrecta, calyce tres lineas longior, antice virescens postice rubicunda, labio superiore (galea) apice retuso, inferiore 3fido, laciniis acuminatis incurvis. Stamina excerta, anticis corolla lineam longioribus, posticis ei æquilongis. Stylus exsertus. Stigma capitatum. Capsula ovato-oblonga, breviter acuminata, fusca, glabra calyce demum tecta, 6 lin. longa. Semina oblonga, numerosa, minutissima; testa laxa diaphana, reticulata.

Castillejæ fissifoliæ valde affinis differt inprimis floribus multo minoribus et foliis angustioribus. Specimen Friedrichsthalianum in Prodromo (10. 533) memoratum fere intermedium videtur.

Denne Art henhörer til de mest charakteristiske Planter i den alpine Region paa Vulkanen Irasu i Costa-Rica imellem 9000 og 11000 Fod. Benævnes Gallitos.

Lamourouxia Humb. Bonpl. et Kunth.

Sectio. Hemispadon.

25. *Lamourouxia viejensis* Örd. sp. n., caule ramisque teretibus tomentoso-villosis, foliis sessilibus oblongis serratis vel subduplicato-serratis utrinque pilis brevibus pubescenti-villosiusculis rigidis, calycis villoso-tomentosi laciniis snbtriangularibus tubum suum æquantibus. Corolla elongata tomentosa vix ventricosa, filamentis posticis apice glabris anantheris.

Suffrutex 3—4 pedalis. Caulis erectus. Folia opposita, sessilia, $1\frac{1}{2}$ pol. longa, 9 lin. lata. Flores subsessiles per paria dissiti. Corolla vix $1\frac{1}{2}$ pollicaris, fere ad medium fissa, intus ad faucem et ad insertionem staminum pubescenti-villosa, labii lobi breves (lineam longi), rotundati. Affinis L. rhinanthifoliæ, a qua differt inprimis indumento, calycis lobis multo minoribus nec serratis corolla multo minore et antheris posticis nullis.

Jeg fandt denne Plante med Blomst i November paa Vulkanen Viejo i Nicaragua (3000′).

26. *Lamourouxia* sp. affinis L. cordatæ.

Paa Vulkanen Masaya (2000′) har jeg samlet Exemplarer af en Art, som er nær beslægtet med L. cordata. Det er vistnok en ubeskreven Art, men de indsamlede Exemplarer ere ikke fuldstændige nok til derpaa at kunne begrunde nogen Diagnose.

27. *Lamourouxia viscosa* (Humb. B. et Kunth. nov. gen. et sp. 2. 338). DC. Prod. 10. 542.

I Nærheden af Quebradahonda paa Bjerget Aguacate i Costa-Rica. Ogsaa funden i Guatemala og Mexico.

28. *Lamourouxia lanceolata* (Benth. DC. Prod. 10. 542) Ved Ujaras og paa Vulkanen Irasu i Costa-Rica. Mexico.

29. *Lamourouxia Gutierrezii* Örd. sp. n. Caule ramisque teretibus pubescentibus, foliis lanceolato-ellipticis subsessilibus crenatis supra scabriusculis subtus villosiusculis, calycis villosiusculi laciniis triangularibus tubo suo brevioribus, filamentis posticis apice glabris anantheris.

Frutex 3—4 pedalis, subscandens. Folia parva, 6 lin. longa. 2 lin. lata. Flores pedicellati. Pedicelli 3 lin. longi pubescentes. Calycis tubus 1½ lin. longus. Corolla vix sesquipollicaris, intense rubra, intus ad faucem et ad insertionem staminum pubescens. Galea retusa, labii lobi breves rotundati.

Affinis L. lanceolatæ, a quo tamen et foliorum et calycis indole magnopere differt.

Denne smukke Art voxer i den yppige Skov, som beklæder Bjergene mellem Cartago og Candelaria i en Höide af 6—7000 Fod, hvor jeg traf den med Blomst i Februar. Benævnt efter den hæderlige Costaricaner Francisco Gutierrez.

I Overeensstemmelse med de Regler, som gjelde for Scrophularineernes Udbredning i Almindelighed, ifölge hvilke de forekomme i et meget overveiende Antal Arter i den varme tempererte Zone — fornemmelig i den östlige Hemisphære — og herfra aftage baade mod Æquator og Polerne, spiller denne Fa-

milie i Centralamerika ligesom i alle de Lande, der ligge under samme Bredegrader, en temmelig underordnet Rolle. Medens saaledes de fleste Lande udenfor Vendekredsene have deres eiendommelige, ofte meget artrige, Slægter som Repræsentanter for denne Familie — saaledes i den östlige Hemisphære Slægterne Verbascum, Linaria og Scrophularia, i Nordamerica Penstemon, i Chili Calceolaria, i Capstaten Manulaieerne — saa henhöre derimod i Centralamerika de fleste Arter til Slægter (fornemmelig af Gratioleernes Gruppe), som ere fælles for alle Tropelande, og de faa eiendommelige Slægter optræde kun i et ringe Antal Arter. Af de i Centralamerika forekommende Slægter ere saaledes Stemodia, Herpestis, Ilysanthes, Vandellia, Scoparia, Buddleia og Buchnera udbredte over alle Verdensdele, hvilket endog gjelder om to Arter, nemlig Herpestis Monniera og Scoparia dulcis; og de fleste af de andre Arter have en meget stor Udbredning. Buchnera elongata findes saaledes fra Georgien til Montevideo — fra 35° n. Br. til 35° s. Br. —, Ilysanthes gratioloides fra Canada til Guiana, medens Stemodia parviflora, Stemodia durantifolia, Herpestis chamædryoides, Capraria biflora og Castilleja communis ere udbredte over hele den tropiske Deel af Amerika fra Mexico til Brasilien. Andre Arter af Slægter, som fornemmelig ere eiendommelige for Mexico, gaae fra Krebsens Vendekreds til Nærheden af Æquator, saaledes: Russelia sarmentosa, Escobedia linearis, Schistophragma pusilla, Buddleia americana, Buchnera lithospermifolia, Lamourouxia viscosa og Lamourouxia lanceolata. Kun 8 Arter ere endnu ikke fundne udenfor Centralamerika, nemlig: Stemodia glabra, Stemodia angulata, Buddleia alpina, Buchnera tinctoria, Castilleja irasuensis, Lamourouxia viejensis, Lamourouxia Gutierrezii, Lamourouxia sp. cordatæ affinis. — Ligesom den centralamerikanske Flora i det Hele nærmest stemmer overeens med den mexikanske, saaledes gjelder dette ogsaa med Hensyn til Scrophularineerne. Medens saaledes Russelia, Schistophragma, Castilleja og Lamourouxia ere charak-

teristiske for begge disse Florer, er der af Salpiglossideernes Gruppe, som i Sydamerika har saa talrige Repræsentanter af Slægterne Schwenkia, udmærket ved Kronfligenes eiendommelige Form, Brunsfelsia og Schizanthus, kun een Art, som overskrider Landtungen ved Panama, nemlig Browallia demisa, der er almindelig i Costa-Ricas Höiland sydfor Vulkankjæden, som gaaer tvers igjennem Landet og som danner et temmelig skarpt Grændseskjel i planteographisk Heeseende.

Hvad Scrophularineernes Fordeling i de forskjellige Regioner angaaer, da findes de fleste Arter i den varme tempererte Region, og medens de i den hede Region næsten udelukkende ere uanselige Urter, som fornemmelig spille Ukrudsplanternes Rolle, saa optræde de derimod her for en stor Deel som træagtige Planter eller som Halvbuske med store smukke Blomster, saa at de ofte ere en Prydelse for Skovene. I den hede og varme tempererte Region fra Havets Niveau til 4—5000 Fod forekomme paa Marker og ved Veie: Scoparia dulcis, Capraria biflora, Stemodia parviflora, Stemodia durantifolia, Schistophragma pusilla, Buchnera lithospermifolia; i Savanner og Kratskove: Russelia sarmentosa, der paa mange Steder henhörer til de almindeligste Planter, Castilleja communis, Lamourouxia viejensis, Lamourouxia sp. cordatæ affinis; paa fugtige Enge og ved Vande: Hespertis chamædryoides, H. Saltzmanni?, H. Monniera, Escobedia linearis, Ilysanthes gratioloides, Vandellia diffusa. — Eiendommelige for den varme tempererte Regions Skove (fra 2000 til 6000 Fod) ere: Stemodia glabra, Buddleia americana, Buddleia sp. n.?, Lamourouxia lanceolata, Lamourouxia Gutierrezii. — Buddleia alpina henhörer til de charakteristiske Træer paa Grændsen af Egenes Region og den alpine Region, medens Castilleja irasuensis i denne sidste forekommer meget hyppigt, hvor den ved sine spraglede Blomster og mörkegrönne Blade danne en smuk Modsætning til Gnaphaliernes hvide Tuer.

Labiatæ Centroamericanæ.

Ved

G. Bentham og *A. Örsted.*

Tribus Ocimoideæ.

Ocimum Linn.

1. *Ocimum micranthum* (Willd. enum. p. 630). DC. Prod. v. 12. 40.

Ved Granada i Nicaragua, Mexico, Brasilien og Antillerne.

2. *Ocimum champechianum* (Mill. dict. n. 5.) DC. Prod. v. 12. 40.

Ved Campeche (Miller!).

Af denne Slægt forekomme rimeligviis i Centralamerika endnu Ocimum canum og O. gratissimum, som findes i den tropiske Zone hele Jorden rundt og Ocimum Sellowii og O. carnosum, der voxe baade i Mexico og Brasilien.

Marsypianthes Mart.

3. *Marsypianthes hyptoides* (Mart. in Benth. Lab. p. 64). DC. Prod. v. 12. 84. Hook. ic. pl. t. 457. M. secundiflora Mart. et Gal. bull. Acad. brux. v. 11. M. sessiliflora Presl. Clinopodium Chamædrys Vahl. symb. 3. 77. Hyptis chamædrys Willd. Hyptis inflata Spr.

Henhörer til de almindeligste Planter i Centralamerika fra Havets Niveau til 5000 Fod og paa de forskjelligste Localiteter; paa Marker, ved Veie, ved Byer og i Udkanterne af Skove. Den forekommer derfor ogsaa i mangfoldige Varieteter, der ofte ere saa forskjellige, at man skulde fristes til at antage dem for egne Arter; men naar man har samlet et stort Antal Exemplarer,

finder man saa mange Overgangsformer, at det ikke er muligt at fastholde adskillende Charakterer. — Mexico, Brasilien og en Deel af Antillerne.

Hyptis Jacq.

Sectio. Cephalohyptis.

§ 4. Genuinæ.

4. Hyptis capitata (Jacq. ic. rar. I. t. 115). Clinopodium rugosum L. Clinopodium capitatum Sw. DC. Prod. 12. 106.

Ved Panama (Cuming), Mexico, Brasilien, Antillerne.

5. Hyptis Parkeri (Benth. Lab. p. 108). DC. Prod. 12. 108.

I Guatimala (Friedrichstahl), Brasilien, Guiana.

§ 5. Xylodontes.

6. Hyptis lantanæfolia (Poit. Ann. Mus. par. 7. 468 t. 29. f. 1). DC. Prod. 12. 110.

I Nærheden af Cartago, Panama (Cuming), Mexico, Brasilien, Antillerne.

7. Hyptis excelsa (Mart. et Gal. bull. acad. Brux. 11). DC. Prod. 12. 111.

I en Kratskov i Nærheden af Granada i Nicaragua, Mexico.

8. Hyptis ferruginea (Benth. Lab. p. 113). DC. Prod. 12. 111.

Paa Vulkanen Irasu i Costa-Rica i en Höide af 8—9000 Fod. Mexico.

9. Hyptis sp. n.? affinis H. rhomboideæ.

Paa Bjerget Aguacate i Costa-Rica har jeg samlet Exemplarer af en Art, som kommer meget nær H. rhomboidea Mart. et Gal. (DC. Prod. 12. 110), men de ere ikke fuldstændige nok til derpaa at begrunde en fyldestgjörende Beskrivelse.

Sectio. Polydesmia.

§ 4. Vulgares.

10. Hyptis polystachya (Kunth. in H. et B. nov. gen. et spec. amer. 2. 321). DC. Prod. 12. 121.

I Guatimala (Skinner). Mexico, Peru.

11. Hyptis spicata (Poit. ann. Mus. 7. 474 t. 28 f. 2). DC. Prod. 12. 121.

Paa Bjerget Aguacate i Costa-Rica. Florida, Mexico, Brasilien.

Sectio. Mesosphæria.

12. Hyptis lilacina (Schiede et Deppe in Linnæa 5. 101). DC. Prod. 12. 123.

Almindelig i Costa-Rica. Bjerget Aguacate. San José. I Guatimala ved Sunil (Hartweg). Mexico.

13. Hyptis viejensis Örd. sp. n., fruticosa, ramis junioribus tomentosis, foliis petiolatis ovatis breviter acuminatis basi rotundatis sinuato-crenulato-serratis supra vix tomentellis subtus dense subfloccoso-albo-lanatis, cymis paniculatis terminalibus vel axillaribus multifloris per anthesin subcapitatis post anthesin elongatis unilateralibus pectinatis, bracteis minutis setaceis, calycibus floriferis mollissime albo-lanatis, fructiferis campanulatis rectis vix obliquis tomentosis, dentibus subulatis tubo paullo brevioribus, corolla calycis tubo duplo longiore glabra, filamentis stam. post. pilis brevibus obtusiusculis dense obsitis, stylo bifido glabro valde exserto.

Frutex 4—5pedalis. Folia 3—4pollicaria. Petioli tomentosi, 6—8 lin. longi. Fasciculi fructiferi breviter pedunculati 4 lin. diametro. Pedunculi 1 lin. longi. Flores sessiles 2 lin. longi. Genitalia exserta. Stylus 1—$\frac{1}{2}$ lin. quam corolla longior. Calyx fructifer vix 2 lin. longus. Nuculæ oblongæ, compressæ, glabræ fuscæ, $\frac{3}{4}$ lin. longæ.

Ved Foden af Vulkanen El Viejo i Nicaragua fandt jeg denne Plante i de törre Savanner med Blomst og Frugt i November.

14. Hyptis nicaraguensis Örd. sp. n., fructicosa, ramis

junioribus tomentosis, foliis longe petiolatis oblongo-ellipticis breviter acuminatis basi cuneatis angustatisve subinæqualibus irregulariter v. subsinuato-crenato-serratis supra in primis ad costas tomentellis subtus tomento subcanescentibus, cymis paniculatis terminalibus v. axillaribus multifloris per anthesin subcapitatis post anthesin elongatis unilateralibus pectinatis, bracteis minutis setaceis, calycibus campanulatis albo-lanatis ore æquali truncato dentibus subulatis tubum longitudine subæquantibus, corolla calyce fere duplo longiore, staminibus exsertis, filamentis post. pilis brevibus obtusiusculis densis obsitis, stylo incluso.

Frutex 4—5 pedalis, ramosus. Folia 5—6 pollicaria. Petioli tomentosi 2—2½ poll. longi. Corolla alba.

Affinis H. viejensi, a quo differt inprimis foliis basi angustatis, petiolis duplo longioribus, indumento tenuiore et stylo incluso.

Voxer i Nærheden af Granada i Nicaragua i Kratskove.

Sectio. Pectinaria.

15. *Hyptis pectinata* (Poit. Ann. Mus. par. 7. 474). DC. Prod. 12. 127. Bot. Sulph. 150.

Paa törre Marker fra Havets Niveau til 4—5000 Fod. Puntarenas. Cartago. Panama (Cuming, Hinds). Over hele den tropiske Deel af Amerika og derfra udbredt til de andre Verdensdele.

Sectio. Minthidium.

16. *Hyptis pulegioides* (Pohl. in Benth. Lab. 128). DC. Prod. 12. 27. 127.

Paa Bjerget Aguacate i Costa-Rica. Brasilien.

17. *Hyptis stellulata* (Benth. Lab. 129) var. dentibus calycinis elongatis. DC. Prod. 12. 128.

Samme Sted som den foregaaende. Mexico.

18. *Hyptis verticillata* (Jacq. ic. rar. 1. t. 143). DC. Prod. 12. 129. Bot. Sulph. 150. Hook. ic. pl. t. 458. Stachys patens Sw. Hyptis parviflora Mart et Gal.

Paa törre Marker og ved Veie. Realejo, Costa-Rica. Anvendes under Navn af Juanilama mocho mod Kolik. Ved Panama (Sinclair). Mexico, Antillerne.

Flere Arter af denne Slægt, som ere almindelige over den störste Deel af Amerikas Tropelande fra Mexico til Brasilien, forekomme rimeligviis ogsaa i Centralamerika, saasom: Hyptis recurvata (DC. Prod. 12. 90), H. spicigera (l. c. p. 87), H. brevipes (l. c. p. 107), H. atrorubens (l. c. p. 108), H. svaveolens (l. c. p. 126).

Tribus Satureieæ.

Menthoideæ, Satureineæ et Melissineæ Benth. Lab.

Sphacele Benth.

19. *Sphacele alpina* Örd. sp. n., suffruticosa humilis fere acaulis, foliis longe petiolatis oblongis obtusis basi truncato-subhastatis irregulariter crenatis supra bullato-rugosis tomentoso-pubescentibus subtus albo-lanatis, racemis simplicibus, verticillastris 4—5nis 5—6floris remotis, calycis (fructiferi) campanulati pubescentis dentibus subæqualibus acumine subulato pungentibus.

Caulis vix ullus sed rhizoma breve in radicem palarem crassum elongatum. Folia 3—4pollicaria congesta. Petioli 1½—2 pollicares longi, tomentoso-villosi. Racemi simplices 9—10pollices longi. Verticillastri 4—5; infimi 5—6 pollices a basi remoti, intermedio inter ceteros regulariter decrescente. Folia floralia 2 ad basin verticillastrorum lanceolata v. oblongo-lanceolata, semipollicaria v. pollicaria, crenulata, tomentoso-villosa. Pedicelli 1½—2 lin. longi. Calyces fructiferi campanulati 6 lin. longi, dentibus æquilongis sed in labia 2 subdejectis. Corollæ desunt. Nuculæ ovatæ, nigræ, nitidæ, lineam longæ.

Voxer i den alpine Region paa Vulkanen Irasu i Costa-Rica i en Höide af 9600—10,000 Fod. Kronerne vare desværre bortvisnede paa alle de indsamlede Exemplarer, saa at Beskrivelsen i denne Henseende bliver mangelfuld.

Tribus Monardeæ.

Salvia Linn.

Sectio. Calosphace.

§ 1. Micranthæ.

20. *Salvia occidentalis* (Swartz fl. ind. occ. 43.) DC. Prod. 12. 296. Sloane Jam. 1. 172. t. 107. S. procumbens Ruiz et Pav. fl. per. et chil. 1. 27. t. 39. f. a.

Almindelig i Centralamerica ved Veie og i Udkanten af Skove fra Havets Niveau til 4000 Fod. Ujaras og Aguacate i Costa-Rica, Laguna del Apoyo i Nicaragua. Mexico, Peru, Antillerne.

21. *Salvia privoides* (Benth. bot. Sulph. 150). DC. Prod. 12. 297.

Ved Fonseca (Sinclair).

22. *Salvia orbicularis* (Benth. Bot. Sulph. 151). DC. Prod. 12. 298.

Ved Panama (Hinds, Sinclair).

23. *Salvia tiliæfolia* (Vahl symb. 3. 7). DC. Prod. 12. 299.

Paa Bjerget Aguacate i Costa-Rica. Mexico, Caracas, Gallopagosöerne.

§ 2. Membranaceæ.

24. *Salvia hyptoides* (Martens et Gal. Bull. Acad. Brux. v. 11). DC. Prod. 12. 300. S. elsholtzioides Benth. bot. Sulph. 152. t. 50.

Meget almindelig i Centralamerika ved Veie, paa Marker og i Savanner fra Havets Niveau til 5000 Fod. Vulkanen El Viejo, Aguacate, Cartago. Realejo (Hinds, Sinclair). Mexico.

25. *Salvia hyptoides* var. Specimina parva, hispidiora, foliis floralibus majoribus.

Disse i ovennævnte Charakterer afvigende Exemplarer fandt jeg paa Bjerget Aguacate.

26. *Salvia lophantha* (Benth. DC. Prod. 12. 301).

I Guatimala ved Barranca del Incensio (Skinner).

§ 3. Brachyanthæ.

C. Vulgares.

27. *Salvia Warszewicziana* (Rgl. Flora. B. Z. XXXII. 184). Walp. Ann. 2. 257.

Fundet af Warszewicz i Guatimala.

28. *Salvia Alvajaca* Örd. sp. n., caule herbaceo erecto ramoso glabriusculo, foliis longe petiolatis ellipticis acuminatis serratis basi longe angustatis glabris subtus pallidioribus, floralibus parvis subulatis deciduis, racemis simplicibus, verticillastris multifloris remotis, calycibus pedicellatis campanulatis striatis glabriusculis, labio superiore integro inferiore bifido dentibus setaceo-acuminatis, corolla calycis tubo duplo longiore, galea pubescente, styli lobo inferiore subulato curvato exserto inferne barbulato ceterum nudo.

Herba 1—2pedalis. Folia 4—5pollicaria. Racemi 6—8poll. longi. Flores circa 6 lin. longi. Pedicelli 1 lin., demum 3—4 lin. longi. Calyces fructiferi campanulati, nitidi, 4—5 lin. longi; labio superiore latiusculo recurvo, labii inferioris dentibus acuminatis, 2 lin. longis. Affinis S. albifloræ (Mart. et Gal. in bull. acad. Brux. v. 11. DC. Prod. 12. 307), a qua differt inprimis foliis majoribus basi longe angustatis et verticillastris multifloris.

I den yppige Skov, som beklæder Bjergene mellem Cartago og Candelaria i Costa-Rica og paa Vulkanen Irasu fandt jeg denne Plante med Blomst og Frugt i Februar i en Höide af 6—7000 Fod. Landets Indvaanere kalde den Alvajaca simaron.

29. *Salvia hispanica* (Linn. sp. p. 37). DC. Prod. 12. 308. Bot. reg. 5. t. 359.

Dyrkes, da Fröene anvendes til en kjölende Drik. Mexico, Peru, Jamaica, Spanien.

30. *Salvia brevicalyx* (Benth. DC. Prod. v. 12. 309).

Almindelig i Costa-Ricas Höiland fra 2000 til 4000 Fod, paa Marker, ved Veie, i Udkanten af Skove. Aguacate, Pacaca, San José. Mexico. Den benævnes der Giride eller Jiride amargo og anvendes som blodrensende.

§. 6. Longifloræ.

C. Luteæ.

31. Salvia chrysantha (Mart. et Gal. bull. acad. Brux. v. 11). DC. Prod. 12. 326.

Denne smukke indtil 10 Fod höie Busk er en Prydelse for Skovene paa Vulkanen Irasu i Egenes Region (c. 9000′), idet de gule tætfiltede Bægere staae i smuk Modsætning til de mörkegrönne Blade. Mexico.

H. Inflatæ.

32. Salvia fulgens (Cav. ic. 15. t. 23). DC. Prod. 12. 133. S. cardinalis Kunth. in H. et B. nov. gen. et spec. am. 2. 301. t. 151. Benth. pl. Hartw. n. 559.

I Guatimala ved Sunil (Hartweg). Mexico.

33. Salvia pulchella (DC. cat. hort. monop. 142). DC. Prod. 12. 134. Benth. pl. Hartw. n. 558.

I Guatimala ved Sunil (Hartweg).

L. tubifloræ.

34. Salvia purpurea (Cav. ic. 2. 52. t. 166). DC. Prod. 12. 341. S. farinosa Mart. et Gal.

Jeg fandt denne ved sine tætte Blomsterklaser af smukke röde Blomster udmærkede Art i stor Mængde paa Sletten ved Chinotega i Segovia (c. 4000′) i Januar. I Guatimala (Skinner). Mexico.

35. Salvia pseudococcinea (Jacq. coll. 2. 302, ic. rar. 22. t. 209). Bot. mag. t. 2864. S. Galeottii Martens.

Ved Campeche (Perrine). Mexico, Caracas, St. Thomas.

M. Hastatæ.

36. Salvia costaricensis Örd. sp. n., caule herbaceo villoso demum glabrescente, foliis longe petiolatis late deltoideis basi sagittato-cordatis crenato-serratis pilis brevibus sparsis appressis strigilloso-pubescentibus, subtus sæpe glabriusculis ad venas tantum puberulis, racemis elongatis ramosis, verticillastris 16—18 parum remotis bifloris, calycibus pedicellatis ovato-campanulatis villoso-glandulosis, labio superiore brevissime triden-

tato, inferiore bifido, dentibus lanceolatis acuminatis, corollis calyce triplo longioribus glabriusculis, tubo brevi, galea elongata, stylo subulato curvato glabro.

Herba 1—2pedalis. Folia majora 6poll. longa, basi latitudine longitudinem subæquantia. Petioli $3\frac{1}{2}$poll., interdum foliis dimidio longiores. Racemi graciles simplices vel trifurcati. Axis villoso-glandulosus. Verticillastri inferi 4 lin., medii 2 lin. inter se remoti. Flores vix semipollicem longi. Pedicelli $1—1\frac{1}{2}$ lin. longi. Calyx fructifer $2\frac{1}{2}$ lin. longus. Corolla $4\frac{1}{2}$ lin., galea 3 lin. longa. Tubus supra ovarium contractus dein prope faucem ventricosus. Genitalia nunc corollam æquantia, nunc exserta. Affinis S. vitæfoliæ (DC. Prod. 12. p. 348), sed omnibus partibus distinctissima. Flores quam in coeteris hastæfoliis multo minores.

I Skovene paa Bjerget Aquacate og ved Jaris i Costa-Rica (2—3000′) med Blomst og Frugt i November. Den kaldes der yerba de corazon.

Tribus Stachydeæ.

Scutellaria Linn.

37. *Scutellaria purpurascens* (Swartz fl. Ind. occid. 2. 1013). DC. Prod. 12. 416.

Ved Cartago i Costa-Rica. Med Blomst og Frugt i April. Brasilien, Guadeloup.

Stachys Linn.

38. *Stachys Galeottii* (Martens in bull. acad. Brux. v. 11). DC. Prod. 12. 479.

Ved San José i Costa-Rica.

39. *Stachys arvensis* (Linn. sp. p. 814). DC. Prod. 12. 477. Forvildet paa Vulkanen Irasu (7000′).

Tribus Ajugeæ.

Teucrium Linn.

40. *Teucrium inflatum* (Swartz prodr. fl. Ind. occ. 88). DC. Prod. 12. 581. Teucrium palustre Kunth. Benth. Pl. Hartw. n. 684.

I en Kratskov mellem Granada og Tipitapa i Nicaragua med Blomst i Januar. Mexico, Brasilien, Antillerne.

Ligesom Scrophularineerne have ogsaa Labiaterne et meget overveiende Antal Arter i den gamle Verdens varme tempererte Lande (fra 40° til 50° n. Br.) og aftage herfra gradviis baade mod Polen og Æquator. I Amerika aftage de endnu i noget stærkere Forhold mod Æquator end Scrophularineerne, saa at de her fra 0° til c. 10° n. Br. — altsaa ogsaa i en Deel af Centralamerica — staae noget tilbage for disse, hvad enten man seer hen til Arternes og Slægternes Antal eller Individernes Mængde og Störrelse. Guianas Flora tæller saaledes ikke mere end 18 Arter af Labiaternes Familie, men 29 Arter af Scrophularineernes, uagtet disses absolute Antal er mindre. Næsten alle centralamerikanske Arter henhöre enten til Slægten Hyptis, som paa Brasiliens Höisletter optræder med en mærkelig Rigdom af Arter, eller Salvia, som fornemmelig har hjemme i Mexico; men medens Centralamerika har 22 Arter fælles med Mexico, har det kun 14 Arter fælles med Sydamerika, og af disse ere 11 tillige mexicanske, saa at disse 11 Arter ere udbredte over hele den tropiske Deel af Amerika. 11 mexicanske Arter have deres Sydgrændse i Centralamerika, men kun 3 brasilianske have deres Nordgrændse her. 11 Arter ere hidtil kun fundne i Centralamerika*). De fleste Arter forekomme i den hede og varme

---

*) Fælles for Mexico og Centralamerika ere: Hyptis excelsa, H. ferruginea, H. stellulata, H. verticillata, Salvia hyptoides, S. brevicalyx, S. chrysantha, S. fulgens, S. pulchella, S. purpurea, Stachys Galeottii. Fælles for Mexico, Centralamerica og Sydamerika ere: Ocimum micranthum, Marsypianthes hyptoides, Hyptis capitata, H. lantanæfolia, H. polystachya, H. spicata, Salvia occidentalis, S. tiliæfolia, S. hispanica, S. pseudococcinea, Teucrium inflatum. Fælles for Sydamerika og Centralamerika, men ikke for Mexico ere: Hyptis Parkeri, H. pulegioides, Scutellaria purpurascens. Eiendommelige for Centralamerika: Ocimum campechianum, Hyptis rhomboideæ aff. n. sp., H. lilacina, H. viejencis, H. nicaraguensis, Sphacele alpina, Salvia privoides, S. orbicularis, S. lophantha, S. Alvajaca, S. costaricensis.

tempererte Region — fra Havets Niveau til 5000 Fod — og voxe fornemmelige paa törre, solbare Steder, paa Marker, ved Veie, i Savanner og i Udkanten af Kratskove. Kun faa Arter forekomme i fugtige Skove (Salvia costaricensis) eller i den tempererte Region (Hyptis ferruginea, Salvia Alvajaca), hvor der ogsaa findes enkelte træagtige Former (Salvia chrysantha). I den alpine Region har jeg kun truffet een Art (Sphacele alpina).

Malpighiaceae centroamericanae.

Bestemmelser og Beskrivelser

af

A. Grisebach.

Ved

A. S. Örsted.

Tribus Malpighieae.

Malpighia Plum.

1. *Malpighia glabra* L. DC. Prod. v. 1. p. 578. — A. Juss. Monogr. des Malp. p. 11.

Paa Vestkysten. Realejo.

2. *Malpighia nitida* Mill. Gr. in Linnaea v. 22. p. 2.

In foliis junioribus pili malpighiacei occurrunt, in M. glabra L. quoque numerus glandularum 6 exstat, sed praeter folia M. nitidae in acumen abruptim producta haec etiam petalis minus inaequalibus recedere videtur.

Exstat specimen defloratum inque eadem loco (pr. Sapoa) lectum, foliis conforme, umbellis brevius stipitatis parum recedens, carpidiis maturis medio tantummodo unitis fallax, quae monstrositate quadam non bene evoluta censuerim.

Nomen vernaculum: Guacuco.

I Nicaragua imellem Sapoa og Tortuga.

3. *Malpighia incana* Mill. — Juss. l. c. p. 11.

Ved Campeche.

Byrsonima Rich.

4. *Byrsonima oaxacana* (A. Juss. l. c. 2. p. 29). — B. cotinifolia Benth. Pl. Hartw. 277.

Nomen vernaculum: Nancite.

Ved Santa Rosa i Provindsen Guanacaste.

5. *Byrsonima Karwinskiana* (A. Juss. l. c. p. 34).

Drupa foveolata praecedentis. Praeterea B. crassifoliae Kth. similis est, tomento foliorum persistente nec connectivo dignoscenda.

I Nicaragua ved San Juan del Norte og Granada, ogsaa paa Vulkanen Masaya.

Galphimia Cav.

6. *Galphimia glauca* (Cav. Icon. 5. p. 61. tab. 489). — A. Juss. l. c. p. 69.

I Provindsen Segovia imellem Matagalpa og Xinotega.

Bunchosia Rich. Juss.

7. *Bunchosia Lindeniana* (A. Juss. l. c. p. 81).

Paullo recedit a descriptione auctoris petiolo breviori 2‴ longo et racemis inferne compositis.

Paa Bjerget Aguacate i Costa-Rica.

8. *Bunchosia glandulifera* (Kth. nov. gen. v. 5. p. 154.) Jacq. ic. rar. 3. t. 469.

Specimina Oerstediana quibusdam notis levioribus a planta A. Jussiaei! culta recedunt, scilicet foliis magis oblongatis (3—4″ longis, 1½—2″ latis) membranaceis, tamen, etsi contrarium in libris affirmatur, lamina in petiolum breviter protracta basi subacuta conveniunt, neque ex his rationibus ad B. cornifoliam Kth. referri possunt, cui apud auctorem folia angustiora, ramuli laeves, pedicelli infra medium articulati (nec medio, ut in nostris), stigma peltatum (nec bilobum).

I Nicaragua ved Granada.

9. *Brachypteris borealis* (A. Juss. l. c. p. 102.) Banisteria ovata Cav. Diss. t.257. B. picta Kunth. B. maritima Rich. B. brachyptera DC. Grisebach Linnæa v. 22.

Ved Panama.

Tribus Banisterieae.

Stigmaphyllon A. Juss.

10. Stigmaphyllon retusum Gr. sp. n., foliis subcordato-orbiculatis integris mucronatis subtus pube opaca cinereis, petiolo apice biglanduloso, antheris glabris, stylis apice foliaceis, samarae pubentis loculo latere cristis appendiculato, ala basi introrsum in angulum producta superne dilatata.

Hanc speciem, quam olim a St. fulgente Juss. proximo quidem sed tomento foliorum sericeo samaraque distincto non separaveram, legit quoque pr. Merida cl. Moritz: habitu eximie accedit ad St. tomentosum Juss., cui petioli infra apicem biglandulosi, et St. litorale Juss., cui antherae hispidae. Liana internodiis elongatis teretiusculis laeviusculis, ramulis junioribus puberulis. Folia opposita, 5—2½″ longa, 4½—2¼″ lata, utrinque rotundata apiceque subretuso brevissime mucronata, supra virentia, glabra, subtus tomento tenui brevissimo obducta, margine quandoque glandulifera, tenuia, reticulo nervorum subtus prominulo, petiolo 1—1½″ longo apice glandulam ovoideam utrinque exserente, stipulis caducis cicatricem amplexicaulem relinquentibus. Umbellae multiflorae, longe stipitatae, in paniculam axillarem trichotomam folio subaequalem redactae, pedicellis tenuibus inaequalibus puberulis, plerisque infra medium articulatis et bibracteolatis. Calyx 8glandulosus. Samarae (junioris) loculo e lateribus cristulas 3—4 alae parallelas emittente, ala oblique adscendente, margine crassiori anguligero rectilineo, inferiori sensim dilatato apiceque rotundato.

I Nicaragua ved Granada.

11. Stigmaphyllon mucronatum (A. Juss. l. c. p. 123.)

I Nicaragua ved Granada. — I det kongl. Herbarium i Berlin findes Exemplarer af samme fra Panama.

12. Stigmaphyllon fulgens (A. Juss. l. c. p. 116). Bot. Sulph. p. 75.

Ved Realejo (Hinds).

13. Stigmaphyllon ellipticum (A. Juss.? l. c. p. 123). Bot. Sulph. p. 74.

Ved Fonseca og Panama (Hinds).

Banisteria L.

14. Banisteria Schomburgkiana (Benth. in Hook. Lond. Journ. of Bot. 7. p. 129).

Foliis plerisque subtus inferne 2—4glanduliferis accedit ad B. acanthocarpam A. Juss., ceterum plane convenit cum icone B. argenteae Spr. Kunthiana, a qua calyce eglanduloso differt. Connectivum trium staminum excrescens. Fructus ignotus.

Denne Art, der udmærker sig ved sine paa Underfladen sölvglindsende Blade fandt jeg i den yppige Skov, som beklæder Bjerget Aguacate i Costa-Rica paa en Höide af c. 1500 Fod med Blomst i November.

15. Banisteria maracaybensis (A. Juss. l. c. p. 164).

Nomen vernaculum: Nance colerado.

Paa samme Sted som den foregaaende, med Blomst i November.

16. Banisteria maracaybensis β. angustifolia, foliis ovato-oblongatis vel oblongo-lanceolatis (3—2″ longis 1½—1″ latis).

I Provindsen Segovia, med Blomst og Frugt i Januar.

Heteropteris Kth.

17. Heteropteris stannea Gr. sp. n., foliis ellipticis acutatis supra glabris subtus pube minuta metallice subnitentibus eglandulosis margine infra medium glanduliferis, panicula terminali, pedicellis supra basin articulatis juxta articulum bibracteolatis, calyce 8glanduloso, fructu ....

Proxima H. Wydleranae A. Juss. distincta foliorum forma, petiolo infra medium glandulifero, inflorescentia et inprimis pedicellis supra basin nec supra medium articulatis. Rami tere-

tiusculi, lenticellis copiosis exasperati, paniculae pube adpressa cinerei, vetustiores grisei. Folia 4—3½″ longa, 2½″ lata basi rotundata, apice breviter acuta, coriacea, supra lucida reticuloque venarum prominulo dense areolata, subtus nitore pallido quasi stanneo vel in fulvum vergente sericea, venis primariis arcuatis prominulis iisque plerumque alternantibus, glandulis marginalibus remotis utrinque 5—6 minutis denticuliformibus, petiolo 3—4‴ longo caniculato infra medium glandulis 2 minutis impresso. Panicula terminalis trichotoma, brevis, folia vix aequans, ramis trichotomia iterata corymboso-racemosis, pedicellis 4—5‴ longis 1‴ supra basin articulatis, bracteolis minutis subrotundo-acutiusculis. Sepala ovato-oblonga, obtusa, ferruginea, quatuor basi biglandulosa, glandulis ovoideis crassis. Petala paullo longiora, limbo parvo elliptico-oblongo integro glabro. Stamina aequalia, glabra, connectivo dorsali glanduliformi. Styli parum exserti, recurvi, glabri, stigmate cristæformi.

Denne ved sine paa Undersiden metalglindsende Blade iöinefaldende Art fandt jeg paa Bjerget Aquacate med Blomst i November.

18. *Heteropteris floribunda* (Kth. nov. gen. 5. p. 166.) Byrsonima stigmatophorus Schlechtend. sec. specim. Karwinskiana in herbar. Martiano. (Juss. l. c. p. 202).

I Nicaragua imellem Sapoa og Tortugo, med Blomst og Frugt i Marts.

19. *Heteropteris Beecheyana* (A. Juss. l. c. p. 221). Banisteria tomentosa? Schlect. in Linnæa 10 p. 244.

I Provindsen Segovia i törre Kratskove, næsten afblomstret og med Frugt i Januar.

20. *Heteropteris Lindeniana* (A. Juss. l. c. p. 203). Samlet i Yucatan med Blomst i Juli af Linden.

21. *Heteropteris Mathewsana* (A. Juss. l. c. p. 200)? Bot. Sulph. p. 75.

I Veragua (Hinds).

Tetrapteris Cav.

22. *Tetrapteris inaequalis* (Cav. diss. 9. t. 260) A. Juss. l. c. p. 268. Plum. amer. 1. t. 16. Banisteria bracteata DC. Prod.

I Costa-Rica paa Bjerget Jaris, med Blomst og Frugt i November.

Hiraea Jacq.

23. *Hiraea Swartziana* (A. Juss. l. c. p. 317). Malpighia faginea Sw. Fl. Ind. occ. 2. p. 850.

Recedit ab H. fulgente A. Juss.! foliis versus basin obtusam sensim attenuatis (nec a medio deorsum aequaliter rotundatis) et umbellis 4floris (nec 3floris).

I Nicaragua ved San Juan del Norte, med Blomst i Juni.

24. *Hiraea chrysophylla* (A. Juss.! l. c. p. 318).

Folii figura cum praecedente convenit, differt sepalis glanduliferis. Descriptioni auctoris addantur: caulis volubilis; samarae puberulae, crista dorsali brevi crassiuscula obtusa, alis lateralibus distinctis multoties latioribus papilionaceis dilatato-deltoideis, margine exteriori subtruncato eroso, angulis rotundatis, nervis divergentibus prominulis.

Ved Bredderne af Floden San Juan i den fugtige Urskov, med Blomst og Frugt i Juni.

Jubelina A Juss.

25. *Jubelina nicaraguensis* Gr. sp. n., foliis ovali-orbiculatis glabris margine supra basin glanduliferis membanaceis, umbellis in paniculas axillares dispositis, corolla calycem plus duplo superante, alis samarae lateralibus latissimis.

Liana ramis junioribus compressis puberulis, demum teretibus glabris. Folia (insectis erosa) 2½—1½″ longa, 2—1½″ lata, basi obtusiuscula, apice rotundatá, utrinque glabra, 3—4‴ supra basin in utroque margine glandula minuta notata, venis primariis oblique transversis parum prominulis, petiolis 3—4‴ longis glabris vel cum laminae basi obsolete puberulis linea prominula stipulari con-

nexis. Umbellae 2—4 florae, in paniculas axillares 4—6″ longas trichotomas patentes digestae, foliis floralibus conformibus sensim decrescentibus, pedicellis 8—12‴ longis adpresse puberulis juxta basin articulatis et bibracteolatis, bracteolis bracteisque minutis. Sepala 1½‴ longa, obvato-orbiculata, dorso adpresse pubescentia, basi glandulis 5 magnis orbiculatis connexa. Petala dorso adpresse pubescentia, ungue calycem subaequante, limbo orbiculari eroso-denticulato 4‴ fere diam. Stamina 10 conformia, e calyce breviter exserta, antheris ovoideis, loculis connectivum subaequantibus. Styli 3 divergentes, e staminibus paullum exserti, stigmate capitato crassiusculo. Samarae 3, axi lineari contiguae, adpresse puberulae, 8‴ fere altae, 2″ latae, margine utrinque in alam latissimam trapeziformem extus obsolete sinuosam excrescente, ala dorsali plus duplo angustiori, vallecula utraque processum alis parallelum exhibente membranaceum subinflato-crassum (loculos laterales Jussiaei) extus in appendices cristæformes 4—5 crispatas 1—2‴ latas indeque ala dorsali multo breviores eique parallelas productum.

Habitu cum specie guianensi apud Delessert (ic. 3. t. 32.) depicta, etsi flores majores sunt, bene convenit, et structura fructus plane eadem est: tamen characteres non omnes d. Jussieu rite intellexisse videtur, scilicet glandulas calycis, quae cum sepalis alternant, dorso ipsorum affixas habet, samaramque trilocularem dicit, quum loculi laterales mihi secundarie vacui apparent nec ad ipsum pericarpium, verum ad genera processuum dorsalium pertineant, ita ut Jubelina inprimis calyce 5glanduloso et forma appendicum vallecularium ab iis Hiraeis distet, quae (e. c. H. Poeppigiana) ejusmodi appendicum vestigia praebent.

Denne Art, der vistnok er den mærkeligste af de af mig i Centralamericka iagttagne Malpighiaceer, da man hidtil kun har kjendt een Art af denne Slægt, traf jeg med Blomst og Frugt i Januar i törre Kratskove mellem Esquipulas og Hac. Palmar i Provindsen Segovia.

Tribus Gaudichaudieae.

26. *Gaudichaudia congestiflora* (A. Juss. l. c. p. 336.) I Costa-Rica paa Bjergene sydfor Aguacaliente, med Blomst og Frugt i April (c. 5000′).

Fölgende Arter ere udbredte baade over Sydamerika og over Mexico eller Antillerne og forekomme maaskee ogsaa i Centralamerica: Malpighia punicifolia, Byrsonima spicata, Bunchosia nitida, Stigmaphyllon convolvulifolium, puberum, periplocæfolium, Heteropteris platyptera, Hiraea Simsiana.

Malpighiaceerne kunne betragtes som en amerikansk og da nærmest som en brasiliansk Familie; thi af alle Arter, der neppe udgjöre mere end 570, findes omtrent 300 i Brasilien; men kun c. 250 i den övrige Deel af Amerika og neppe 60 Arter i Asien og Afrika tilsammen, medens de ganske mangle i Ny-Holland. Alle amerikanske Arter udmærke sig ved eiendommelige store Kjertler paa Bægeret, hvilke mangle hos den gamle Verdens Former. Malpighiaceerne have deres maximum i Amerika imellem 10°—23° s. Br. Herfra aftage de stærkt ikke blot mod Syd, hvor kun faa Arter overstige 30°. — Banisteria bonariensis og Stigmaphyllon littorale forekomme endnu paa 34° i Nærheden af Buenos-Ayres—, men ogsaa mod Nord. Saaledes er Antallet af Arter allerede faa Grader nordfor Æquator (i Guiana) sunket til 70, og endnu nordligere i Columbien til 45 og i Peru til 31. Endnu stærkere aftager denne Familie i Sydamerika mod Vest, saa at det kun er faa Arter, som overskride Cordilleren. Brasilien udmærker sig ikke blot ved sin Rigdom paa Arter, men har ogsaa mange eiendommelige Slægtformer, saasom: Dicella, Heladena, Thryallis, Janusia, Schwannia, Camarea og Pteranda, af hvilke dog de to sidstnævnte i den senere Tid ogsaa ere fundne i Guiana. Fra Antillerne kjender man 56 Arter og een eiendommelig Slægt (Triopteris), medens Mexico tæller 61 Arter og har to egne Slægter, nemlig Gaudichaudia, hvoraf dog een

Art forekommer i Sydamerika, og Galphimia. Nordgrændsen for deres Udbredning er ved 26°, og de Arter, som gaae længst mod Nord ere Triopteris jamaicensis og Malpighia polytricha paa Bahamaöerne og Hiraea septentrionalis ved Monterey i Mexico. Uagtet den her meddeelte Fortegnelse over Centralamerikas Malpighiaceer kun kan betragtes som meget ufuldstændig, saa er der dog neppe nogen Tvivl om, at de ligesom saa mange andre Familier have to Centra for deres Udbredning i Amerika, et i Brasilien og et andet i Mexico, og at de saaledes i Centralamerika spille en mere underordnet Rolle i Forhold til de andre Familier end i Mexico. Centralamerika har lige mange (10) Arter fælles med Mexico*) og med Sydamerika**), men kun 5 med Antillerne***). De tilhöre næsten udelukkende den hede Region og ere her maaskee noget hyppigere i Östkystens Urskove, end i de törre Catingaskove paa Vestsiden. I Urskoven udgjöre de en væsentlig Bestanddeel af de der saa charakteristiske Lianer (Tetrapteris, Hiraea, Stigmaphyllon), som saa væsentligen bidrage til at give Vegetationen i disse Skove et eiendommeligt Præg. Deres træagtige Stængler, der som oftest ved mærkelige Anomalier i Vedets og Barkens gjensidige Udvikling have Udseende af at være dannede af flere der ere sammenvoxede, slynge sig om Stammerne af de höieste Træer; fra Toppen udsende de Grene til Nabotræerne, saa at der i disse Skove ofte paa denne Maade dannes et Tag af Slyngplanternes sammenhængende Væv. Der frembyder sig derved ikke ringe Vanske-

*) Malpighia glabra, M. incana, Byrsonima oaxacana, B Karwinskyana, Galphimia glauca, Bunchosia Lindeniana, Stigmaphyllon mucronatum, Heteropteris floribunda, H. Becheyana, Gaudichaudia congestiflora.

**) Malpighia nitida, Bunchosia glandulifera, Brachypteris borealis, Stigmaphyllon fulgens, S. ellipticum, Banisteria Schomburgkiana, B. maracaybensis, Heteropteris Mathewsana, Tetrapteris inæqualis, Hiraea chrysophylla.

***) Malpighia glabra, Brachypteris borealis, Stigmaphyllon fulgens, Tetrapteris inæqualis, Hiræa Swartziana.

lighed ved Indsamlingen af Blomster af disse Planter, der ikke let erholdes uden ved at lade Træerne fælde. I Catingaskovene, hvor Lianerne i det Hele ere sjeldnere, forekomme ogsaa færre Slyngplanter af denne Familie (Stigmaphyllon mucronatum, Banisteria maracaybensis v. angustifolia, Heteropteris floribunda, H. Becheyana, Jubelina nicaraguensis); men her fremtræde de tillige som lave og i Almindelighed forkröblede Træer. Byrsonima oaxacana hörer saaledes til de mest charakteristiske forkröblede Træformer omkring Hac. Santa Rosa i Provindsen Guanacaste, hvor den er bekjendt under Navnet „Nancite"*) og hvor dens Bark, der indeholder meget Garvestof, anvendes istedetfor Egebark. Byrsonima Karvinskyana og Bunchosia glandulifera forekomme yppigt i Catingaskovene i Nicaragua. Malpighiaceerne ere endnu almindelige til en Höide af 2000 Fod (Bunchosia Lindeniana, Banisteria Schomburgkiana, B. maracaybensis, Heteropteris stannea paa Bjerget Aguacate i Costa-Rica), men aftage gradviis herfra og forsvinde ganske over 4—6000'. I denne Höide har jeg kun truffet Galphimia glauca, en lav Busk, paa Grændsen af Egeregionen i Segovia og Gaudichaudia congestiflora, der i Costa-Ricas Höiland betegner Sydgrændsen for denne mexicanske Slægts Forekomst.

---

*) Landets Indvaanere forene de fleste Former af denne Familie baade dem med Vingefrugt og dem med Bær under Benævnelsen Nance eller Nancite, og vise herved en ikke ringe Takt for Opfattelsen af det naturlige Slægtskab hos Planterne.

Gentianeæ centroamericanae.

Bestemmelser og Beskrivelser

af

A. Grisebach.

Ved

A. S. Örsted.

Tribus Gentianeae.

Subtribus Chloreae.

Divisio Erythraeaceae.

Cicendia Ad. Gr.

1. Cicendia quitensis (Gr. in Linnæa v. 22. p. 33.)*). Erythraea quitensis Kunth. nov. gen. 3. p. 178. DC. Prod. 9. p. 58.

Denne lille Plante, der minder om vor almindelige Tusindgylden (Erythraea Centaurium) er ikke sjelden paa Marker i Costa-Ricas Höiland (4—6000′), hvor den under Navn af Conchalagua anvendes som blodrendsende Lægemiddel. Ved San José og Aguacaliente med Blomst i December og Januar.

Schultesia Mart.

2. *Schultesia stenophylla* (Mart. nov. gen. 2. p. 106. t. 182) DC. Prod. 9. p. 67. Exacum guianense Aubl. t. 26. Exacum cubense Poepp. Erythraea jorullensis Kunth.

*) Denne Art staaer egentlig midt imellem Erythraea og Cicendia, da den har et tvedeelt Ar ligesom den förste, medens Stövdragerne ere rette (ikke spiraldreiede) som hos den sidste.

Jeg fandt denne lille vidtudbredte Plante — ikke blot kjendt fra den störste Deel af Amerika, fra Brasilien til Mexico, men ogsaa fra det tropiske Afrika — ved Foden af Vulkanen Masaya med Blomst i December.

3. *Schultesia brachyoptera* (Cham. in Linnæa 8. p. 8.) DC. Prod. 9. p. 68.

Denne ved sin store rosenfarvede Krone udmærkede lille Dværgform traf jeg paa Vulkanen Masaya med Blomst i December.

Xestaea Gr.*).

4. *Xestaea lisianthoides* (Gr. in Linnaea 22. p. 36). Ved Masaya, med Blomst i December.

Contoubea Aubl.

5. *Coutoubea densiflora* (Mart. nov. gen. 2. p. 112. t. (185. DC. Prod. 9. p. 66.

Ved Panama (Cav.).

Subtribus Lisiantheae.

Lisianthus Aubl.

6. *Lisianthus (Helia) Oerstedii* Gr. sp. n., caule inferne tetraptero apice teretiusculo, foliis ellipticis obtusiusculis, inferioribus basi angustatis, superioribns arctius sessilibus, cymae semel vel bis dichotomae ramis strictis racemiformibus, floribus utrinque secundis, calycis 5fidis lobis obtusatis, corollae lutescentis tubo tenui superne infundibulari calycem plus duplo superante, lobis subrotundis obtusis genitalia aequantibus.

---

*) Denne Slægt danner Overgangen mellem Lisiantheerne og Chloreerne og staaer navnlig midt imellem Schultesia og Jrlbachia. Den stemmer i Kronens Form og i hele Plantens Habitus overeens med Lisiantheerne, men er forskjellig fra Jrlbachia ved den 4delige Blomst, Stövknappene, som forblive rette, den affaldende Griffel, Arrets og Kapselens Beskaffenhed, og fra Schultesia ved Kapselen, som er halv-torummet.

Species media inter *L. chelonoiden L.*, cui proxima, et *L. trifidum Kth.*, ab illo distincta caule inferne exquisite tetragono, angulis alatis, calyce ad medium diviso et genitalibus paullo longioribus, ab hoc radice annua et corollae tubo multo angustiori: ex Lisianthis nobis nondum visis sec. descriptionem auctorum recedunt *L. auriculatus Benth* corollae lobo amplo et capsula breviori (nam auricula vaginalis reflexa et in nostro et in affinibus quandoque conspicitur), *L. crassicaulis Mart. Gal.* corolla majori sesquipollicari calycem quinquies superante et radice perenni. Radix descendens, crassiuscula, annua vel biennis. Caulis bi-tripedalis, strictus, infra cymam simplex vel ramis supraradicalibus quibusdam auctus, internodiis sursum crescentibus, imis 1—1½ supremis ad 6 usque pollices longis, alis angustissimis diametro caulis fere sexies superatis. Folia inferiora 3—4″ longa, 1¼—1¾ lata″ penninervia, membranacea, in apicem obtusiusculum acutata, basi sensim attenuata ope auriculae communis angustae quandoque demum reflexae connata, superiora abruptim decrescentia, pollicaria, basi rotundata. Cyma tri-sexpollicaris, 8—16flora, erecto-patens, pedicellis nutantibus bractea minuta suffultis 3‴ fere longis, imo eoque alari longiori. Calyx 3‴ fere longus, lobis subrotundis marginatis. Corolla pollicaris, tubo 9‴ fere longo et ad mediam partem vix 2‴ lato in faucem subito dilatato, limbo fere 4‴ amplo. Stamina stylum aequantia, antheris pallentibus incumbentibus immutatis vel parum recurvis, stigmate bilamellato. Capsula ovoideo-oblonga, calycem ter superans, 9‴ fere longa, placenta utrinque duplici.

Voxer mellem Matagalpa og Muimui i Provindsen Segovia, med Blomst og Frugt i Januar.

Leianthus Gr.

6. *Leianthus cuspidatus* Gr. in DC. Prod. v. 9. p. 82. Lisianthus cuspidatus Bertol. fl. guat. in nov. comm. bonon. 4. 408 t. 37.

Diagnosis, olim sec. iconem Bertolonii concinnata, emendetur foliis penninerviis, cymis 3-multifloris, calycis tubo ecarinato, genitalibus inaequalibus corollae limbo paullo superatis.

I Costa-Rica ved Pacaca og paa Bjerget Catalina, med Blomst i November. Ogsaa i Guatemala.

Subtribus Swertieae.

Exadenus Gr.

8. *Exadenus parviflorus* Gr. DC. Prod. v. 9. p. 128.

Paa Vulkanen Reventado i Costa-Rica, næsten afblomstret i Januar.

Halenia Borkh.

9. *Halenia multiflora Benth*, var. Gr. in Linnæa. v. 22. p. 46.

Denne ved den sporeformede Udvidning ved Grunden af Kronen let kjendelige Plante fandt jeg i Nærheden af Toppen af Vulkanerne Irasu (10,000′) og Reventado (9000′) med Blomst og Frugt i Januar.

Uagtet ovenstaaende Fortegnelse kun kan være ufuldstændig, saa troer jeg dog, at man derefter vil være istand til at kunne danne sig en nogenledes rigtig Forestilling om den Rolle, som Gentianeerne spille i Centralamerika i Sammenligning med andre Lande i denne Verdensdeel, og om det Forhold, hvori de staae til andre Familier her. Den sydligste Deel af Amerika har kun nogle faa Arter Gentiana*), og ved Platafloden forekomme to Erythraea lignende Arter af Zygostigma. Brasilien derimod er et af de Lande, hvor Gentianeerne udenfor den alpine Region — der maa betragtes som deres egentlige Hjem — forekomme i störst Mængde, og i denne

*) Gentiana prostrata, der voxer ved Magellanstrædet, har en meget stor Udbredning, da den tillige er kjendt fra det arctiske Amerika, Alperne, Altai og Klippebjergene. Hooker's Flora antarctica.

Henseende vise de en mærkelig Afvigelse fra de andre Familier ,som ere charakteristiske for den alpine Region, at de ikke tillige, saaledes som disse, ere talrige i de koldere tempererte og arctiske Lande, men derimod i den tempererede Zone og i den hede Zones lavere Bjergegne, ja tildeels i Havets Niveau. — I Brasilien forekomme saaledes de fleste Arter af Lisianthus fra Havets Niveau til 4000 Fod, hvilket ogsaa gjelder om de fleste Arter af flere for denne Flora eiendommelige Slægter (Dejanira, Schubleria, Schultesia, Pagæa, Irlbachia). Men i den alpine Region af Andeskjæden i Nærheden af Æquator, imellem 8000′ og 15000′, er det, at denne Familie optræder med et större Antal Arter end noget andet Sted paa Jorden. Gentiana (Sect. Andicola Gr., Oreophylax Endl.) forekommer her med c. 50 Arter, af hvilke nogle (G. rupicola, G. cernua, G. Hirculus, G. diffusa) voxe lige paa Grændsen af Sneelinien (15000′), hvor deres röde gule og blaa Blomster danne en smuk Modsætning til den hvide Snee. Ifölge Dr. Jamesons Iagttagelser have Halvdelen af Arterne her röde Kroner, medens denne Farve er sjelden hos Gentianer i andre Egne, alle Arter paa Himalaya have saaledes blaa Kroner*). Synebolanthus, Eudoxia og Leiothamnus tilhöre fornemmelig Perus og Ny-Granadas Höiland, medens Guianas Flora ligesom Brasiliens frembyder et Exempel paa talrige Gentianeers Forekomst i den hede Zone paa Steder som næsten ligge i Havets Niveau. Foruden flere af de samme Slægter, som findes i Brasilien: Schultesia (6 sp.), Lisianthus (8 sp.), Irlbachia, ere her nogle, som næsten udelukkende tilhöre denne Deel af Amerikas Fastland, saasom Apophragma, Tachia, Coutoubea, Voyria. De fleste herhen hörende Arter voxe ved Floder eller i fugtige Skove, medens

---

*) Hooker Journ. of Bot. v. 2. p. 549. De centralamerikanske Arter af Slægten Rubia have röde Frugter, medens næsten alle andre Arter af denne Slægt have mörkeblaa Frugter. Alle Arter af Rubus have röde Frugter. Skulde den röde Farve være mere fremherskende end andre Steder i Blomst og Frugt hos Planter, der voxe paa Cordilleren, der i mineralogisk Sammensætning er saa afvigende fra de fleste andre Bjergkjæder?

Voyria, der er meget afvigende fra alle andre Gentianeer ved Mangel paa Chlorophyl og ved sine meget rudimentaire skjælagtige Blade, paa Rodparasiternes Viis kun trives, hvor Jorden er bedækket med et Lag af halvt oplöste Plantedele, og kun forekommer i den skyggefulde Urskov. Paa Antillerne er denne Familie meget sparsomt repræsenteret; kun paa Jamaica er Leianthus temmelig talrig og eiendommelig for denne Ö med Undtagelse af L. cuspidatus, som har hjemme i Centralamerika. I Nordamerika have Gentianeerne noget större Rigdom paa Arter og Slægter end i Europa. Foruden Gentiana, Pleurogyne og Erythraea, som det har fælles med Europa, ere her Sabbatia, Centaurella, Frasera og Lapithea, som udelukkende tilhöre denne Deel af Amerika. Medens Gentianeerne i Sydamerika forekomme meget sparsomt i den tempererte Zone, först blive talrige inden for Vendekredsen og derfra tiltage mod Æquator, hvor de have deres Maximum, saa forholde de sig ganske anderledes i Nordamerika, hvor de forekomme i störst Mængde i den tempererte Zone og herfra aftage noget i Antal gjennem Mexico og Centralamarika indtil Nærheden af Æquator, hvor de atter tiltage. Mexico har neppe mere end 20 Arter, af hvilke de fleste henhöre til Gentiana, dernæst til Hallenia (4 sp.), Voyria (1 sp.), Lisianthus (1 sp.), Exadenus (1 sp.) og 3 egne Slægter: Eustoma, Gyrandra og Petalostylis. Centralamerika viser i denne Familie mindre Overeensstemmelse med Mexico end i de fleste andre Familier. Gentiana synes her at mangle, og de andre Slægter ere sydamerikanske med Undtagelse af Leianthus, som tilhörer Jamaica.

Tvende Iagttagelser af phosphorisk Lysning hos en Fisk og en Insektlarve,

meddeelte af

J. Reinhardt.

(i Mödet den 18de Februar 1853.)

---

1. Astronesthes Fieldii *(Val.)*.

De Fisk, hos hvilke man hidtil har iagttaget en regelmæssig fra bestemte Dele af Legemet udgaaende phosphorisk Lysning, ere endnu saa faa i Tallet, og selve Meddelelserne om sligt et Phænomen endnu saa sparsomme, at jeg deri troer at finde Anledning til at meddele en Iagttagelse om en saadan Lysning hos en Form, hos hvilken den hidtil ikke kjendtes, *Astronesthes Fieldii*; skjöndt Forholdene, under hvilke jeg opdagede denne Egenskab hos den, ikke tillode nærmere at undersöge de lysende Organer paa den friske Fisk, og jeg derfor under andre Omstændigheder maaskee neppe vilde anseet det for passende at offentliggjöre min ufuldstændige Iagttagelse.

Denne lille Fisk, der er udbredt over en betydelig Deel af Atlanterhavet, synes navnlig at være hyppig i den Strækning af dette Hav, som ligger mellem Parallelerne af 23 og 6 Grader N. B.; jeg har seet flere Exemplarer, der paa forskjellige Reiser indenfor disse Grændser vare indsamlede til Universitetets zoologiske Samling, og det er ogsaa indenfor dem, at jeg selv gjentagne Gange har fanget den paa en Overreise til Brasilien i Sommeren 1850; det er kun efter Solens Nedgang, at jeg har fundet den i Slæbenættet, og uden at ville drage nogen ubetinget Slutning af denne maaskee tilfældige Omstændighed, forekommer det mig dog ikke overflödigt at erindre om, at det först er til denne Tid, at Ha-

vets Overflade begynder at befolkes af de store Sværme af Pteropoder Atlanter og de talrige Crustaceformer, og at det vel kunde være muligt, at Fisken sögte sin Næring blandt disse og om Dagen fulgte dem ned i en större Dybde. — De fleste Exemplarer, jeg har erholdt, vare aldeles mutilerede af Vandets Presning igennem Nættet, men tvende Gange er det imidlertid lykkedes mig at fange Fisken levende, og jeg har da seet, at der udstraalede et meget levende grönligt Lys fra den, der kom og svandt og kom igjen, men alt i Öieblikke, og aldeles ophörte, naar Fisken döde. Da intet af de 2 Exemplarer levede uden ganske faa Öieblikke efter at være tagne ud af Nættet, og da Lyset ikke vilde vise sig tydeligt uden i Mörke, var det först ved at betragte det andet Exemplar, som jeg fik flere Dage efter det förste, at jeg kom til Vished om, at Lyset udstraalede fra en Plet paa Panden lidt foran Öinene og derfra ligesom blussede op langs Ryggen lige hen til den förste Rygfinne; den övrige Deel af Fiskens Legeme forblev ganske mörk.

Ved paa Spiritusexemplarer at undersöge den hvidlige Plet, hvorfra Lyset udbreder sig, finder man, at der her under eller maaskee rettere i Huden ligger et Cellevæv, der bestaaer af temmelig store Celler eller Masker og udfyldes af en tilsyneladende fedtagtig Masse; det er sikkerlig dette, der er Udgangspunktet for det phosphoriske Lys, skjöndt jeg rigtignok ikke har kunnet forfölge det, idetmindste ikke som en samlet Masse, udover Öinene, og det saaledes ikke strækker sig saa langt bagtil, som det phosphoriske Lys synes at naae.

---

2. En Coleopterlarve.

Den anden Iagttagelse, jeg kan meddele, er noget fuldstændigere.

Mod Slutningen af mit Ophold i Lagoa Santa i April 1852 blev der en Aften bragt mig en halvanden Tomme lang Insektlarve, der udbredte et stærkt Lys af en ganske egen Art; den var fanget i et Huus just som den kom frem under et i en

Gang liggende Stykke Tömmer, og havde allerede Aftenen iforveien viist sig paa samme Sted, men var dengang atter kröben i Skjul, inden Nogen af de Tilstedeværende kunde beslutte sig til at tage fat paa den; den var aldeles ubekjendt for dem af Landsbyens Indvaanere, til hvilke jeg viste den; men dog er den neppe saa ganske sjelden i denne Egn af Brasilien; thi jeg har senere hört af en Dilettant i Zoologien fra Sabara, at han et Par Gange har fundet den i denne Bye.

Det eiendommelige ved denne Larves Lysning bestaaer navnlig i, at der udstraaler to aldeles forskjellige Slags Lys fra den. Medens nemlig med Undtagelse af Prothorax alle Kroppens övrige Led paa Rygsiden ere forsynede hvert med tvende lysende Punkter, der straale med et grönligt Lys ligesom det, der findes hos St. Hansormen og lignende Former, skinner derimod Hovedet med Undtagelse af Öinene, Fölerne og Munddelene ganske som en lille Glöd med et yderst levende rödglödende Skin, der danner en paafaldende Modsætning til Kroppens grönlige Lyspunkter. Det er imidlertid ikke blot ved sin Farve og ved Stedet, hvor det har sit Sæde, at dette Lys er mærkværdigt og, saavidt jeg veed, enestaaende hos Insekterne; det udmærker sig fremdeles derved, at det synes at være fixt; vel svækkes det af og til i Styrke, og er saaledes til Exempel undertiden neppe mærkeligt undertiden meget kjendeligt ved Lampelys, imellem endog synligt midt om Dagen; men skjöndt jeg havde Larven levende i to Dage og to Nætter og jevnlig iagttog den, har jeg dog aldrig seet det röde Skin udslukt, og selv den Vexlen i Intensitet, som unægtelig finder Sted, er ikke synderlig iöinefaldende, saalænge man betragter Larven i Mörke. I Modsætning til Hovedets Skin kan derimod det grönlige Lys, som udstraaler fra Kroppens Led, blegne indtil fuldkommen Forsvinden og atter blusse op ganske som hos Lampyrerne, og hyppigen seer man det svinde og slukkes i nogle af Leddene, medens det endnu lyser klart i de andre; at see det samtidigt udslukt i alle Leddene er derimod sjeldnere, og i det hele taget er det stadigere og

mere udholdende end de ovennævnte Insekters. Det udstraaler fra Rygsiden af Ringene bagved og ovenfor Lufthullerne, men synes dog ikke at staae i noget nödvendigt Forhold til disse; thi det findes ogsaa paa Kropled, der mangle Lufthuller, f. Ex. Metathorax og den bageste Bagkropring; Lyspunkterne ere af Störrelse som et lille Knappenaalshoved, og deres Skin er saa stærkt, at det skinner igjennem paa Bugsiden; naar det slukkes, seer man intet Særdeles ved det Sted, hvorfra det kom; det er ikke, saaledes som de lysende Pletter paa Thorax hos de lysende Elaterer, skarpt begrændset eller i det hele udmærket ved et særegent Udseende; da jeg endelig lagde Larven i Brændeviin udsluktes först det röde og derpaa det grönne Lys.

Da jeg forgjæves har sögt efter Angivelser om en slig Larve i de entomologiske Haandböger og ligesaa lidt finder den omtalt i Ehrenbergs bekjendte Afhandling om Havets Lysning, der dog er udarbeidet med en saa særdeles udbredt Kjendskab til alle bekjendte Phosphorescens-Phænomener, troer jeg vel at turde antage, at dens eiendommelige Lysning hidtil har været Zoologerne i Almindelighed ubekjendt; imidlertid synes der dog allerede at foreligge en kort Angivelse om den, der i Hovedsagen skildrer dens Lysning ganske rigtigt, om den end ingen tilstrækkelig Oplysning giver om selve det lysende Dyrs Natur; i sine Reiser beretter nemlig *Azara* i Paraguay at have seet en „Orm af henved 2 Tommers Længde, hvis Hoved om Natten lyser som et gloende Kul, og som desuden langs Kroppen paa hver Side har en Række Huller, der ligne Öine, og fra hvilke der udstraaler et svagere guligt Lys"*). I Hovedsagen stemmer denne Beskrivelse saa ganske med min Iagttagelse, at den lille Afvigelse i Azaras Beretning (at det skulde være selve „Hullerne" paa Kroppen, der lyste) vist tör antages at beroe paa en mindre opmærksom Undersögelse, og jeg mener derfor, at der ikke kan være synderlig Tvivl om, at den paraguayske „Orm"

---

*) Azara, F. voyages dans l'Amérique méridionale T. 1. p. 214.

er identisk eller ialfald nærbeslægtet med den Larve, jeg har erholdt i Minas.

Det er utvivlsomt, at denne Larve er en Coleopterlarve, men hvad for et Slags Insekt den udvikler sig til, er jeg ikke istand til at angive; det synes rimeligt, at dens stærke Lysning ikke ganske ophörer med Larvetilstanden, selv om den mere eller mindre modificeres i et senere Stadium, og man skulde derfor vente, at denne Egenskab kunne hjælpe til at udfinde det fuldkomne Insekt; men skjöndt jeg gjennem alle Aarstider har iagttaget og efter en temmelig stor Maalestok indsamlet Insektfaunaen i den Deel af Brasilien, hvor Larven har hjemme, er det dog aldrig lykkedes mig at træffe andre lysende Coleopterer der end Elaterer og Lampyrer; med den förstnævnte Families Larver har den her omtalte imidlertid ingen Lighed; med Lampyridelarverne har den unægtelig adskillige Træk tilfælles og synes i det hele taget at vise nærmere Slægtskab til disse end til nogen anden mig bekjendt Larveform; men som man vil see af nedenstaaende Beskrivelse, afviger den dog tillige i væsentlige Punkter fra enhver af de til Familiens trende Hovedslægter svarende Larveformer, og det bliver derfor ogsaa endnu tvivlsomt om det fuldkomne Insekt virkelig henhörer til Lampyriderne.

Beskrivelse.

Det Exemplar, som jeg har erholdt af denne Larve, var lidt mindre end Azaras og havde en Længde af 40 Millim., medens Breden omtrent udgjorde 5 Millim. Legemet er fladtrykt, dog saaledes, at Rygfladen er svagt hvælvet og ved en Kant skildt fra den fladere Bugside; over hele Kroppen findes spredte Haar, der imidlertid ere sparsommere paa Rygsiden end paa Bugsiden og navnlig langs Kanten mellem begge, hvor de staae tæt nok til næsten at give denne Deel et laadent Udseende. Farven er ovenpaa smudsig rödbrun, nedenunder gulighvid.

Hovedet er hornagtigt og bæres nogenlunde horizontalt fremstrakt uden at kunne trækkes ind og skjules under det förste Brystled; rundt omkring det löber en skarp Fold, der giver dets

forreste Deel Udseende af at rage ud af den bageste ligesom af en Skede, og skjuler Indledningen af de underste Munddele.

Paa hver Side findes der kun et men temmeligt stort *Öie*, som sidder ubetydeligt foran den ovenomtalte Fold og vender mod Siden og noget fortil; foran for dette ere *Fölehornene* indleddede, der bestaae af 4 Led, af hvilke det yderste dog er meget kort og tillige meget tyndere end det forangaaende.

Munddelenes Beskaffenhed synes at vise, at Larven er et Rovdyr, hvad ogsaa stemmer med den natlige Levemaade, den lader til at före. De stærkt krummede *Kindbakker* ere tykke ved Roden, men aftyndes hurtigen ud imod Enden uden dog at ende i en fiin Spidse, paa deres indadvendende Rand bære de en lille Knude eller stump Tand, og naar de ere lukkede sammen, krydse deres Spidser sig. Mellem Kindbakkerne findes en lille *Overlæbe*, der neppe er stor nok til at udfylde hele Rummet mellem dem og let kan oversees; dens Yderrand er i Midten forsynet med et lille Indsnit. De nederste Munddele, *Kjæberne* og *Underlæben*, ere sammenvoxede med deres overordentlig udviklede Grundled til en stor Plade, i hvilken kun tvende dybe Furer betegne Grændsen mellem Læben og Kjæberne; fra denne Plades forreste Rand udgaae længst ud mod Siden *Kjæbepalperne*, der ere cylindriske, korte i Forhold til deres betydelige Tykkelse og bestaae af 4 Led, af hvilke det sidste ender med en svagt hvælvet hudagtig og blöd Flade, hvis hvidlige Farve stikker stærkt af mod Palpens övrige brune Deel. Tæt indenfor disse findes den lille toleddede *Kjæbeflig*, der næsten skjules af de flere Gange större Palper, og i Midten endelig en Deel, som forekommer mig rettest at tydes som *Tungen*; den er smallest ved sit Udspring, bliver bredere henimod Stedet, hvor de toleddede *Tungepalper* ere indföiede, og rager endelig frem mellem disse med en lille triangulær Forlængelse, der i Spidsen bærer to Börster.

Kroppens Led ere 12 i Tallet foruden den hornagtige Anus, der rager frem som et trettende Led; de ere haarde og hornagtige, kun Undersiden af Bryststykket og navnlig af Metathorax

er tildeels blöd og hudagtig; det forreste Brystled er længere end de tvende andre og paa Bugsiden fortil forsynet med et dybt Vformigt Indsnit, i hvilket næsten hele Undersiden af Hovedet ligger ubedækket og synlig, medens paa Rygsiden Hovedets bageste Deel bedækkes af Prothorax. *Benene* ere lange og kraftigen udviklede, hvorfor ogsaa Larvens Bevægelser ere forholdsviis hurtige. Hofteleddet er rettet skraat indad og bagtil og ligger tæt til Kroppen; Hofteringen er cylindrisk, temmelig lang og bevægelig forbundet med Laaret, der vel er tykkere men ikke længere end Skinnebenet; Foden endelig dannes af en eneste lang meget spids, men kun lidet krummet Klo. Af *Bagkroppens* Led ere de förste fire næsten ligelange, men kjendelig kortere end de 5 sidste, der atter kun differere ubetydeligt indbyrdes; paa de 8 förste Led er Bugsiden ved fire Furer deelt i fem Partier, et bredere i Midten og tvende smallere paa hver Side, eller, om man vil, Bugsiden af disse Bagkropled dækkes ikke som Rygsiden af et eneste men af 5 Hornskjolde. *Aandehullerne* ere 9 i Tallet paa hver Side, det forreste sidder paa Undersiden af Mesothorax tæt ved dette Leds forreste Rand, de övrige 8 paa Bagkroppens 8 förste Led, hvor de ere anbragte i Rygskjoldet umiddelbart nedenunder den Kant, hvormed dette böier sig om paa Bugsiden.

Meddelelse om Fundet af et Uroxeskelet

af

Adjunct *P. Lorenzen.*

(Uddrag af et Brev til Professor Steenstrup, der i Mödet den 21 December foreviste flere Partier af dette Skelet og tilföiede, at han haabede inden lang Tid at kunne vise det fuld opstillet, da Hr. Lorenzen i Erkjendelse af den langt större Betydning et saa fuldstændigt Skelet vilde have for zoologiske Studier, naar det blev opstillet i et af Hovedstadens Museer ved Siden af de övrige dermed beslægtede Gjenstande, velvilligen har overladt det til Universitetets zoologiske Museum.)

I Nærheden af Sorö ved Stokholthusene, mellem Bjernede Kirke og Bjernede Skov, er der i Begyndelsen af Juli d. A. gjort et Fund, der vil afgive et værdifuldt Bidrag til Kundskaben om vore tidligere Pattedyr. En Huusmand, Hans Ibsen, bragte mig en Dag 2 Hvirvelbeen og 2 Ribbeen, som han havde fundet i en Törvemose. Jeg formodede strax, at de maatte tilhöre et större Dyr af Oxeslægten, og tog, saasnart mine Forretninger tillode det, ud til Findestedet, hvor jeg var saa heldig paa een Dag at opgrave et næsten complet Skelet af et ungt Dyr af Bos urus Linn. Knoklerne fandtes under et Törvlag af 6—7 Alens Mægtighed, nedsænkede i blaaligt Leer, og laae endnu omtrent i den Orden, som de have havt i Dyrets levende Live. Udgravningen havde mange Vanskeligheder; Stedet er meget vandrigt og Graven maatte tömmes ved Haandkraft, da der ingen Mölle eller Snegl var at faae i Nærheden. Paa Grund af mine Forretninger maatte jeg derpaa i nogen Tid udsætte Udgravningen, og kunde först i Slutningen af Juli atter tage ud til Findestedet, hvor jeg

vel fandt flere mindre Knokler, men snart atter maatte afbryde Udgravningen paa Grund af den stærke Tilströmning af Vand. De Knokler, jeg er kommen i Besiddelse af, ere fölgende:

Hovedskallen, tilligemed Underkjæben. Den er complet og har alle Kindtænder, kun Fortænderne mangle;

alle Halshvirvler; 13 Ryghvirvler; 6 Lendehvirvler; 5 Bækkenhvirvler; 13 Par Ribbeen tilligemed flere Brudstykker af Ribbeensbruskene;

begge Skulderblade; det höire Forbeen er næsten complet; det mangler 2 Been i Haandroden. Det venstre Forbeen mangler det överste Led af den höire Finger og Albuebenet, dog har jeg fundet det överste Stykke af Olecranon, og den manglende Deel vil vel kunne findes ved senere Eftersögning. Bækkenet er complet. Af det höire Bagbeen har jeg fundet Laarbenet, Knæskallen, Skinnebenet, Fodrodsknoklerne, Mellemfoden, 2 Led af den höire Taa og 1 Led af den venstre. Det venstre Bagbeen mangler.

Vel mangler der saaledes endnu flere vigtige Dele af Skelettet, men der er vel Grund til at antage, at det Manglende vil kunne findes. Af Fortegnelsen over de fundne Knokler sees, at det fornemlig er Knokler af Skelettets venstre Side, der mangle. Da Udgravningen maatte standses, var den Deel af Törvlaget, der har bedækket den venstre Side endnu ikke bortskaffet, og naar dette skeer, vil, efter Beliggenheden af de övrige Knokler at dömme, de fleste af de nu manglende rimeligviis bringes tilveie.

Professor Nilsson i Lund har i „Skandinavisk Fauna, Däggdjuren." 1847. S. 541—42—43 anfört Maal saavel af enkelte Knokler, som af et heelt Uroxeskelet, erhvervet fra en Törvemose i Skaane og opstillet i Lunds Museum. For Sammenligningens Skyld anförer jeg Maalene af det ved Sorö fundne Skelet jevnlöbende med de af Nilsson meddeelte, og for at lette Oversigten har jeg reduceret det af ham brugte svenske Maal til det danske.

	Det soranske Skelet.			Det lundske Skelet.		
	Fod.	Tom.	Lin.	Fod.	Tom.	Lin.
Skelettets Længde fra den forreste Rand af Mellemkjæbebenene til den bageste Rand af Sædebenene	9	″	″	c.11	″	″
Höiden over Forbenene	5	5	6	c. 6	″	″
Hovedskallens Længde fra den forreste Rand af Mellemkjæbebenene til Nakkekammen	2	2	6	2	2	10
Afstanden mellem den forreste Flade af Hornstæglens Rod og den forreste Rand af Mellemkjæbebene	1	11	8	2	″	″
Afstanden fra Öiehulens forreste Rand til do.	1	2	6	1	2	6
Afstanden fra Öiehulens bageste Rand til Hornstæglens Rod	″	6	4	″	6	″
Hornstæglens concave Side	1	4	6	1	4	9
— convexe	1	10	6	2	″	7
Underkjæbens Længde fra Vinkelen til Spidsen...	1	6	3	1	6	11
Pandens Brede mellem Hornstæglerne...........	″	11	″	″	″	″
— — — Öiehulerne	″	10	″	″	″	″
Afstanden mellem Mellemkjæbebenenes överste Ender	″	3	2	″	3	″
— — Öreaabningerne	″	10	10	″	11	8
— — Hornstæglspidserne............	2	3	6	2	2	6
Længden af Hvirveltornen paa den 1ste Ryghvirvel	″	11	″	″	″	″
— — — — 2den —	″	11	9	″	″	″
— — — — 3die —	1	″	″	″	″	″
— — — — 4de —	″	11	9	″	″	″
— — — — 5te —	″	11	″	″	″	″
(Maalingerne ere foretagne fra den överste Flade af Hvirvlernes Tvertorne).						
Længden af Skulderbladet	1	5	9	1	6	11
Bredden af samme foroven	″	11	8	″	11	4
Længden af Overarmsbenet	1	1	6	1	1	3
— Spolebenet	1	2	″	1	1	7
— Albuebenet	1	6	6	1	6	5
— Mellemhaandsbenet	″	10	″	″	9	5
— Bækkenet	1	11	″	2	″	″
— Laarknoklen	1	6	″	1	6	″
— Skinnebenet	1	4	6	1	4	7
— Mellemfoden	″	11	3	″	10	5

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Videnskabelige Meddelelser

fra

den naturhistoriske Forening i Kjöbenhavn.

1853. Udgivne af Selskabets Bestyrelse. Nr. 3—4.

Notitser til Grönlands Ornithologie

af

J. Reinhardt.

(Meddeelte i Mödet d. 21de Dec. 1853.)

I de Aar, der ere forlöbne siden de sidste Fortegnelser over de i Grönland forekommende Fugle publiceredes*), have de fortsatte Indsamlinger der i Landet skaffet ikke faa Arter tilveie, som ikke vides at være trufne der tidligere. En stor Deel af disse ere til forskjellige Tider indsendte til det Kongelige naturhistoriske Museum, fornemlig af Hr. Capitain *C. Holböll*, der i den lange Aarrække, han har tilbragt i Grönland, stadigen er vedblevet at give Museet Beviser paa sin Interesse for dets Samlinger; de övrige har Hr. Apotheker *S. Steenberg* erholdt tilsendte fra Sydgrönland og velvilligen overladt mig til Undersögelse og Bestemmelse. Jeg har saaledes havt Leilighed til at kunne undersöge, saavidt jeg veed, alle disse i de senere Aar tilkomne Arter, og jeg troer ikke at kunne gjöre bedre Brug af denne heldige Omstændighed end ved her at meddele en samlet Over-

*) *C. Holböll,* Ornithologiske Bidrag til den grönlandske Fauna, i Kröyers naturh. Tidsskrift 4 B. Kbhvn. 1842—43. S. 361; samt den tydske Oversættelse af denne Afhandling: *Ornithol. Beitrag zur Fauna Grönlands von Carl Holböll; übersetzt und mit einen Anhang versehen von J.H. Paulsen, Leipzig 1846,* i hvilken Oversætteren i Noter har tilföiet et Par Arter, der ere fundne i Grönland efter Publicationen af Original-Afhandlingen.

sigt over dem; thi maa det end for de fleste af disse Arters Vedkommende indrömmes, at de i Grönland skudte Individer neppe kunne betragtes uden som veirslagne Fugle, saa hörer dog selv Kundskaben om slige sjeldne Gjæsters Forekomst med til at fuldstændiggjöre Billedet af et Lands Fugleverden, og med Hensyn til enkelte af Arterne turde det desuden være et Spörgsmaal, om de ikke, uden just aarligen at indfinde sig i Grönland, dog forekomme der oftere end de hidtil bekjendte Tilfælde lade formode, og hyppigt nok til at have en vis Ret til at optages i Landets Fauna; dette Spörgsmaal kan naturligviis kun afgjöres ad Erfaringens Vei, og heri ligger da en Grund mere til at samle og bevare Exemplerne paa den sporadiske Forekomst i Grönland af saadanne Fuglearter, der ikke regelmæssigen besöge Landet.

For tillige at give en Oversigt over de nye tilkomne Arters geographiske Udbredning, synes det passende at fordele dem i trende Rubrikker, eftersom de ere komne til Grönland fra Europa, eller egentlig tilhöre Nordamerika, eller endelig ere saadanne, der forekomme i begge Hemisphærer.

A. Europæiske Arter.

1. Motacilla alba Linn.

Det er, saavidt jeg veed, hidtil kun en eneste Gang, at denne Fugl er truffet i Grönland, idet Hr. Capitain Holböll har erholdt en gammel Hun i Sommerdragt, som han i 1849 velvilligen har skjænket til Museet; da Fuglen imidlertid er temmelig hyppig paa Island selv i den nordligste Deel af Landet, har dens tilfældige Forekomst i Sydgrönland ikke noget særdeles Paafaldende ved sig.

2. Sturnus vulgaris Linn.

Hr. Capitain Holböll har i 1851 indsendt til Museet en yngre Fugl af denne Art, formodentlig en Hun; det er det eneste Exemplar, som vides at være iagttaget i Grönland, og da Stæren

efter Faber allerede mangler i Island, kan det kun langveisfra være forslaaet til Kysten af Grönland.

3. Haematopus ostralegus Linn.

Tvende Individer i Sommerdragt ere til forskjellige Tider indsendte til det Kongelige Museum fra Grönland; det ene blev i 1847 indsendt fra Julianehaabs Distrikt; det andet, som Capitain Holböll i 1851 har foræret til Museet, er sandsynligviis fra Colonien Godthaab; da Fuglen er Standfugl paa Island, er det vel ikke usandsynligt, at den ogsaa i Fremtiden sporadisk vil træffes i det sydligste Grönland.

4. Ortygometra crex (Linn.)

Da denne Art i Skandinavien gaaer op over Polarcirkelen, kunde den for den geographiske Bredes Skyld gjerne forekomme i Sydgrönland; dens Udbredningszone falder imidlertid langt östligere; den forekommer vel endnu paa Færöerne, men mangler allerede i Island, og det er derfor paafaldende nok, at Capitain Holböll ved Godthaab har truffet et Individ af denne maadeligt flyvende Fugl saa langt Vesten for dens Hjem; det særdeles smukke Exemplar, en gammel Hun, har han i 1851 skjænket til det Kongelige Museum, og jeg skulde derfor formode, at det er skudt Aaret iforveien.

5. Anas penelope Linn.

Det förste Beviis for denne Arts Forekomst i Grönland skyldes Hr. Capitain Holböll, som i 1851 indsendte en ung Han til Museet; senere har jeg endvidere seet tvende andre Exemplarer, ligeledes unge Hanner, der ogsaa vare skudte i Sydgrönland, og da Arten ruger paa Island, er det ikke usandsynligt, at den fremtidigen af og til vil iagttages i Grönland ligesom Krikanden og Spidsanden.

B. Nordamerikanske Arter.

1. Sylvicola virens (Gmel.)

Et Exemplar af denne Fugl er i 1853 skudt ved Julianehaab og indsendt til Hr. Apotheker Steenberg, som atter velvilligen har skjænket det til det Kongelige Museum. Richardson har ikke truffet denne Art i Pelslandene, og efter Audubon gaaer den paa Sommertrækket ikke höiere op end til Newfoundland; den er saaledes i Grönland truffet omtrent 10° norden for sin Udbredningszone. Jeg har havt Leilighed til at sammenligne det grönlandske Exemplar med et fra Mexico og fundet dem ganske overeensstemmende.

2. Sylvicola parus (Wils.)

Hr. Capitain Holböll har til Museet indsendt en lille Sylvicola, som var skudt ved Kolonien Frederikshaab den 16de Oct. 1845. Exemplaret, der allerede var halvraadent, da det kom i hans Hænder, er rigtignok saa slet, at Bestemmelsen vanskeliggjöres derved, men jeg troer dog med nogenlunde Sikkerhed at kunne henföre det til Wilsons *Sylvia autumnalis*, der efter Audubon*) ikke er andet end den unge Fugl af samme Forfatters *Sylvia parus.* Museets Exemplar stemmer i det Væsentlige med Wilsons Beskrivelse og Afbildning**), kun er Ryggens grönne Grundfarve mere smudsig brunlig-olivengrön, og de mörke Skaftstreger mindre iöinefaldende end Tilfældet er paa Afbildningen af Sylvia autumnalis i American Ornithology; da imidlertid Coloreringen hos Wilson ikke saa sjeldent lader Noget tilbage at önske, troer jeg ikke, at den omtalte Forskjel bör have stor Vægt; Audubons Afbildning af den unge *Sylvicola parus****) har jeg ingen Leilighed havt til at sammenligne. Da denne Art er en sydligere Fugl end forrige og navnligen tilhörer Mellemstaterne,

---

*) *Audubon,* Synopsis of the birds of North America, p. 55.

**) *Wilson,* Amer. Ornith. Vol. III p. 65 tab. 23 fig. 4.

***) *Audubon,* the birds of America, pl. LXXXVIII.

har den ved at forvilde sig til Grönland fjernet sig endnu mere end denne fra sit Hjem.

3. Sylvicola striata (Gmel.)

Et Hr. Apotheker Steenberg tilhörende Exemplar, som i Sommeren 1853 er skudt ved Kolonien Godthaab, er det eneste, der hidtil vides at være truffet i Grönland; da Richardson imidlertid har iagttaget den om Sommeren ved Cumberland House, og da den efter Audubon ruger i Labradorlandene, kan det vel være, at den nu og da gjæster Sydgrönlands Kyst.

4. Trichas philadelphia (Wils.)

Til denne Art mener jeg at kunne henföre en lille Fugl, som i 1846 er bleven indsendt til Museet fra Kolonien Fiskenæsset, og af hvilken der atter i 1853 ved Julianehaab er blevet skudt et Exemplar, som uden at præpareres blev törret med Kjöd og Been og i denne Stand indsendt til Hr. Apotheker Steenberg, der atter havde den Velvillie at overlade Museet det. Begge de grönlandske Exemplarer stemme nöie overeens indbyrdes, og svare til Beskrivelserne af Hannerne af ovennævnte Art med Undtagelse af, at Kanterne paa Brystets sorte Fjær ikke ere hvide men graae, saa at der fremkommer alternerende sorte og lysegraae Baand istedetfor sorte og hvide; Forskjellen er imidlertid paa ingen Maade större end at den vel kan være en Fölge af forskjellig Alder.

5. Turdus minor Gmel.
(T. Swainsonii Cab.)

Et Exemplar af denne Art er i Juni 1845 skudt ved Amaraglik i Godthaabs Distrikt, og foræret til Museet af Capitain Holböll.

6. Tyrannula pusilla Swains.

I Sommeren 1853 blev der i Godthaab Distrikt skudt og til Apotheker Steenberg indsendt tvende Exemplarer af en lille Fluesnapper, som jeg troer at kunne henföre til ovennævnte af

Richardson i Pelslandene opdagede Art, og som ialfald kommer denne langt nærmere end nogen af de andre nærstaaende Former, saasom T. querula, virens, Traillii og lignende. Da imidlertid de tvende grönlandske Exemplarer paa visse Steder af Legemet frembyde en Farvenuance, der ikke ganske nöiagtig svarer til Swainsons Angivelser*), og der ogsaa findes en ringe Forskjel i Vingens Længde, anseer jeg det dog for rigtigst at meddele en kort Beskrivelse af den.

Farven er paa Rygsiden lys olivengrön, paa Bugsiden svovlguul, dog med en stærk Indblanding af Graagrönt paa Undersiden af Halsen, en Deel af Brystet og Kroppens Sider; Öiet omgives af en smal blegguul Ring, derimod mangler Panden den smalle gule Indfatning, som Swainson omtaler i sin Beskrivelse; Vingens smaae Dækfjær have Ryggens Farve, de store Dækfjær og Svingfjærene ere olivenbrune; Yderranden og Spidserne af Rem. cubitales ere hvidliggule, og tvende Baand af samme Farve löbe skraat over Vingen, det ene over den förste Rad af de smaae Dækfjær, det andet over Spidserne af de store Tectrices cubitales. Halen er svagt indskaaren, olivenbrun og ganske uden Pletter. Overnæbbet er hornbrunt, Undernæbbet guulagtigt, Benene sortebrune. Den tredie Svingfjær er længst, dog kun neppe mærkelig længere end den fjerde, der atter er lidt længere end den anden; den förste endelig lidt kortere end den sjette; det indbyrdes Længdeforhold af Remiges primores er altsaa ganske saaledes, som Swainson angiver det for sin Art, og det samme gjælder om Forholdet mellem Længden af Svingfjærene af förste og anden Orden, idet de förste, naar Vingen lægges sammen, rage 15 Millimetre ud over de sidste. I Henseende til den foldede Vinges Længde overgaaer derimod de grönlandske Exemplare i det mindste det Individ af T. pusilla, hvis Maal Swainson meddeler, og heller ikke kan det nægtes, at de jo have et lidt större Næb; jeg troer

---

*) *Richardson,* Fauna boreali-americana Part II, the birds, p. 144 tab. 46 fig. 1 og p. 499 App. 2.

imidlertid det vilde være at tillægge disse Afvigelser for stor Betydning, hvis man derpaa vilde grunde en Artsforskjel, navnlig saalænge der ikke kan anstilles en umiddelbar Sammenligning med autentiske Exemplarer af Swainsons Art, og saalænge der kun foreligger Maal af et eneste Individ af denne.

Jeg vedföier nogle Maal af den grönlandske Fugl og ved Siden af disse Swainsons tilsvarende Maal af T. pusilla, hvilke jeg for at lette Sammenligningen har overfört fra engelske Tommer og Linier til Millimetre.

		Swainsons Exempl.
Totallængde	134 Mill.*)	137 Mill.
Næbbet maalt til Mundvigen . .	15 —	12½ —
Næbbet maalt til Panden . . .	11 —	9½ —
den sammenlagte Vinge . . .	68 —	61 —
Fodroden	16 —	15 —
Mellemtaaen med Klo	13½ —	
Mellemtaaen uden Klo	9 —	9 —

7. Vireosylvia olivacea (Linn.)

Museet har i 1844 faaet et Exemplar af denne Art tilsendt fra Grönland tilligemed et Par andre der i Landet sjeldne Fugle, men besynderligt nok uden nogen Oplysning om fra hvem eller fra hvad Sted den er indsendt. Arten gaaer efter Richardson i Nordamerika op til den 55de Bredegrad.

8. Picus varius Linn.

Et Individ af denne Art, en udvoxen Hun, fandtes 1845 i July Maaned dödt paa Stranden i Julianehaabs Distrikt og blev af Captain Holböll foræret til det Kongelige Museum. Det er, hvis jeg ei feiler meget, det förste Exempel paa en Spette, der har forvildet sig til det al egentlig Trævegetation savnende Grönland, og Omstændighederne, hvorunder det fandtes, synes at

*) Dette Maal er ikke ganske paalideligt, da Skindet var yderst slet præpareret, og Fuglen ved Udstopningen rimeligviis er bleven lidt kortere, end den skulde være.

vise, hvorlidet den har formaaet at finde Næring der, medens denne Art om Sommeren regelmæssig opholder sig i Nordamerika paa en Brede, der er fuldkommen ligesaa nordlig som Kolonien Julianehaabs (henimod 61°).

9. Tringa pectoralis Bonap.

Et Exemplar af denne Art, som Capitain Holböll i 1851 indsendte til Museet, er det eneste, der vides at være truffet i Grönland; og dette maa vistnok ansees for et tilfældigen derhen forslaaet Individ, da Artens Nordgrændse i de forenede Stater efter de nordamerikanske Faunister omtrent falder ved den 45de Grad N.B.

10. Podiceps Holböllii Rhdt n. sp.

Det Kongelige Museeum har til forskjellige Tider modtaget tvende Exemplarer af en mærkelig Podiceps fra Grönland; det ene er en Fugl i Vinterdragt, som i 1851 indsendtes fra Nenortalik i Julianehaabs Distrikt, det andet er en ung Fugl i Sommerdragt, som i November 1839 blev skudt i samme Distrikt, og utvivlsomt er det samme Individ, som Capitain Holböll i sin ovenfor citerede Afhandling opförer paa Listen over de grönlandske Fugle under Navn af Podiceps rubricollis*). Skjöndt det nu er sikkert nok, at den grönlandske Podiceps staaer den ovennævnte Art yderst nær, tager jeg dog ikke i Betænkning efter omhyggeligt at have sammenlignet den med et stort Antal Exemplarer af denne, at sondre den som en egen Art, der udmærker sig ved noget betydeligere Störrelse, ved större Födder og navnlig ved et paafaldende længere Næb, hvilket sidste desuden i Formen afviger noget fra det hos P. rubricollis, idet det er forholdsviis lavere ved Roden,

*) Hr. Capitain Holböll har i Listen forsynet den med det Mærke, hvormed han betegner saadanne Arter, som han ei selv har seet i Grönland, men har optaget efter Fabricius's Fauna groenlandica eller efter de ornithologiske Notitser i Indledningen til min afdöde Faders Ichthyologiske Bidrag til den grönlandske Fauna; dette er imidlertid en lille Unöiagtighed; den omtalte Fugl er först fundet i Grönland 2 Aar efter at min Faders Afhandling var publiceret, og i Fauna groenlandica nævnes i det hele aldeles ingen Podiceps.

og fortil ikke tilspidses fuldt saa meget og saa hurtigt, saa at det derved faaer et mere langstrakt Udseende. I Henseende til sin Farvedragt stemmer den nye Art i det hele nöie med P. rubricollis, idetmindste hvad Vinterdragten og den unge Fugls Dragt angaaer, men den frembyder dog selv i sin Farve et Særkjende deri, at Vingens Cubitalrand ikke er hvid som hos P. rubricollis, end ikke hos den unge Fugl, men besat med Fjedre af samme graabrune Farve som Vingens övrige Dækfjær.

Hvorvidt denne Fugl kun tilfældigen har forvildet sig til Grönland eller hyppigere forekommer der, er det vel vanskeligt at have nogen bestemt Mening om; imidlertid maa jeg dog bemærke, at jeg har Grund til at antage, at idetmindste et Par Exemplarer foruden de her omtalte i de senere Aar ere nedsendte derfra; ialfald kan det vel ansees for sandsynligt, at denne Art kommer til Grönland fra Nordamerika, og da der jo iforveien allerede gives saa mange Exempler paa, hvorledes yderst nærstaaende Arter vicariere for hinanden i Nordamerika og Europa og tidligere ofte ere blevne anseete for identiske, ligger den Formodning nær, at den her beskrevne er de nordamerikanske Faunisters Podiceps rubricollis. Jeg har ikke Materiale til at löse denne Tvivl ved umiddelbar Sammenligning, men maa dog bemærke, at Audubons Udtryk*): „edges of wings white" og de Maal, han anförer, gjöre det rimeligt, at han snarere har havt den ægte rubricollis end den her beskrevne Art for sig, og at denne sidste altsaa hidtil er bleven overseet.

	P. Holböllii Av. jun. h. aest.	P. Holböllii h. hyem.	P. rubricollis fem.
Næbbet maalt fra Panden til Spidsen	49	49	40
Næbbet maalt fra Mundvigen . .	66	66	52
Fodroden	62	63	51
Ydertaaen	81	82	70
Den sammenlagte Vinge . . .	199	**)	171

*) Ornith. Biography, Vol. III, p. 617.
**) Dette Maal kan ei angives, da Svingfjærene ikke endnu vare fuldt udvoxede efter Fældningen, dengang Fuglen blev skudt.

11. Anas carolinensis Gmel.

Denne Arts Forekomst i Grönland er allerede omtalt i dette Tidsskrifts forrige Aargang S. 122 og det er derfor for dens Vedkommende tilstrækkeligt at henvise til den der gjorte Bemærkning.

12. Larus affinis Rhdt. n. sp.?

I Aaret 1851 har det Kongelige Museum fra *Nenortalik* i Julianehaabs Distrikt modtaget en mærkelig, til Gruppen Glaucus Bruch henhörende Maage, som formodentlig tilfældigen har forvildet sig til Grönlands Kyster; det er en udfarvet Fugl, der allerede har faaet Vinterdragtens spættede Hoved, men dog ikke ganske har fuldendt sin Fældning, idet de tre förste Svingfjær endnu ikke ere skiftede. I sin Dragt viser den særdeles megen Lighed med *Larus argentatus*, men Ryggen og Vingerne have en paafaldende mörkere, graablaa Farve, der endog er kjendelig dybere end hos *Larus tridactylus;* fremdeles er Hovedet og Halsen tættere og mörkere plettet end det synes nogensinde at være Tilfældet hos den förstnævnte Art. Svingfjærene ligne i Hovedsagen dem hos L. argentatus; den förste er brunligsort*) i den störste Deel af sin Længde med Undtagelse af et ganske lille skiferfarvet Stykke paa Inderfanen nærmest Roden, og ender med en to Tommer lang hvid Spidse, der atter lidt foran Fjærens Ende er forsynet med et smalt sort Tverbaand; paa den anden Svingfjær udbreder den skifergraa Plet paa Inderfanen sig noget mere, og Fjæren har vel en hvid Spidse, men mangler den runde Plet af samme Farve, som hos L. argentatus findes paa Inderfanen af denne Fjær lidt foran for Spidsen; ogsaa de övrige Svingfjær have hvide Spidser, men den graablaa Farve, som allerede paa den anden Svingfjær begyndte at vise sig ogsaa paa Yderfanen,

---

*) De tre förste Svingfjærs brunligsorte Farve er for en stor Deel kun en Fölge af Afblegning og vil paa de nye udvoxende Fjær være dybere og renere.

udbreder sig paa disse stedse mere og mere, indtil endelig paa den sjette Svingfjær den sorte Farve er indskrænket til et smalt Tverbaand lige foran den hvide Spidse. Ogsaa Skulderfjærene have hvide Spidser. Föddernc synes at have været af samme Farve som hos L. argentatus, og Næbbet er guult med en levende röd Plet foran Undernæbbets Vinkel, og en svagere Tinte af samme Farve paa Overnæbbet foran Næseborene, der ligesom er en Fortsættelse af Undernæbbets Plet.

I Störrelse er den kjendelig mindre end den gamle Larus argentatus og stemmer i saa Henseende omtrentlig med denne Arts unge Fugle; men med denne Störrelse har den et Næb, der er kjendeligt större, höiere og idethele kraftigere bygget end Tilfældet er hos den unge argentatus.

Totallængde	520	Mill.
den foldede Vinges Længde	420	—
Afstand fra Panden til Næbspidsen . . .	48	—
— - Mundvigen til Næbspidsen . .	74	—
Næbbets Höide over Undernæbbets Vinkel .	19	—
Fodroden	56	—
Mellemtaaen med Klo	56	—

At denne Maage allerede skulde kunne ansees for en tilstrækkelig begrundet Art er ikke min Mening, men paa den anden Side har jeg ikke ret vel kunnet undgaae at betegne den med et eget Navn; thi deels forekomme Afvigelserne fra L. argentatus mig for store til at den kan antages for en tilfældig Varietet af en af denne Arts Racer, og deels har det ikke været mig muligt med nogenlunde Sikkerhed at henföre den til nogen anden bekjendt Maage; i visse Henseender ligner den Audubons *Larus occidentalis* fra Nordamerikas Vestkyst, og jeg skulde været tilböielig til at antage den for denne, hvis Audubon ikke udtrykkelig sagde om sin Art, at den er ligesaa stor som *L. marinus* (Orn. Biogr. V, 320); rigtignok angiver Bruch (Journal für Ornithologie I, 101) for denne Art en Störrelse, der bedre passer med den her omtalte Maages; men hvorledes kan denne Angivelse bringes i Overeens-

stemmelse med Störrelsen af de 2 Exemplarer, hvis Maal Audubon anförer og paa hvilke han har opstillet Arten?

C. Arter, som forekomme i begge Hemisphærer.

1. Larus argentatus Brün.

Det eneste Exemplar af denne Art, jeg selv nogensinde har seet fra Grönland, har Hr. Capitain Holböll i Aaret 1851 indsendt til Museet; det er en gammel Fugl i fuldstændig Vinterdragt saa stor som vore störste europæiske Individer. Hr. Conservator Scheel har imidlertid meddeelt mig, at han idetmindste to Gange har seet denne Maage blandt Fugle, der vare nedsendte fra Kolonierne i Grönland for at sælges.

Det er saaledes ikke færre end 18 Arter, som de sidste Aars Indsamlinger og Undersögelser have föiet til Fortegnelsen over Grönlands Fugle, og det hele Antal af disse bringes derved op til 107; heraf ere imidlertid 38 kun trufne en eneste eller dog kun ganske faa Gange der i Landet, og der fremkommer saaledes det vistnok usædvanlige Forhold, at de tilfældige eller ialfald ikke regelmæssigt forekommende Arter udgjöre omtrent en Trediedeel af Faunaen, og endnu mere afvigende vil Forholdet stille sig, hvis man udstrækker Begrebet tilfældige Arter til alle dem, som ikke ruge i Grönland; thi Antallet af de der redebyggende Arter kan hidtil neppe antages at være större end henimod 60 (nöiagtigere: 55). Forövrigt stadfæstes de allerede ved de tidligere Arbeider over Grönlands Ornithologie vundne Resultater kun end yderligere ved de Notizer, jeg her har havt Leilighed til at meddele; det viser sig, at det fremdeles saa godt som udelukkende er Sydspidsen af Grönland, hvorfra der indsendes for Faunaen nye Arter, og at blandt de veirslagne eller tilfældigen nu og da forekommende Fugle ere nordamerikanske Arter langt talrigere end europæiske.

Det turde maaskee ikke være upassende at slutte denne Meddelelse med en ny Fortegnelse over alle de i Grönland trufne Fuglearter, saa meget mere som der derved gives en Leilighed til endnu at tilföie enkelte Oplysninger om den gjentagne Forekomst af nogle af de hidtil kun een eller to Gange iagttagne Arter.

Arter fundne i Grönland[*].	Fælles for begge Hemisphærers boreale Lande.	Fælles med Nordamerika.	Fælles med Europa.
1. Haliaetus albicilla (Linn.)[1] . .			*
2. Falco gyrfalco Linn.	*		
3. — peregrinus Linn.	*		
4. Nyctea Nivea (Thunb.).	*		
5. Otus brachyotus (Gmel.) . . .	*		
*6. Hirundo rufa Vieill.		*	
*7. Troglodytes arundinaceus Vieill.		*	
8. Saxicola oenanthe (Linn.) . . .			*
*9. Sylvicola striata (Gmel.)		*	
*10. — virens (Gmel.)		*	
*11. — coronata (Linn.)[2] . .		*	
*12. — parus (Wils.).		*	
*13. Trichas philadelphia (Wils.). .		*	

---

*) En * i en af de tre Rubrikker lige ud for Artens Navn antyder til hvilken af disse den paagjældende Fugl henhörer; om Grönland skulde besidde eiendommelige Arter tör maaskee endnu ansees for tvivlsomt; imidlertid ere de tvende Arter, der angives som saadanne (Tetrao Reinhardtii og Larus brachytarsus) ikke henförte til nogen af Rubrikkerne.

En * foran Artens Löbenummer betegner de Arter, der hidtil kun vides enkelte Gange at være trufne i Grönland, uanseet om der ved flere af dem turde være Grund til at ansee dem for mere end blot tilfældige Gjæster i Grönland; det er önskeligt, at fremtidige Iagttagere der i Landet ville henvende deres Opmærksomhed paa disse Arter, og det synes derfor ikke overflödigt særligt at udhæve dem.

1) Haliaetus ossifragus tör vel neppe ansees som en selvstændig, tilstrækkelig fra H. albicilla adskilt Art, jeg har derfor ei villet opföre den paa Listen.

2) Museet har i 1847 atter erholdt et Exemplar af denne Art fra Julianehaab, som bliver det tredie, der er truffet i Grönland.

	Fælles for begge Hemisphærers boreale Lande.	Fælles med Nordamerika.	Fælles med Europa.
*14. Vermivora rubricapilla (Wils.)? [3])		*	
*15. Motacilla alba Linn.			*
16. Anthus ludovicianus (Gmel.) .		*	
*17. — pratensis Linn..			*
*18. Turdus iliacus Linn. [4])			*
*19. — minor Gmel.		*	
*20. Tyrannula pusilla Swains. . . .		*	
*21. Tyrannus Cooperi Nutt. [5]) . . .		*	
*22. Vireosylvia olivacea (Linn.) . .		*	
23. Corvus corax Linn.	*		
*24. Sturnus vulgaris Linn..			*
*25. Icterus frenatus Licht.?		*	
26. Acanthis linaria (Linn.)			*
27. — canescens Gould. . .		*	
28. Zonotrichia leucophrys Gmel. .		*	
29. Plectrophanes lapponicus (Linn.)	*		
30. — nivalis (Linn.) . .	*		
*31. Loxia leucoptera (Gmel.) . . .		*	

[3]) Det er denne Art, som paa den af Holböll meddeelte Liste staaer anfört som „Sylvia mexicana?", en Benævnelse, der utvivlsomt stötter sig til min Faders allerede tidligere nævnte Afhandling, men er mindre berettiget, da der i denne udtrykkelig staaer anfört, at den grönlandske Fugl vel ligner, men er forskjellig fra den i Berliner-Museet under ovennævnte Navn opstillede Art. Naar jeg nu efter C. Bonaparte (Consp. 315) henförer den til Wilsons Sylvia rubricapilla, maa jeg dog bemærke, at de grönlandske Exemplarer ikke have mindste Antydning til den rödbrune Farve, der hos Hannerne indtager hele Oversiden af Hovedet, og hvoraf der efter Beskrivelserne selv hos Hunnerne blive svage Spor tilbage. Forövrigt vil jeg endnu tilföie, at naar Bonaparte blandt Synonymerne til V. rubricapilla anförer „Sylvia mexicana Reinhardtii", saa beroer dette paa en Misforstaaelse omtrent af samme Slags som Holbölls.

[4]) Foruden det Exemplar, som Dr. Paulsen i sin Oversættelse af Holbölls Afhandling meddeler at have faaet fra Grönland, er endnu et andet Exemplar d. 20de Oct. 1845 skudt ved Kolonien Frederikshaab og indsendt til Museet af Hr. Capitain Holböll.

[5]) = Muscicapa villica Licht. in Mus. Berol.

	Fælles for begge Hemisphærers boreale Lande.	Fælles med Nordamerika.	Fælles med Europa.
*32. Alauda alpestris Linn.		*	
*33. Picus varius Linn.		*	
34. Tetrao Reinhardtii Brehm. . .			
35. Squatarola helvetica (Linn.) . .	*		
*36. Vanellus cristatus Mey.[6]) . . .			*
37. Charadrius pluvialis Linn. . . .	*		
38. — hiaticula Linn. . . .	*		
39. Cinclus interpres (Linn.) . . .	*		
*40. Haematopus ostralegus Linn. .			*
41. Numenius phaeopus (Linn.) . .			*
42. — hudsonicus Lath. . .		*	
43. Limosa aegocephala (Linn.) . .	*		
44. Tringa canutus Linn.	*		
45. — maritima Brünn.	*		
46. — cinclus Linn.	*		
47. — Bonapartii Schl.		*	
*48. — pectoralis Bonap. . . .		*	
49. Calidris arenaria (Linn.). . . .	*		
*50. Macrorhamphus griseus (Gmel.)		*	
*51. Gallinago media Steph.			*
52. Phalaropus fulicarius (Linn.) .	*		
53. — hyperboreus (Linn.)	*		
*54. Ortygometra crex (Linn.) . . .			*
*55. — porzana (Linn.) . .			*
*56. — carolina (Linn.) . .		*	
57. Anser erythropus (Linn.) . . .	*		
58. — hyperboreus (Linn.) . .	*		
59. — brenta (Pall.)	*		
60. — leucopsis Bechst.	*		
61. Cygnus ferus Ray[7])			*

[6]) I 1847 har Museet atter modtaget et Exemplar af Viben, der nedsendtes fra Julianehaab, og saaledes, saavidt jeg veed, er det andet Exemplar der er truffet i Grönland.

[7]) I de senesteAar har den vilde Svane atter hyppigere viist sig i den sydligste Deel af Grönland, og jeg har selv seet tvende Exemplarer, der i 1852 bleve nedsendte derfra.

	Fælles for begge Hemisphærers boreale Lande.	Fælles med Nordamerika.	Fælles med Europa.
62. Anas boschas Linn.	*		
63. — acuta Linn.	*		
*64. — penelope Linn.			*
65. — crecca Linn.			*
*66. — carolinensis Gmel.		*	
67. Clangula islandica (Gmel.) . .	*		
68. — histrionica (Linn.) . .	*		
*69. — albeola (Linn.)		*	
70. Harelda glacialis (Linn.)	*		
71. Somateria mollissima (Linn.) .	*		
72. — spectabilis (Linn.) .	*		
*73. Oidemia perspicillata (Linn.) .	*		
74. Mergus serrator Linn.	*		
75. Colymbus glacialis Linn.	*		
76. — septentrionalis Linn.	*		
*77. Podiceps Holböllii Rhdt. . . .		*?	
*78. — cornutus Gmel.[8]) . .	*		
79. Alca impennis Linn.	*		
80. — torda Linn.	*		
81. Fratercula arctica (Linn.) . . .	*		
82. Uria grylle Linn.	*		
83. — troile Linn.	*		
84. — Brünnichii Sab.	*		
85. — ringvia Brünn.			*
86. Arctica alle (Linn.)	*		
87. Puffinus major Fab.	*		
*88. — anglorum Ray.	*		
89. Thalassidroma Leachii (Temm.)	*		

[8]) Foruden det Individ, som blev skudt d. 12te Nov. 1828 ved Nenortalik og gav Anledning til at opföre Arten i Fortegnelsen over de grönlandske Fugle, har Museet senere modtaget endnu 2 Exemplarer, begge unge Fugle; det ene er ligesom det förstsendte fra Julianehaabs Distrikt; i hvilket Distrikt det andet er fanget vides ei med Vished; efter denne gjentagne Forekomst af unge Fugle fristes man til at spörge, om Arten dog ikke muligviis kunde ruge i det Indre af Sydgrönland.

	Fælles for begge Hemisphærers boreale Lande.	Fælles med Nordamerika.	Fælles med Europa.
90. Procellaria glacialis Linn. . .	*		
91. — minor Kjærb. . . .		*?	
92. Stercorarius catarrhactes (Linn.)	*		
93. — pomarinus (Temm.)	*		
94. — parasiticus (Brünn.)	*		
95. — cephus (Brünn.) .	*		
96. Larus marinus Linn.	*		
97. — glaucus Brünn.	*		
98. — leucopterus Fab.	*		
*99. — argentatus Brünn. . . .	*		
*100. — affinis Rhdt.		*?	
101. Rissa tridactyla (Linn.)	*		
102. Xema Sabini J. Sab.	*		
103. Pagophila eburnea (Gmel.) . .	*		
104. — brachytarsa (Holb.)			
105. Sterna macroura Naum. . . .	*		
106. Sula bassana (Linn.)	*		
107. Graculus carbo (Linn.)	*		
	59	29	17

+ 2 for Grönland eiendommelige Arter = 107.

Plantas nonnullas musei Universitatis Hauniensis

descripsit

F. Didrichsen.

(Meddeelt den 4de Februar 1853.)

---

1. **Mostuea F. Didr. genus ex ordine Loganiacearum.**

Flos completus inferus regularis. Calyx quinquepartitus persistens, laciniis erectis ovatis acutis, æstivatione imbricatis, ad divisuras intus biglandulosis. Annulus hypogynus fere obsoletus. Corolla hypocrateroides, tubo superne parum ampliato, limbi quinquefidi lobis patentibus rotundatis rugulosis tubo quadruplo brevioribus, in alabastro juniori cucullato-imbricatis laevibus ciliatis: uno extimo alterum apice obtingente, tribus absconditis. Stamina 5 imo tubo inserta jam in alabastro erecta; filamenta filiformia puberula basi utrinque anguste alata; antheræ basi affixæ inclusæ subovatæ, sacculis basi divergentibus introrsum longitudinaliter dehiscentibus. Ovarium ovatum biloculare, loculis biovulatis; ovula collateralia e basi dissepimenti erecta hemianatropa. Stylus deciduus fere ad medium bifidus, laciniis bifidis: lacinulis patulis antheras attingentibus linearibus sursum stigmatosis, in alabastro erecto-contiguis truncatis. Capsula compressa obcordato-reniformis bilocularis loculicide dehiscens, loculis dispermis. Semina in spermatophoro brevi e basi dissepimenti angustissimi haud soluti orto inter eorum alas caeterum contiguas se insinuanti collateraliter inserta adscendentia obovata compressa, ala integra circumdata, pilis appressis subsericeis radiatim inspersa; raphe conspicua subflabellatim soluta; micropyle infera in acie alæ sita ab hilo in limite nucleum inter et

alam locato parum remota. Embryo in basi albuminis carnosi triplo longioris rectus, radicula clavata cotyledonibus ovatis duplo longiori. — Frutex congensis foliis oppositis in apicibus ramulorum subcongestis obovatis integerrimis, stipulis interpetiolaribns in vaginam brevem commissis intus ad basin ciliis carnosis utrinque decem præditis, floribus in pedunculis subterminalibus 3—4 pedicellatis corymbosis bracteis minutis suffultis.

Rubiacearum genus quintum R. Brown in Append. ad Capt. Tuckeys Narrat. p. 448.

$\frac{55}{315}$. Gardenia e Congo. C. Smith. Hornemann in herb. gener. Univers. Hafn.

Specimen sesquipedale trunco crassitie pennæ anserinæ.

Mostuea Brunonis F. Didr. Frutex prostratus? Rami vagi cinerei laeves vel stipulis persistentibus inæquales. Ramulorum internodia brevissima. Folia obovata rarius ovata vel ovalia basi brevissime in petiolum attenuata margine angustissime revoluta obtusa vel retusa tuncque haud raro mucronulata undulata membranaceo-coriacea supra in costa subtus in nervis 4—5 puberula, nervis cum costa ad axillas in primis medias ope lamellæ tentorii instar expansæ confluentibus bursiculasve antrorsum apertas formantibus. Pedunculi graciles pedicelli floresque glabri. Pericarpium pergameneum ferrugineum subpuberulum. Semina ferruginea opaca, testa fragili.

Internodia trunci 40^{mm} longa, folia majora 25^{mm} longa, 12^{mm} lata, pedunculus 9^{mm} longus, pedicelli 4—5^{mm} longi, calyx $1,5^{mm}$ longus, corolla 6^{mm} longa, capsula 3^{mm} alta, 5^{mm} lata.

Nomen generis dedi in honorem Jens Mostue Vahl, peritissimi Groenlandiæ scrutatoris.

Genus cum Cruciferis Gentianeis pluribus et inter Loganiaceas Spiegelia in eo convenit, quod carpophylla lateraliter posita sunt. Forsan debeat constituere tribum novam inter Lachnopyleas et Gelsemieas mediam notisque haud levibus, scilicet antheris ovatis bilocularibus, tubo corollæ integro, æstivatione imbricata, ovulis in quovis loculo binis, et capsula loculicida facile

stabiliendam. Glandulæ calycinæ in hac familia adhuc non observatæ forma et situ eis Apocynearum Asclepiadearumque omnino similes.

2. Cnemidostachys ditassoides F. Didr.

suffruticosa virgata foliosa griseo-hirta; ramis fastigiatis subdichotomis teretibus elevato-striatis; foliis sparsis inferne dissitiusculis ramorum apices versus fere imbricatis sessilibus erectis coriaceis profunde cordato-ovatis lateribus valde revolutis acutis vel mucronatis, subtus tomentosis: costa prominenti, supra in punctis elevatis hirtellis demum glabrescentibus: costa impressa, 8—10^{mm}longis; spicis subterminalibus solitariis raris 4^{cm} longis; capsula globosa griseo-hirtella. — „Cnemidostachys. camp. arenosis, Alegres Pr. Goyas. Sept. 34. W. Lund.“

3. Zenkeria Lundii F. Didr.

foliolis 11—13; floribus hermaphroditis masculisve pluribus, regularibus, 3—4 meris, antherarum rimis superne in porum dilatatis.

„Leguminosa. Genus novum. S. Carlos. Jan. 34. W. Lund.“

Rami triennes teretes, biennes e marginibus petiolorum decurrentibus angulati, internodiis hinc inter angulos biplano-carinatis, hornotini tenues foliifero-floriferæ, floribus præcocioribus. Gemmæ late ovatæ, perulis ovatis sericeo-tomentosis: lateralibus primis persistentibus demum rigidis glabratisve. Folia novella 1'' breviora in spiram $\frac{2}{5}$ alterna sericeo-tomentosa, foliolis alternis petiolulatis ovalibus acutis complicatis, stipulis liberis oblongis basi angustioribus apice obtusis flavidis deciduis. Corymbi plures alterni in paniculam dispositi subtrichotomi, pedunculo intermedio sæpe unifloro. Alabastrum oblongo-pyriforme, laciniis calycinis leviter imbricatis, petalis staminibusque erectis. Calycis tubus turbinatus, laciniis 3 v. rarius 4 ovatæ obtusæ demum reflexæ. Petala calycis fauci inserta patula obovato-spathulata apice acutiuscula plana basi intus puberula. Stamina cum petalis inserta et alternantia iisque tertia antheræ parte longiora

erecta, filamentis liberis teretibus puberulis apice abrupto multo tenuioribus, antheris basi affixis oblongis bilocularibus: sacculis basi coecis cæterum dehiscentibus rima supra medium in porum amplum dilatata Pollinis granula minuta ovalia hinc linea longitudinali notata. In floribus masculis nullum germinis rudimentum, in hermaphroditis germen stipitato-exsertum oblongum compressum utrinque acutum pilis appressis dense tomentosum biovulatum, stylo crassiusculo rariter piloso, stigmate depresso-capitato obliquo.

Novorum plantarum mexicanarum generum Decas

auctore

F. Liebmann.

1.

Lasiocarpus Liebm.

Fam. Malpighiaceæ. Sect. Apterygieæ Juss.

Calyx 5 partitus eglandulosus pilis flexuosis ramosis villosus, lobis æqualibus ovatis obtusis incurvis demum patulis. Petala 5 calyce parum longiora spathulata ungviculata nervo percursa glabra alba. Stamina 10 omnia fertilia, filamenta filiformia glabra basi in tubum brevissimum connata, antheræ dorso parum supra basin affixæ ovatæ glabræ biloculares, loculis longitudinaliter dehiscentibus. Ovaria 3 in unum globosum sericeo-pubentem molliterque lappulaceum connata. Styli 3 usque ad basin liberi filiformes glabri, stigmata bifida transversa tortuosa. Fructus globosus pilis longis filiformibus purpureis undulatis aliisque brevioribus adpressis griseis ramosis obsitus e carpellis 3 circa carpophorum triquetrum persistentem cohærentibus demum solubilibus conflatus. Carpellum uniovulatum, pericarpio membranaceo. Semen funiculo brevi infra apicem carpelli oblique appensum suborbiculare lenticulare pilis adpressis obsitum, testa tenui membranacea, embryonis radicula supera recta, cotyledonibus curvatis foliaceis.

Frutex mexicanus erectus patulo-ramosus, ramis lateralibus brevibus floriferis et foliiferis. Folia opposita brevipetiolata anguste elliptica integerrima utrinque pilis ramosis adpressis sericea Stipulæ scariosæ lineares obtusæ sericeæ deciduæ. Flores fasciculati. Bracteæ lineares scariosæ. Pedunculi foliis breviores sericeæ. Flores parvi.

1. Lasiocarpus salicifolius Liebm.

Frutex 5—6 pedalis, rami teretes cortice fusco lenticellari tecti. Ramuli griseo-sericei. Folia 1½—2″ longa 3—6‴ lata sericeo-villosa, petiolo vix lineari. Stipulæ 1½‴ longæ. Flores numerosi fasciculati, pedunculis 3—7‴ filiformibus. Bracteæ 1½—2‴ deciduæ. Fructus magnitudine baccæ Piperis nigri.

Habitat in virgultis ad ripas Rio de las vueltas (Dep. Oajaca) Majo florens et fructificans.

Det var mig paafaldende endnu, efter at den udmærkede og udförlige Monographi over Malpighiaceernes Familie af Jussieu er udkommen, i denne Plante at finde en Form af Familien, som ikke lod sig före til nogen af de talrigt opstillede Slægter, saa at Begrundelsen af en ny Slægt viste sig nödvendig. Udentvivl kommer den nærmest til den ogsaa i Mexico forekommende Echinopterys, hvoraf ikkun en Art endnu er kjendt, navnlig i Henseende til det kirtellöse Bæger og Frugten; men den afviger dog overmaade betydeligt fra denne Slægt. Kronbladene ere nemlig alle lige, smal spathelformige. Stövknappene ere glatte. Der findes tre lige til Basis adskilte Grifler. Arrene ere udbredte paatvers i to snoede Portioner, liig Begoniernes. Carpellernes Beklædning er ganske forskjellig; Blomsterstanden ligesaa; her et mangeblomstret Knippe, hos Echinopterys en Klase. De lindseformige næsten kredsrunde haarede Frö afgive ogsaa en udmærket Charakteer.

Slægtsnavnet trænger ei til Forklaring.

2.

Stauranthus Liebm.

Fam. Ilicineæ.

Calyx regularis quadridentatus glaber persistens, dentibus brevissimis acutis. Corolla 4petala toro inserta, petalis calyce longioribus lanceolatis acutis reflexis nervo percursis marginibus incrassatis parum inflexis glabris. Stamina 4 toro inserta cum petalis alternantia, filamentis brevibus linearibus planis glabris, an-

theris parvis basifixis introrsis ovatis bilocularibus, loculis longitudinaliter dehiscentibus. Ovarium superum sessile ovatum glanduloso-punctatum 1loculare 1ovulatum glabrum, ovulo ex apice pendulo sessili. Stylus 0. Stigma sessile carnosum disciforme 4lobum glabrum, lobis brevibus horizontalibus sulco percursis. Drupa ovata olivæformis subcarnosa rubra, mesocarpio tenui mox exsucco glandulis oleiferis punctiformibus immersis repleto, pyrena crustacea. Semen inversum cavitati pyrenæ conforme, testa membranacea, rhaphi dorsali, umbilico apicem pyrenæ spectante nudo. Albumen copiosum carnosum. Embryo in albuminis apice minimus orthotropus, radicula supera umbilico proxima.

Arbor mexicana, sempervirens. Rami ramulique angulati. Folia coriacea alterna brevipetiolata penninervia simplicia integerrima glanduloso-punctata. Stipulæ nullæ. Flores racemosi parvi virescentes. Racemi axillares breves pauciflori. Pedicelli bractea parva scariosa suffulti.

1. Stauranthus perforatus Liebm.

Arbor mediocris 12—16pedalis. Ramuli glabri angulati epidermide badia fragili tecti. Folia 5—3″ longa, $1\frac{3}{4}$—1″ lata alterna approximata coriacea rigida glaberrima nitida glauca brevipetiolata obovata v. elliptica abrupte et breviter apiculata basi cuneata integerrima margine leviter revoluta penninervia, nervis arcuatis ante marginem anastomosantibus subtus cum venulis valde prominentibus, glauca densissime pellucido-punctata, petiolis 5—2‴ longis acutangulis supra canaliculatis glabris ætate sublignosis. Racemi axillares 1—$1\frac{1}{3}$″ longi, rhachi acutangula glabra, pedicellis 1—$1\frac{1}{2}$‴ longis angulatis glabris post anthesin excrescentibus crasiussculis lignosis 3—4‴. Bracteæ parvæ scariosæ ovatæ glabræ. Drupa magnitudine et forma drupæ Oleæ europææ 9‴ longa 5‴ lata sæpius parum obliqua rubra.

Habitat in sylvis pr. Dos puentes inter Totutla et S. Antonio Huatusco (Dp. Vera Cruz) reg. temperatæ Aprili florens, Octobri fructificans.

Det er med nogen Tvivl, at jeg har henfört denne Plante til Ilicineæ, fra hvis hidtil opstillede Slægter, og de deraf udledede Familiecharakterer den afviger i flere Henseender. Firdelighed i Blomsten forekommer hos Ilex, Prinos, Byronia. Sambladet Bæger og fribladet Krone findes hos Cassine, Nemopanthes, Villaresia. Siddende oversædig Frugtknude uden Griffel, og siddende fliget Ar er en af Familiens vigtigste Charakterer. Derimod er en enrummet enfröet Frugtknude ikke kjendt hos nogen anden Ilicinee, hvorimod det fra Frugtknudens överste Ende hængende omvendte Frö er almindelig. Fröets Sammensætning er ligeledes overeensstemmende med de övrige Ilicineer. Medens de immergrönne læderagtige fjernervede afvexlende Blade intet Afvigende frembyde, er derimod deres talrige gjennemskinnende Oliekirtler, hvorved de blive fiint prikkede, ukjendte hos de tidligere kjendte Former. De samme Kirtler gjenfindes i Frugtens Yderlag. Sammenfattes nu Alt dette i een Betragtning, vil det vistnok befindes, at vor Plante slutter sig paa en naturligere Maade til Ilicineæ end til nogen anden Familie. Der kunde ogsaa ikkun være Spörgsmaal om den ikke maaskee burde stilles iblandt Anacardiaceæ, hvor der ogsaa forekommer en enkelt enfröet Frugtknude. Men Ægget er her siddende paa en traadformig Fröstræng opstigende fra Frugtknudens Grund eller Væg, og Fröets Sammensætning er her ganske forskjellig. Der findes altid i denne Familie Griffel (en eller flere) og udeelt Ar. Prikkede Blade ere ikke kjendte i denne Familie.

Slægtsnavnet har Hensyn til den regelmæssige Korsstilling i Bæger, Krone, Stövdragere og Ar.

3.

Forchhammeria Liebm.

Fam. Cappærideæ. Tribus: Capparcæ DC.

Flores diclines. Masculi: calyx minutus 4—6—8 dentatus, dentibus inæqualibus sensim obsoletis. Corolla nulla. Torus

brevissimus carnosus. Stamina 16—24 toro inserta, filamenta filiformia inflexa ima basi submonadelpha, antheræ basifixæ ovatæ compressæ biloculares, loculis oppositis longitudinaliter dehiscentibus, ovarium rudimentale sessili, stigmate sessili bilobo terminatum. Foeminei: calyx minutus 6—8dentatus persistens demum obsoletus. Corolla nulla. Torus brevissimus carnosus calycis fundum tegens in dentes minimos papillæformes incurvos dorso canaliculatos 8—12 sensim deciduos productus. Ovarium sessile ovale biloculare, loculis biovulatis, ovulis placentæ dissepimentali horizontaliter affixis. Stigma sessile carnosum orbiculatum umbilicatum subbilobum papillosum. Bacca ovalis crustacea intus spongioso-mucosa bilocularis, loculis abortu monospermis. Semen oblique ovatum, testa subcoriacea. Embryonis exalbuminosi cotyledones convolutæ carnosæ.

Arbuscula mexicana inermis, folia alterna coriacea penninervia integerrima, stipulæ nullæ. Racemi in axillis foliorum delapsorum multiflori, masculi decidui.

1. Forchhammeria pallida Liebm. „Sama" incolarum.

Arbuscula 6—10pedalis ramosissima. Rami angulati fusci e foliis deciduis cicatricati. Innovationes ramorum apicales foliiferi albidi basi squamis lanceolatis acutis deciduis instructi. Folia approximata affixa coriacea alterna petiolata elongato-elliptica acuta v. obtusa basi cuneata integerrima penninervia densissime et subtilissime reticulato-venulosa utrinque subtilissime foveolata glaberrima albida 2—3'' longa 6—10''' lata; petiolo 3''' tereti glabro. Flores paniculati in axillis foliorum delapsorum, masculorum rhachis 2—3'' angulata sulcata pallida post anthesin decidua, pedicelli 1—1½''' denticulo rhacheos affixi glabri. Filamenta 1½''' longa. Paniculæ foemineæ rhachis crassior pollicaris angulata sulcata, pedicelli 2''' affixi. Bacca magnitudine fere fructus Coffeæ arabicæ fusco-virescens pulpa mucosa spongiosa vescibili insipida repleta.

Habitat in sylvis aridis apricis (Catingas in Brasilia nuncu-

patis) regionis calidissimæ Mexici occidentalis prope littus maris pacifici inter Tehuantepec et Mazatlan (Dp. Oajaca) Novbr. florens et fructificans.

Slægten er opkaldt efter Etatsraad G. Forchhammer, Professor i Mineralogie ved Kjöbenhavns Universitet, som et Tegn paa Höiagtelse og Venskab for denne udmærkede Naturforsker.

Vor nye Slægts Affinitet indenfor Capparideernes Familie og Cappareernes Tribus er ikke endnu klar, thi der er ingen af de hidtil beskrevne Slægter, hvortil den umiddelbart slutter sig. Man tör vistnok vente, at den nærmeste Fremtid vil skaffe Lys over dette Punkt ved Opdagelsen af flere Slægtsformer af Familien i de vestlige Strækninger af det tropiske America.

4.

Llavea Liebm.

Fam. Celastrineæ?

Flores unisexuales, foeminei solum noti, fasciculati bracteis parvis setaceis suffulti. Perigonium parvum campanulatum marcescenti-persistens extus pilosum 5dentatum, tubo brevi trigono, dentibus erectis lato-lanceolatis inæqualibus ciliatis. Ovarium unicum superum e carpellis tribus compositum, carpellorum marginibus applicatis uniloculare triqvetrum brevistipitatum ima basi cum tubo perigonii cohærens. Ovula 2 in quoque carpello basi approximata insidentia erecta anatropa. Styli 3 liberi filiformes glabri apice stigmatosi. Caryopsis triqvetra trialata obovata membranacea sicca nitida, alis latis marginatis cum lateribus pericarpii venosis, pericarpio bilamelloso, lamello interiori (endocarpio) membranaceo avenio. Semen unicum albuminosum erectum subbasilare liberum cavitate pericarpii multo minus trigonum obovatum lateribus planis, testa membranacea, umbilico basilari parvo. Albumen carnosum. Embryo rectus intra albumen inclusus centralis albumine brevior. Radicula parva infera basin fructus spectans. Cotyledones ovatæ planæ carnosæ.

Arbuscula mexicana ramosissima foliosa, ramuli angulati torulosi. Folia approximata alterna brevipetiolata oblique lanceolata acuminata crenulis glanduliferis viscosa penninervia. Stipulæ setaceæ deciduæ. Flores fasciculati axillares parvi virides, pedunculi medio articulati. Fructus forma et magnitudine caryopseos Rhei.

1. Llavea viscosa Liebm.

Arbuscula 6—8 pedalis a basi ramosissima, ramis flexuosis patulis cortice fusco rugoso albo-lenticellato tectis, ramulis angulatis torulosis fusco-pilosis. Folia adfixa ad apicem ramulorum approximata brevipetiolata oblique lanceolata acuminata basi cuneata margine obtuse crenulata, crenulis apice glandula resinifera terminatis, penninervia, supra secus costam adpresse pilosa ceterum glabra, subtus pallidiora adpresse pilosula $1\frac{1}{2}$—1″ longa 5—3‴ lata, petiolo 2‴ adpresse fusco-piloso supra plano. Stipulæ setaceæ pilosæ deciduæ 1‴. Fasciculi florum axillares multiflori folio suo breviores. Pedicelli 1—3‴ longi pilosi. Fructus 4—5‴ longus vernicoso-nitens fuscus. Semen magnitudine fere grani Sinapeos.

Habitat in montibus aridis porphyriticis pr. Achapulco Dp. Puebla alt. circa 6000′ Decembri fructificans.

Denne nye Slægt hörer til de charakteristiske Planter paa de törre solbrændte vegetationsfattige röde Porphyrbjerge, der begrændse den östlige Side af Tehuacansletten. Det visne monotone Udtryk i hine Egnes Vegetation, hvis fremragende Former ere Cereer, Echinocacter, Yuccaer, Mimoser, tornede Bromeliaceer, Cordyliner, lave Viftepalmer, buskagtige Polemoniaceer (Hoitzia), gjengives i höi Grad af Llavea, der fra överst til nederst er bedækket med Tusinder af törre raslende glindsende smudsigbrune Frugter, saa at næsten hele Træet er tilhyllet af Frugten.

Saalænge Hanblomsten er ukjendt, ligesom ogsaa Hunblomstens tidligere Tilstand navnlig med Hensyn til Frugtknuden, er

det noget misligt at ville angive denne forhen ubeskrevne Planteslægts Plads. Uagtet Blomsten er særkjönnet, Kronen og Stövdragere mangle, Frugtknuden i den Tilstand, hvori Planten af mig er indsamlet, er eenrummet, bestaaende af tre i Randen sammenvoxede Frugtblade, der hvert bære to Æg paa Spidsen af den korte fra Frugtbladets Basis imod Midten af samme sammenvoxede Fröstol; uagtet der intet enkelt sammenvoxet Griffel findes, men tre traadformige adskilte Grifler, finder jeg dog ingen anden Plads at henstille Slægten, end i umiddelbar Nærhed af Wimmeria af Grunde, som ville fremgaae af de givne Slægtscharakterer. At stille den iblandt Sapindaceerne paa Grund af en ikke ringe Lighed med Dodonæa, gaaer ikke an alene af den Grund, at Fröet er forsynet med Fröhvide.

5.

Tricerma Liebm.

Fam. Celastrineæ.

Calyx parvus 5phyllus regularis expansus demum reflexus persistens, sepalis lato-ovatis ciliolatis, aestivatione valvatis. Corolla 5petala calyce major, petala margine disci hypogyni inserta lato-ovata æstivatione imbricata. Stamina 5 cum petalis alternantia margine disci inserta petalis breviora incumbentia, filamenta brevia filiformia glabra, antheræ dorso supra basin affixæ cordato-globosæ biloculares flavæ, loculis longitudinaliter dehiscentibus. Discus hypogynus fundum floris obtegens ovarii basi adnatus. Ovarium superum depresse trigonum 3loculare, loculis uniovulatis, ovulis angulo centrali loculorum prope basin affixis. Stylus nullus. Stigma minutum sessile 3lobum, lobis globulosis. Capsula coriacea ovato-trigona abortu unilocularis 1rarius 2sperma loculicide trivalvis, valvis medio septiferis demum reflexis. Semen anatropum basilare septo adnatum erectum sessile arillo clauso carnoso tectum oblique ovatum albuminosum, testa crustacea crassa. Embryo inter albumen orthotropus, radicula infera umbilico proxima.

Frutex mexicanus ramosissimus, ramis flexuosis subteretibus cortice griseo tectis, ramulis herbaceis succulentis glabris viridibus; folia alterna brevipetiolata carnoso-coriacea obovata v. elongato-obovata sæpe obliqua apice plus minus obtusa v. emarginata basi cuneata sensim in petiolum attenuata integra v. irregulariter repanda utrinque glabra sub lente granulata, penninervia, nervis omnino immersis, costa utrinque prominula vix ad medium conspicua. Stipulæ nullæ. Flores minutissimi axillares glomerulati brevissime pedicellati virescentes, bracteis parvis squamæformibus suffulti.

1. Tricerma crassifolium Liebm.

Habitat in solo calcareo planitiei Tehuacanæ, circa Tehuacan, S. Sebastian, Venta salada, Tecomavaca, Majo florens, Decembri fructificans.

Frutex 5—6pedalis, folia $1\frac{1}{2}$—1″ longa, 9—5‴ lata, petioli 2—1‴ longi. Capsula magnitudine fere baccæ Coffeæ arabicæ 5‴ alta, valvis ellipticis glabris dorso sulco percursis, intus septo angusto instructis.

Denne Slægt vil blive at indordne i Systemet nærmest ved Piptocelus Presl.

Slægtsnavnet betegner den i tre Klapper opspringende Kapsel, af *το κέρμα* et Stykke eller Deel af et Hele.

6.

Dasycarya Liebm.

Fam. Spondiaceæ.

Flores polygami. Calyx parvus 5phyllus persistens extus pubescens, æstivatione valvata, sepalis lato-ovatis concavis. Corollæ petala 5 sub disco hypogyno carnoso glabro purpureo margine 10crenato inserta calyce triplo longiora patentia demum reflexa obovato-oblonga, æstivatione imbricata. Stamina 10 cum petalis inserta, filamenta libera filiformia glabra,

antheræ parum supra basin affixæ ovato-cordatæ glabræ biloculares, loculis longitudinaliter dehiscentibus. Ovarium sessile depressum disco cinctum 5loculare, loculis 3 effoetis et sensim obliteratis, 2 collateralibus evolutis. Ovula in loculis duobus solitaria angulo centrali prope apicem appensa anatropa. Styli 0. Stigma sessile 5lobum, lobis minutissimis globosis. Drupa parce carnosa villosa, putamine lignoso extus sublævi subbilocu-lari, loculis 3 fere obliteratis, duobus evolutis omnino coalitis monospermis. Semina inversa falcata funiculo brevi crassiusculo insidentia, embryonis exalbuminosi radicula supera inflexa.

Arbor mexicana, folia ad apices ramulorum subfasciculata imparipinnata, foliolis sessilibus integerrimis oblique ellipticis utrinque cum petiolo dense griseo-villosis. Flores glomerato-spicati parvi virescentes bracteati, masculi superne facile decidui, foeminei inferne ad basin rhacheos, fructus sessilis oblongus villosus.

1. Dasycarya grisea Liebm.

Arbor mediocris, ramis teretibus foliis deciduis cicatricatis cortice tenui fusco-purpureo tectis, ramulis fusco-villosis. Folia approximata subfasciculata 2—4''' longa (nondum plane excreta) imparipinnata, 5—9juga, petiolo communi inferne nudo tereti, foliolis sessilibus oppositis oblique ellipticis utrinsecus obtusis penninerviis utrinque dense griseo-villosis 7—5''' longis 3—2''' latis. Stipulæ nullæ. Spicæ axillares pollicares villosæ. Flores subsessiles glomerulati basi bracteis pluribus parvis rubris ovatis extus villosis suffulti. Calyx viridis nigro-lineatus. Corolla flavo-virescens purpureo-lineata glabra. Drupa 8''' longa 5''' lata virescens villosa, putamine crasso lignoso.

Habitat in montibus porphyriticis aridis Cerro colorado dictis inter Quiotepec et convalle fluminis Rio de las vueltas (Dep. Oajaca), pr. Teotitlan del camino Majo florens et fructificans.

Vegetationen paa Cerro colorado og paa Bjergene omkring Teotitlan bestaaer for en stor Deel af en tynd Trævæxt af blad-

skiftende Træer af et eiendommeligt sörgeligt og stygt Udseende, en Fölge af Klippegrundens Ufrugtbarhed og den store Törhed, som bestandig hersker i hine Strög. Stammerne ere tynde, krogede, med ikkun faa Grene i Spidsen. De fleste Træer have forkortede Ledstykker, saa at Bladene blive sammenhobede i Knipper i Spidsen af de tynde Grene. Bladene ere oftest graafiltede, Blomsterne uanseelige. Mange af Planterne ere tornede. Den största Deel af Aaret staae de fleste Træer bladlöse, saa at de nögne, graa, faagrenede Stammer og den smudsig rödlige, forbrændte, vegetationslöse Jordoverflade frembringe et næsten örkenagtigt Billede. Det er fornemmelig mange Former af Terebinthaceernes Familie (Icica, Elaphrium, Amyris og flere ubeskrevne Slægter), Dodonaea, Bombax, Gyrocarpus, træagtige Convolvuli, Plumeria, Mimosæ, Cereer og Agaver, der danne de fremtrædende Træk i Vegetationen paa disse Bjerge.

Til Spondiaceerne tælles hidtil ikkun de to Slægter Spondias og Poupartia. Vor nye Slægt stemmer i Charaktererne nærmere overens med Poupartia end med Spondias, navnlig med Hensyn til Kronens Knopleie, Frugtknuden, Frugten, Fröet og Kimen. Den afviger fra hin Slægt, som hörer hjemme paa Öen Bourbon, ved den axformige Blomsterstand, det 5bladede (ikke 5deelte) Bæger, de traadformige (ei sylformige) Stövtraade, Mangelen af Grifler, den laadne Steenfrugt. Fra Spondias adskiller den sig ved det vedblivende 5bladede Bæger, Kronens Knopleie, siddende Ar, Frugtens to udviklede, tre feilslaaende Rum, den udvendig glatte Steen, Fröets og Kimens Form, endelig Blomsterstanden.

Slægtsnavnet er dannet af *δασύς* haaret og *καρύα* en Nöd, en Steenfrugt.

7.

Alvaradoa Liebm.

Fam. Sapindaceæ?

Flores dioici, masculi spicati, foeminei racemosi. Masculi: Calyx regularis campanulatus 5partitus extus pubescens, lobis

ovatis obtusis concavis, æstivatione valvata. Corolla nulla. Stamina 10 fundo calycis inserta, 5 sterilia, 5 fertilia disco libero 5glanduloso circumdato; staminum fertilium filamenta longe exserta incurva filiformia deorsum pilosa, antheræ globosæ dorso affixæ uniloculares, loculo rima horizontaliter dehiscente, connexico orbiculari concavo; sterilium filamenta multo breviora incurva filiformia glabra, antheræ nullæ. Foeminei: calyx 5phyllus persistens, sepalis ovatis obtusis extus pubescentibus. Corolla nulla. Ovarium superum compressum lanceolatum apice bifidum pubescens marginibus incrassatis barbatis, basi sepalis adpressis cinctum, duabus latus alterum tribus alterum adpressis, lateribus costa percursis, qvarum altera sepalis tribus spectans deorsum angulum prominentem format, sursum in stylo brevi filiformi circinato revoluto inter commissuram laciniorum terminat, laciniis erectis acuminatis acutis in stylum filiformem circinatum terminatis, superne uniloculare ex medio deorsum biloculare, dissepimento lateribus parallelo anguloque prominente opposito ante margines ovarii inserto, loculo majori effoeto, minori biovulato, ovulis e basi loculi funiculis erectis insidentibus inversis reniformibus. Embryo campylotropus. Fructus maturus non suppetit.

Frutex plagas occidentales Mexici et Nicaraguæ incolens. Folia ad apices ramorum valde approximata imparipinnata multijuga, foliolis alternis brevipetiolulatis oblongis obtusis vel leviter emarginatis subtus glaucis adpresse puberulis. Stipulæ stipellulæqve nullæ. Flores masculi in spicas axillares longissimas congesti sessiles bracteolati; foeminei in racemum terminalem reflexum dispositi longe pedicellati, pedicellis barbatis.

1. Alvaradoa amorphoides Liebm.

Benth. pl. Hartw. n. 67! Mimosearum? gen. nov.?

Plantam masculam legit cl. Hartweg pr. Bolaños (Dep. Jalisco); cl. Örsted pr. Realejo Nicaraguæ ad oras maris pacifici

Decbr. florentem; foemineam ipse legi ad oram occidentalem Mexici pr. S. Jago Estata (Dp. Oajaca) Novbr. florentem.

Frutex 6—8pedalis (secundum Hartweg 10—12pedalis) ramosus, ramis teretibus cicatricatis cortice fusco tectis, ramulis angulatis fusco-puberulis. Folia affixa valde approximata 8—6″ longa imparipinnata multijuga (12—16juga), petiolo communi basi nudo canaliculato sursum tereti puberulo, foliolis alternis petiolulatis oblongis 12—8‴ longis 4—3‴ latis oblongis obtusis v. leviter emarginatis basi late cuneatis margine incrassato parum reflexis penninerviis, nervis tenuissimis, supra viridibus glabris subtus glauco-griseis subtiliter et adpresse puberulis, petiolulis $\frac{1}{2}$—1‴ teretibus puberulis. Stipulæ stipellulæque nullæ. Spicæ masculæ axillares longissimæ flexuosæ 14—8″ longæ basi bracteis linearibus 2‴ longis incano-pubescentibus suffultæ. Calyx parvus incano-pubescens. Racemi foeminei terminales reflexi arcuati 6—5″ longi, rhachi puberula deorsum nuda. Flores numerosissimi longe pedicellati, pedicellis subsecundis incurvis 5—4‴ longis pilis patulis incanis barbatis. Ovarium 5—6‴ longum 1—1$\frac{1}{2}$‴ latum.

Det er ikke uden megen Betænkelighed, at jeg stiller denne Slægt iblandt Sapindaceerne, thi der er ingen kjendt Slægt, hvortil den der kan slutte sig. I Habitus har den særdeles megen Lighed med Cunoniaceerne, navnlig med Cunonia og Weinmannia. Ved nærmere Overveielse har jeg dog fundet det umuligt at bringe den ind i denne Familie; de særkjönnede Blomster, Stövdragernes Beskaffenhed, Frugtknudens Sammensætning, Manglen af Stipler vare alt for afvigende Charakterer.

Da den modne Frugt ikke endnu er kjendt vil Fremtiden först kunne vise, om den staaer rigtigt iblandt Sapindaceerne.

Der kan ikke være mindste Tvivl om, at den under Nr. 67 af Bentham beskrevne Plante i plantæ Hartwegianæ, som denne udmærkede Botaniker tvivlende ansaae for en ny Slægt af Mimosernes Familie, er Hanplanten af vor Slægt. Benthams korte Beskrivelse betegner den med stor Skarphed.

Jeg har opkaldt Slægten efter Pedro de Alvarado, den berömte Opdager og Erobrer, der gjorde Cortez saa betydelige Tjenester ved Mexicos Underkastelse.

8.

Marina Liebm.

Fam.: Leguminosæ. Tribus: Loteæ. Subtribus: Galegeæ D. C.

Calyx rigidus glandulosus turbinato-campanulatus parum compressus 5lobus 10costatus reticulato-venulosus, costis argenteo-pilosis, lobis æquilongis æqualibus lato-lanceolatis argute dentatis ciliatis. Corollæ papilionaceæ vexillum longe ungviculatum obovatum rotundatum; alæ ungviculatæ falcato-obovatæ obtusæ, carina gamopetala alis vexillo staminibusque brevior ungviculata suborbiculata undulata cucullata. Stamina 10 monadelpha, filamenta ultra medium in tubum basi dilatatum connata, antheræ globosæ biloculares atro-violaceæ, loculis longitudinaliter dehiscentibus. Ovarium sessile uniovulatum, stylus filiformis glaber, stigma simplex. Legumen calyce inclusum eoque duplo brevius compressum membranaceum indehiscens falcato-semiorbiculatum apiculatum lateribus pilosulis suturis et basi nudis monospermum. Semen lenticulari-reniforme.

Herba tenera annua diffusa mexicana, foliis imparipinnatis multijugis, stipulis dentatis, stipellis subtilissimis subulatis, racemis axillaribus, floribus secundis brevipedicellatis remotiusculis bracteolatis violaceis.

1. Marina gracilis Liebm.

Herba diffusa ramosissima tenera 3—6pollicaris, caulibus teretibus glabris. Folia imparipinnata 5—9juga 2—4''' longa, petiolo communi compresso alato articulato-constricto, foliolis minutissimis crassiusculis glandulosis striatis glabris brevissime petiolulatis obovatis apice retusis, stipulis scariosis semiamplec-

tentibus lato-ovatis obliquis dentatis, stipellis subtilissimis hyalinis subulatis. Racemi axillares filiformes 1—$1\frac{1}{2}''$ longi, rhacheos glabræ parte inferiori nuda, superne 3—5flora, floribus secundis nutantibus remotiusculis brevipedicellatis, bracteis minutis scariosis deciduis lato-ovatis denticulatis pedicello longioribus. Calyx 2''' longus viridis costis venulisque purpureis, costis adpresse pilosis, pilis rigidis argenteis nitidis. Corolla fugacissima violacea, vexillum longe ungviculatum exsertum, alæ calycem parum superantes, carina inclusa.

Habitat in campis sterilibus aridis pr. Ejutla in convalle Oajacana Octbr. florens et fructificans.

Slægten er opkaldt efter den bekjendte mexicanske Cazikdatter Marina eller Malinche, som gjorde Hernan Cortez og hans Spaniere saa betydelige Tjenester ved Mexicos Erobring, og hvis Navn lever endnu i Folkemunde, besunget baade i Spaniernes og Aztekernes Sange.

Slægtens Plads bliver i Nærheden af Petalostemon og Dalea, men den adskilles med Lethed fra begge ved Bægerets og Kronens Beskaffenhed, Blomsterstanden, den fælles Bladstilk o. fl. Charakterer.

9.

Microlobium Liebm.

Fam.: Leguminosæ. Tribus: Loteæ. Subtribus: Galegeæ.

Calyx membranaceus glandulosus campanulatus 5fidus, lobis erectis parum obliquis ligulatis obtusis, post anthesin excrescens lato-campanulatus tubo brevissimo a latere compresso, limbo tubum duplo superante expanso, lobis trinerviis reticulato-venulosis utrinque puberulis, infimis 2 oppositis parum longioribus latioribusque. Corollæ subpapilionaceæ petala æquilonga ungviculata calyce parum longiora, vexillum obovato-oblongum reflexum basi cuneatum, alæ oblique lineares obtusæ undulatæ basi superiori auriculatæ, carina dipetala, petalis liberis spathulatis obtusis

undulatis. Stamina 10 monadelpha, tubo stamineo tubo calycis adnato antice fisso, antheræ dorso affixæ ovatæ biloculares, loculis longitudinaliter dehiscentibus. Ovarium sessile calyce inclusum uniovulatum, ovulo medio suturæ ventralis rectæ adfixo adscendente. Stylus filiformis exsertus glaber sub anthesin apice uncinatus, post anthesin strictus persistens. Stigma obliquum capitatum. Legumen semiinclusum coriaceum glandulosum rugosum puberulum compressum cymbæforme apiculatum.

Frutex mexicanus erectus ramosus. Folia imparipinnata 5—8juga, foliolis alternis petiolulatis oblongis obliquis retusis glanduloso punctatis. Stipulæ nullæ. Paniculæ axillares terminalesque longe ramosæ densifloræ. Flores parvi brevipedicellati bractea minutissima dentiformi suffulti. Corolla alba.

1. Microlobium glandulosum Liebm.

Frutex 5—7pedalis, rami teretes superne puberuli cortice fusco lenticellato tecto. Folia 5—7″ longa, petiolo communi puberulo basi incrassato antice canaliculato, foliolis alternis petiolulatis membranaceis 1—1½″ longis 5—7‴ latis oblongis obtusis retusis integerrimis margine parum reflexis supra læte viridibus subtilissime puberulis subtus glaucis puberulis nigro-punctulatis, petiolulis teretibus puberulis lineam longis. Paniculæ diffusæ 4—6 pollicares, ramificationibus puberulis angulatis sulcatis. Pedicelli sub anthesin brevissimi demum lineam fere longi. Calyx sub anthesin 1½‴ longus viridis glandulis nigris carnosis nitidis adspersus, post anthesin excrescens 3—4‴ longus membranaceus flavescens. Vexillum album ad basin laminæ macula flava notatum. Legumen 1‴ longum latumque coriaceum glandulis carnosis nitidis nigris hemisphæricis obsitum.

Habitat in virgultis ad oram occidentalem Mexici prope mare pacificum (Dep. Oajaca); Playa de S. Augustin, Octbr. florens; Puerto de Sta Cruz, S. Jago Estata inter Guatulco et Tehuantepec, Novbr. fructificans.

Denne Slægt maa stilles i Nærheden af Eysenhardtia H.B.K.,

med hvilken den i Kronens Form og Beskaffenhed er overeensstemmende. Derimod er Bægeret ganske forskjelligt, og udmærket ved sin Forandring under Frugtmodningen. Stövtraadene ere monadelphisk sammenvoxne i et spaltet Rör. Frugtknuden har ikkun 1 Æg. Bladene mangle Axelblade, Smaabladene Smaaaxelblade. Blomsterstanden er topformig, medens den er klaseformig hos Eysenhardtia.

10.

Balboa Liebm.

Fam.: Leguminosæ. Tribus: Phaseoleæ. Subtribus: Clitorieæ Benth.

Calyx bilabiatus, labio superiore indiviso vel apice leviter bifido, labio inferiori 3lobo, lobis lateralibus oblique lanceolatis, infimo parum longiore lineari-lanceolato. Corollæ papilionaceæ vexillum late orbiculatum alas carinamque superans apice leviter emarginatum breviungviculatum exappendiculatum complicatum, alæ oblique spathulatæ liberæ basi superiori auriculatæ breviungviculatæ, carina alis longior late semiorbiculata incurva obtusa, petalis dorso connatis ungvibus liberis brevibus. Stamina 10 diadelpha, decimo libero, tubo antice fisso, antheris ovatis dorso affixis bilocularibus, loculis longitudinaliter dehiscentibus, connexivo distincto nigro. Pollen trigono-globosum triporosum. Ovarium sessile lineare cylindricum glabrum multi (12—15) ovulatum. Stylus linearis compressus arcuatus margine antico pubescens. Stigma inconspicuum. Legumen....

Frutex mexicanus erectus ramosus; folia alterne trifoliolata, foliolis lateralibus oppositis subsessilibus obliqve ovatis, altero vel utroque sæpe abortivis, impari multo majori distante late elliptico, stipulis stipellulisque linearibus acuminatis; flores axillares et terminales lividi racemosi, racemis paucifloris, bracteis stipulis conformibus. Calyx fusco-villosus. Vexillum extus pubescens.

1. Balboa diversifolia Liebm.

Frutex bipedalis erectus parce ramosus. Caulis angulatus fusco-pubescens. Folia affixa alterna membranacea trifoliolata 4—2'' longa, petiolo communi 6—9''', dense fusco-villoso, foliolis lateralibus oppositis brevissime petiolulatis oblique ovatis $1\frac{1}{2}$—1'' longis 7—8''' latis mucronatis, foliolo impari lato-elliptico mucronato $3\frac{1}{3}$—$2\frac{1}{2}$'' longo 16—20''' lato, 3—4''' a lateralibus distante, supra læte viridibus nitidis glabris, subtus fusco-sericeis. Stipellæ vix lineam longæ cum stipulis anguste linearibus acuminatissimis 5—6''' longis fusco-pubescentes. Racemi pauciflori axillares terminalesque 1—2pollicares, rhachi et bracteis 3—5''' fulvo-villosis. Pedicelli 2—3''' villosi facile decidui. Calyx $2\frac{1}{2}$'''. Vexillum 4—5''' longum latumque (expansum) fusco-incarnatum nervis purpureis percursum. Alæ 3''', carina 4''' longa, ambæ flavo-carneæ.

Habitat ad oram occidentalem Mexici (Dep. Oajaca) inter Chacalapa et S. Jago Estata, Novbr. florens.

Slægten er opkaldt efter den berömte Vasco Nuñes de Balboa, Opdageren af Sydhavet. En eiendommelig Planteslægt, som voxer paa Kysten af det Hav, hvis Opdagelse skyldes hans heltemodige Anstrængelser, syntes passende at kunne helliges hans Minde.

Skjöndt mine Exemplarer ikkun ere indsamlede i Blomst, og Frugten altsaa endnu er ukjendt, kan jeg dog ikke tvivle om, at vi her have med en ny Slægt at gjöre. Den synes nærmest at slutte sig til Periandra Mart., fra hvilken den afviger i Bægeret, Griffelet og Arret. Artsnavnet er givet med Hensyn til det foranderlige Udseende af Bladene, idet disse normalt ere trekoblede, men snart ikkun udvikle Endebladet, snart blot det ene af Sidebladene.

To nye Arter af Slægten Castelia Turp.,

beskrevne af

F. Liebmann.

Denne Slægt hörer til Familien Simarubeæ, hvoraf Planchon har givet en Oversigt i Hookers London Journal of Botany, vol. 5, p. 561. Hidtil var ingen Art kjendt fra Mexico. De beskrevne Arter ere alle amerikanske, men spredte over et stort Areal. Saaledes forekommer C. depressa Turp. og C. erecta Turp. paa S. Domingo, C. Nicolsonii Hook. paa Öen Antigua, i Texas og paa Gallopagos Öerne, C. Tweedii Planch. i den extratropiske Deel af Brasilien i Prov. Parana og Banda oriental, og C. alaternifolia Planch. i Chile. Til disse 5 Arter blive nu de to nedenbeskrevne Arter at föie. En tredie ubeskreven Busk er vel stillet herhen, men det er ganske forelöbigt, da den ikkun er funden uden Blomst og Frugt, og det er meget muligt, at den hörer andensteds hen.

Ligesom de hidtil kjendte Castelia Arter, have mine to nye et meget bittert Veed og Frögjemme.

1. Castelia tortuosa Liebm.

Fruticosa, ramis validis tortuosis angulatis cortice griseo tectis, spinis validis rigidissimis rectis, ramulis albo-pubescentibus; foliis fasciculatis brevipetiolatis coriaceis rigidis crassis obovatis apice obtusis mucronulatis v. muticis margine revolutis, nervo percursis venis lateralibus tenuibus subimmersis furcatis, supra pallide virentibus subtilissime strigosis mox glaberrimis nitidis, subtus pilis brevibus subulatis incurvis albo-pubentibus;

floribus glomerulatis, masculis sessilibus, foemineis brevipedicellatis, carpidiis parvis oblique ovatis v. subtrigonis.

Frutex 4—6pedalis ramosissimus, ramis validis tortuosis angulatis cortice griseo tectis spinisque validis rigidissimis subhorizontalibus obsitus, ramulis albo-pubescentibus. Folia fasciculata facile decidua rarius in ramulis spinescentibus sparsa 7—4''' longa 3—2''' lata crasse coriacea margine incrassato revoluta, nervo percussa venis lateralibus tenuibus subimmersis furcatis supra nitida pallide virentia subtilissime strigosa mox glaberrima subtus albo-pubescentia, petiolo brevi (vix semilineam longo) tereti pubescente. Flores polygami glomerulati bracteis parvis squamæformibus deciduis suffulti, masculi sessiles, foeminei pedicellati. Masculi: calyx minimus persistens glaber coloratus 4dentatus, dentibus erectis ovatis. Corollæ petala 4 libera æstivatione valvata sub disco hypogyno carnoso 4lobo inserta, petalis ovatis concavis basi complicatis carnosis rubris. Stamina 8 sub disco inserta libera æquilonga petalis parum breviora, filamenta subulata deorsum fusiformia pilosa, antheræ extrorsæ dorso affixæ cordato-ovatæ glabræ flavæ biloculares, loculis oppositis longitudinaliter dehiscentibus, connexivo dorso plano. Pollen oblongum rimis tribus longitudinalibus notatum. Ovarium rudimentale. Foeminei: calyx ut in mare disco carnoso hypogyno 4lobo tectus. Corollæ petala 4 carnosa rubra oblonga concava basi complicata. Stamina abortiva 8 petalis duplo breviora, filamentis et antheris pilosis, antheris parvis basifixis cordatis inanibus rubris. Ovaria 4 disco insidentia libera glabra unilocularia uniovulata oblique ovata. Styli nulli. Stigmata 4 crassa subulata papillosa rubra patentia. Fructus: Carpidia 4 basi in foveis disci subimmersa demum sesedentia oblique ovata substipitata glabra coriacea v. cornea indehiscentia monosperma. Semen lateri cavitatis carpidii insidens oblique obovatum, testa glabra fusca. Embryonis lateralis radicula supera curvata; albumen magnum. Carpidia immatura magnitudine grani Sinapeos.

Habitat in rupibus porphyriticis regionis aridissimæ circa

Tehuacan de las granadas, Decbr. florens; in montibus Cuesta de Quiotepec (Dep. Oajaca) Majo lecta; in convalle ad ripas fluvii Rio de las vueltas (Dep. Oajaca) Decbr. florens.

Det har ikke undret mig, at denne Plante hidtil er forbleven ubeskreven, thi den hörer til det ikke ganske ringe Antal af træagtige Planter fra de indre törre Strög af Mexico, der udmærke sig ved overmaade seigt Veed, tykke stive til alle Sider strittende Grene, som ende som stikkende Torne, hvilke Egenskaber gjöre dem meget lidet skikkede til at indlægges for Herbariet. Hertil kommer overordentlig smaa let overseelige Blomster og Frugter, der ere yderst let affaldende. Vor Plante findes netop i de meest sterile menneskeetomme Bjergströg, hvor den Reisende iler rask afsted, for at komme saa hurtig som muligt til lykkeligere Strög.

Busken bærer meget sparsom Frugt. Mine temmelig talrige Exemplarer have ikke frembudt tilstrækkelig modnede Frö til nærmere at bestemme dettes Bygning.

2. Castelia retusa Liebm.

Fruticosa spinosissima, ramulis angulatis cortice verniceo-nitido albo tenuissime puberulo tectis; foliis fasciculatis v. sparsis brevipetiolatis coriaceis obovatis apice oblique retusis mucronulatis, supra nitidis glabris subtus albidis subtilissime puberulis; floribus axillaribus cymosis, cymis pauci(7—3)floris, rhachi pedunculisque pubescentibus, carpidiis oblique obovatis compressis basi substipitato-attenuatis majusculis, pericarpio crassissimo corneo.

Habitat in rupibus aridis trachyticis pr. oppidum S. Carlos inter Tehuantepec et Oajaca, Decbr. fructificans.

Frutex 6—4pedalis ramosissimus, ramis patulis angulatis cortice griseo rimoso tectis, ramulis spinescentibus, spinis teretibus subulatis rectis v. leviter deorsum uncinatis. Folia 11—9'', longa 8—$3\frac{1}{2}$''' lata supra pallide viridia nitida secus costam subtilissime puberula, margine parum revoluta, subtus albida pu-

berula, nervis utrinsecus 7—10 patulis prope marginem anastomosantibus utrinque prominulis, petiolo 1‴ tereti puberulo; cymæ axillares 1—½″ paucifloræ, pedunculis 3—4‴, rhachi et pedunculis pubescentibus purpureis. Flores minuti carnosi rubri ut in superiore. Carpidia 4—5‴ longa 2—3‴ lata. Seminis fabrica supra indicata ulterius observanda, cum semina non bene evoluta erant.

? 3. Castelia lychnophoroides Liebm.

Fruticosa mitis, ramis teretibus ad nodos annotinos tumidis cortice lævi griseo tectis, ramulis angulatis sulcatis glabris, foliis alternis coriaceis rigidis brevipetiolatis linearibus utrinque obtusiusculis margine revolutis supra convexis secus costam impressam canaliculatis pallide virentibus glaberrimis nitidis venulis tenuissimis reticulatis prominulis foveolatis, subtus concavis costa valida glabra retique vasculoso prominentibus pilosulis; axillis foliorum resinifluis; flores et fructus ignoti.

Folia 4½—3″ longa 2‴ lata; petioli 1‴ antice plana ceterum teretes puberuli.

Habitat in planitie arida pr. Tehuacan de las granadas.

Da de væsenlige Charakterer i Blomst og Frugt ere ukjendte, er det meget tvivlsomt, hvorvidt jeg har rammet rigtigt ved at före denne Plante herhen. Det er en habituel Lighed i Bladenes Consistents, Farve, Nervation, Beklædning, der har ledet mig; skjöndt paa den anden Side Mangelen af Torne og Bladenes Form, der har stor Lighed med de brasilianske Lychnophorers, ere Momenter, der vel kunne vække Tvivl. Jeg har villet henlede Opmærksomheden paa en mærkelig ubeskreven Busk, og min Beskrivelse af den golde Plante vil være kjendelig nok, saa at den vil kunne verificeres, naar den engang findes med Blomst og Frugt.

Rettelse.

Side 44. Over 4de Linie f. n. indskydes: Brachypteris A. Juss.